

List

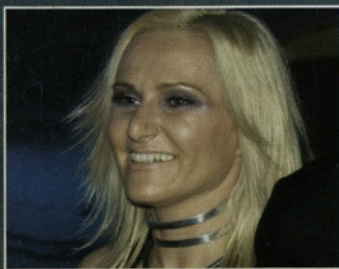
Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

LETO XI
ŠT. 9
29. SEPTEMBER 2005
300 SIT

ISSN 1581-8373

Stran 8
Izkušnje iz preteklosti
pridejo vedno prav

Stran 26
Intervju z Nušo Derendo

Stran 30
Šport

Stran 38
50 let motoriziranih gasilcev v Gaberkah

Poštnina plačana pri pošti 3325 Šoštanj

Knjižnica Velenje
Titov trg 05

3320 Velenje

*Občinski praznik je naš praznik.
Praznujmo ga skupaj.*

**Občankam
in občanom
čestitamo
ob
prazniku
Občine
Šoštanj**

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Savinjsko-Šaleška

Nakup, gradnja ali obnova nepremičnine je velika stvar. Tako velika, da jo brez svetovanja finančnih strokovnjakov in pomoči stanovanjskega kredita posameznik le težko izpelje.

Pripravljene imamo kredite za vse namene, med njimi je prav gotovo tak, ki bo prilagojen vašim željam in potrebam.

Vabimo vas, da se **oglasite v najbližji poslovalnici NLB** in skupaj z našim strokovnjakom izberete kredit, ki vam bo najbolj ustrežal. Obširnejše informacije o stanovanjskih kreditih NLB pa dobite tudi na spletnem naslovu **www.nlb.si** ter na brezplačni številki **080 15 85**.

List

Revija za kulturna in druga vprašanja Občine Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča Občina Šoštanj, zanjo Milan Kopušar, župan.

Uredništvo

Jožica Andrejč, Milojka Komprej, Tjaša Rehar, Peter Rezman in Raiko Srebernjak

Fotografija na naslovnici:

List

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(Za razpise in objave odgovarja naročnik.)

Priprava redakcije

Milojka Komprej

Oblikovanje in prelom

Vinko Pejovnik ml.

Tisk

Grafika Gracer Celje

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 10 (oktober 2005), pošljejo ali dostavijo najkasneje do 14. oktobra 2005.

ISSN 1581-8373

Foto: Jože Miklavc

Slovo od poletja, stran 36.

VSEBINA

Fotografija meseca

Uvodnik

Naša občina

Kratko in jedrnat

Politika

Dogodki in ljudje

Prostor za komentar

Porušene domačije

Ramšakova domačija - Podleženski mlin

Utrinki iz življenja cerkve

Fotoreportaža

Sredina

Podoba kulture

Intervju

Pogovor z Nušo Derendo

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Svetloba

Šport

Dogodki in ljudje

Knjige

Čez Uršljo goro

Reportaža

Skok v Dalmacijo

Spomini

50 let motoriziranih gasilcev v Gaberkah

Horoskop

Križanka

Listnek

Še ena nova šola v Šoštanju.

Foto: Tekauc

Kraj so ljudje

Tjaša Rehar

Dokler nisem začela delati na občini Šoštanj, sprva za teden ali dva med počitnicami, se sploh nisem dosti ubadala s tem, kaj občina mora, kaj lahko ... Vseskozi pa sem se v Šoštanju odlično počutila in sem se vedno rada vračala domov. Študijski teden sem zaključevala ob četrtkih, kadar je bilo to le mogoče. Čeprav sem imela v Ljubljani prijatelje, s katerimi se še naprej redno srečujemo in dobivamo, mi je bilo v domačem okolju vedno bolj prijetno.

Nekaterim je obremenjujoče in naporno, če živijo v majhnem kraju, kjer vsak vsakogar pozna, meni ne. Se pač nakup kruha v trgovini zavleče za uro ali dve, ker srečaš dva ali tri znance, s katerimi se moraš 'nujno' pogovoriti ob kavi. Če se znajdeš v trgovini s prazno denarnico, ni težav, prineseš kasneje, malo je ranjen le ponos. Kadar ti pri kuhanju zmanjka pomembne sestavine, ni treba v trgovino, potrkaj pri sosedu, dobiš. Tega v večjih mestih ni; sosed v blokii se med seboj sploh ne poznajo, kaj šele, da bi si kaj posojali. V Šoštanju ne samo da poznajo mene in mojo družino, poznali so tudi našega psa. Tudi zaradi tega, ker se praktično vsi med seboj poznamo, se tukaj počutim varno.

Seveda ima to, da se vsi med seboj poznamo, tudi slabe strani. Težko narediš kakšno stvar, ne da bi zanj vedeli tudi drugi. V Šoštanju pa ni problem najti niti prostora, kjer si lahko sam. Poseben čar mestu tako dajejo kottički, kjer se lahko pred ljudmi skriješ, kadar si to želiš ali potrebuješ. Prav čudi me, da tako malo ljudi srečaš v gozdu ob Vili Široko ali na Goricah.

Drobnih stvari, zaradi katerih mi je v Šoštanju lepo, je še veliko, zaradi tega s Sebastjanom, ki mu je po 29-ih letih bivanja v Velenju Šoštanj hitro pri-rasel k srcu, nisva dosti razmišljala, ko sva videla oglas za prodajo stanovanja v Metlečah. Iskreno

veselje sosedov ob najini priselitvi, je samo potrdilo pravilnost najine odločitve, da Šoštanj (p)ostane najin dom.

So vse to zasluge občine? Sedaj, ko sem v nekaj letih dela tam spoznala način in prav vse sodelavce, kako se trudijo za naš kraj in ljudi v njem, sem prepričana, da v veliki meri tudi. Prav preko vezi, ki sem jih opisovala v začetku, s sošolci novinarji, ki 'zvohajo' marsikaj, sem še dodatno spoznala, da občina Šoštanj naredi res veliko in da so stvari urejene.

Pravzaprav pa se mi to niti ne zdi pomembno. Če se v Šoštanju ne bi dobro počutila, mi še tako urejena občina ne bi mogla narediti življenja v Šoštanju prijetnega. Normalno je, da si vsak vedno želi več in boljše, a se mi kljub temu zdijo za lase privlečena nenehna negodovanja ljudi, kaj vse bi občina (ali država) morala in še lahko naredila. V največji meri pa tisti, ki vedo največ povedati o tem, niso sami pripravljeni niti s prstom migniti za kraj. Tarnajo, da se nič ne dogaja, a jih ni na nobeno košarkarsko ali odbojgarsko tekmo, na nobeno predstavo v Kulturni dom in podobno. Kritike in pripombe ljudi, ki tudi sami marsikaj naredijo za naš kraj in občino, so vedno dobrodošle.

Ljudje pa so tisti, ki dajejo kraju poseben pečat, in zaradi katerih je življenje nekje prijetno. Meni pa je v Šoštanju že dobrih 28 let zelo 'fajn'!

10 let nove Občine Šoštanj!
1. leto nove Osnovne šole Šoštanj!

Vabljeni na otvoritev OŠ Šoštanj, v petek, 30. 9.
ob 16. uri, v športni dvorani nove šole.

Občankam in občanom čestitamo za praznik.

Župan, Svet in uprava Občine Šoštanj

Kratko in jedrnato

Uredniško redigiran zapisnik 20. redne seje Sveta Občine Šoštanj, ki je bila v ponedeljek, 12. 9. 2005 v veliki sejni dvorani Občine Šoštanj.

Na začetku seje je bilo prisotnih 17 svetnikov, kasneje so se pridružili še trije svetniki.

Drugi prisotni: Mirjam Povh, Sonja Novak, Irena Skornšek, Tjaša Rehar, Veronika Hajnrihar, in Marjan Kac. Sejo je vodil župan Milan Kopušar, zapisnik je pisala Tjaša Rehar.

Po sprejemu dnevnega reda in potrditvi dveh zapisnikov sej sveta so svetniki obravnavali poročilo o izvrševanju proračuna Občine Šoštanj za leto 2005 v obdobju januar-julij 2005, ki ga je na seji predstavila vodja finančne službe Irena Skornšek.

V razpravi je **Vojko Krneža** prosil za pojasnilo glede nizke porabe sredstev na eni od šolskih postavk. **Irena Skornšek** je povedala, da je bil sporni znesek namenjen predvsem izgradnji športne dvorane, ki še ni bil realiziran. Znesek, ki pa je bil realiziran, je še preostali del sredstev od Premogovnika Velenje, ki so bila namenjena za izgradnjo šole.

Draga Korena je zanimalo, ali so kakšne težave pri prihodkovni in odhodkovni strani tega proračuna oziroma ali proračun teče normalno ali so kakšne težave. Zanimalo ga je tudi to, ali je normalno, da je realizacija sedaj v polletju samo 35 %.

Irena Skornšek je pojasnila, da iz indeksov, ki so vidni pri proračunskih postavkah, ni razvidnih kakšnih posebnih odstopanj, razen večji del prihodkov za sofinanciranje športne dvorane.

Peter Radoja je povedal, da glede na to, da potrjujejo tudi poročila krajevnih skupnosti, opazal, da kolesarska in pešpot (Šoštanj) nista realizirani. To je projekt, ki povezuje kraje in ima širši pomen. Slišal je, da so določeni problemi pri izpeljavi in bi rad slišal, kako poteka projekt.

Cvetka Tinauer, ki je tudi predsednica Krajevne skupnosti Šoštanj, je povedala, da je največji problem pri izvedbi projekta izgradnje kolesarske in pešpoti, pogovoriti se z lastniki zemljišč, kjer bo trasa potekala. Ali bodo lastniki pripravljene zemljišča prodati oziroma odstopiti zemljišča v služnostne namene? Z ustreznimi izvajalci niso imeli sreče, saj se projektanti izogibajo takim nalogam. Predsednica KS Šoštanj obžaluje, da tega ni predvidela že prej pri zbiranju ponudb za projektanta in bi to dala v pogoj. V tem trenutku imajo potencialnega izvajalca, ki se bo ta teden odločil, ali bo to opravil ali ne. Izgradnja prvega dela kolesarske pešpoti do mesta - pri prvem železniškem prehodu pri Cankarjevi ulici - bi se naj izvajala še letos. Za Metleče pa ne more tega zagotoviti, ker

je lahko kateri od lastnikov zemljišča, na katerem poteka trasa, negativno nastrojen, česar ne morejo predvidevati in tako bi morali traso prilagajati. Do naslednje občinske seje pa upa, da bodo že vidna prva dela.

Po rutinski potrditvi spremembe prostorskega akta za »Šoštanjski trikotnik« in imenovanju Petra Radoje, Vilme Fece ter Davorina Tonklija za člane Sveta zavoda OŠ Šoštanj so svetniki sprejeli še sklep o podelitvi občinskih nagrad za letošnje, jubilejno 10. leto Občine Šoštanj.

Tako bosta priznanje Občine Šoštanj prejela Peter Radoja iz Lokovice in Gorenje d. d. Velenje, plaketi Občine Šoštanj pa bosta prejela Bernard Skrlavnik iz Gaberka in Stanislav Mazej iz Šoštanja. O nagrajencih bomo obširneje poročali v naslednji številki Lista.

Tudi v zadnji vrsti so skrbno sledili seji.

Pobude in vprašanja svetnikov.

Ivan Drev je apeliral na občinsko upravo, da ne pozabi na redno vzdrževanje lokalnih cest. Iz računske postavke 3.10.01 - redno vzdrževanje in varovanje lokalnih cest - je bilo izkoriščenih 25 %, kar se odraža tudi na samih cestah. Ceste imajo neurejene bankine, ki so jih močni nalivi marsikje močno načeli.

Nedavno je bila otvoritev Mihaelovega doma, tako da imajo naši otroci v letošnjem letu kar dve novi pridobitvi; novo šolo in nove učilnice za verouk. Vprašal je, če imajo urejeno varovanje na tem delu ceste, ker je veliko število otrok, in predlagal ležeče policaje.

Ker je župan tudi v. d. ravnatelj Osnovne šole Šoštanj, je imel majhno opazko glede spremljanja manjših otrok v šolo. Potrebno bi bilo več pozornosti posvetiti spremljanju mlajših otrok na avtobuse. Avtobusi niso označeni in mlajši otroci teh stvari ne poznajo. Apeliral je na župana kot v. d. ravnatelja, da zadolžijo nekoga, ki bo pospremil te otroke na avtobus.

Marjan Vrtačnik je imel pripombo glede zemljišča, ki se nahaja pri Kolarju za bivšo Kovinotekno in je v lasti gospoda iz Žalca. Zemljišče je neurejeno, zaraščeno z visoko travo, kar centru mesta kviri izgled. Podobno je tudi na Prešernovem trgu 2, kjer je lastnik bivši direktor TUŠ-a. Predlagal je, da se zemljišči uredita.

Nedavno je dal pobudo za ureditev poškodova-

nih konfinov po mestu, ki jih je potrebno sprotno popravljati.

Zanimalo ga je tudi, kako daleč je cesta »Hostner« v Lokovici in kdaj bo ta zadeva rešena.

Podal je tudi pobudo, da bi bilo nujno potrebno razširiti cesto pri »Ferku« pod šoštanjsko graščino, ki vodi proti Lokovici, zlasti v ovinku, kjer pogosto prihaja do težav.

Prav tako ga je zanimalo, ali uprava občine in župan v proračunu za naslednje leto planirajo dokončanje cest »Onat« in »Pečovnik« v Ravnah.

Župan je odgovoril, da je bila cesta »Onat« planirana, vendar lastniki zemljišč ceste niso dovolili izvesti. Sta pa cesti stvar proračuna v naslednjih letih.

Roman Kavšak je občinski upravi predlagal, da razmislijo o tem, da bi seje sveta občine potekale v krajevnih skupnostih. Teh je v občini devet. S sejami, ki so odprte za javnost, bi tako k sodelovanju pritegnili krajanje, predvsem pa drugim približali težave.

Peter Turinek pa je, glede na to, da ves čas govorimo o tem, kako so otroci naše največje bogastvo, podal pobudo za omejitev prometa okrog nove šole. Sedaj tudi ne želi takoj odgovora, češ da gre za državno cesto, kjer lokalna skupnost nima nobenih pristojnosti. Zanimalo ga je, če je kakšna možnost, da skupaj z državo to preverijo, kaj se da urediti.

Peter Radoja je spomnil, da je že pred letom dni dal pobudo, da se električni vodi nad Trgom bratov Mravljak speljejo pod zemljo, tako kot je to urejeno drugod. Danes pa opazja, da se od takrat do danes ni spremenilo prav nič.

Zadolžil bi rad tudi župana ali občinsko upravo, da prosijo Zavod za gozdove, naj poročajo o posegih, ki jih opravijo v naših gozdovih. Opazil je veliko sečnjico gozda nad NOP-om in pred časom na desni strani pred Premogovnikom Velenje in Lokovico, in kakšne so možnosti, da se to prepreči, kajti gozdovi so naše bogastvo.

Branko Valič je povedal, da je imela ribiška družina Šoštanj prejšnjo soboto očiščevalno akcijo okrog jezera in pred zapornico so odkrili zapuščen avto, ki bi ga bilo potrebno odstraniti. Opomnil je tudi, da na Cankarjevi cesti javna razsvetljava ne sveti.

Erna Obšteter je svet seznanila, da se je ob zadnjih nalivih sprožil plaz na lokalni cesti v Ravnah, zato jo zanima, če si ga je že kdo ogledal in kakšne aktivnosti potekajo v zvezi s to sanacijo. Pridružuje se tudi mnenju g. Dreva glede urejenosti bankin, kar je v Ravnah velik problem in bi jih bilo potrebno sprotno sanirati, da se potem na cestah ne bi naredila še večja škoda.

Župan je 20. redno sejo Sveta Občine Šoštanj zaključil in se hkrati zahvalil vsem za njihovo prisotnost in sodelovanje na njej. Svetnike pa je povabil na svečano sejo Sveta Občine Šoštanj, ki bo 29. septembra ob 18. uri v Kulturnem domu Šoštanj, in na otvoritev Osnovne šole Šoštanj, ki bo 30. septembra ob 16. uri.

Izkušnje iz preteklosti pridejo vedno prav

Foto: Dejan Tonkili

Občina Šoštanj je sredi praznovanj. Praznik občine 30. september in pa desetletnica občine sta nekako zarezala v ta jesenski čas s številnimi praznovanji, obeležji in dogajanji. Koliko občani občutijo prazničnost in se dogodkov udeležujejo, je stvar vsakega posameznika ali pa skupine. Lepo bi bilo, če bi si vsak našel nekaj zase in se v tem dogajanju »našel«. Vsi smo del skupnosti, nihče ni bolj pomemben od drugega ali drugače rečeno, sleherni občan je člen v verigi in veriga je toliko močna, kot je močan njen najšibkejši člen. Koliko smo potem močni?

Tudi o tem smo spregovorili s prvim možem Občine Šoštanj, županom Milanom Kopušarjem.

Najprej čestitke k prazniku Občine Šoštanj, ki ima letos tudi okroglo obletnico. Deset let od ustanovitve. Kot drugi župan te občine in glede na to, da je to vaš skoraj drugi mandat, verjamem, da imate občino tako rekoč v malem prstu. Kaj bi na kratko rekli o Občini Šoštanj?

Občina Šoštanj je starejša, kot kaže letošnja obletnica. Znano je, da je bil Šoštanj nekoč gospodarsko in kulturno središče Saleške doline, v času skupne občine pa je bil nekoliko zapostavljen. Z zakonsko ustanovitvijo novih občin pred desetimi leti smo se ponovno 'osamosvojili', kar je bilo morda malo tvegano, vendar je Občina Šoštanj v tem desetletju dokazala, da je upravičila svoj obstoj.

Šoštanj je prijeten kraj, kjer živijo prijetni ljudje; vsak na svoj način, vsi skupaj pa uspešno delujemo kot celota. Menim, da je Občina Šoštanj s starim mestnim

jedrom, kjer so že bile narejene velike spremembe, in tudi z okoliškimi kraji, naredila v teh desetih letih velik korak naprej.

Ker pa ste vpeti v okolje, ki ima gotovo specifične zahteve, mi povejte, po čem je Občina Šoštanj drugačna od ostalih.

Našo občino gotovo zaznamujeta Termoelektrarna Šoštanj in Premogovnik Velenje, ki tudi posega v naš prostor. To je ena plat medalje, po drugi strani pa nedaleč stran od teh industrijskih gigantov najdemo lepe širne gozdove in nenazadnje tudi zgledno urejene Terme Topolšica.

Je to prednost ali slabost?

Vsi bi morali skušati izkoriščati prednosti in čim bolj zmanjšati slabosti. Moramo se zavedati, da tako TEŠ kot Premogovnik nudita zaposlitvene možnosti, kar je v teh časih velik in zelo pomemben kapital. Ekološka osveščenost pa se je tudi razvila do te mere, da so se negativni vplivi na okolje izredno zmanjšali, stremi pa se k temu, da bi se povsem ukinili.

Pa pojdiva na konkretne zadeve. Vaš zadnji intervju (List 8/2005) je bil tematsko bolj posvečen novi osnovni šoli. Kot župan ste o svojem delu spregovorili v letu 2003. Takrat ste spregovorili o investicijah, ki jih v Občini Šoštanj zaključujete. Takrat ste zaključevali toplovod Lokovica pa kulturni dom; v Gaberkah je bilo tudi nekaj o kanalizaciji. Omenjali ste, da ste za novo šolo tik pred izdajo gradbenega dovoljenja. Danes, kot vemo, šola stoji in se je s prvim septembrom v njej začelo pedagoško delo. Smatrate to za najpomembnejši projekt v vašem mandatu?

Izgradnja šole ni le projekt mojega mandata. Začela se je že prej, za občino pa bo to projekt več desetletij, če že ne stoletja. Takšna šola se ne gradi na kratek rok, ampak za daljše obdobje. Izvedba investicije in sama ustanovitev zavoda sta se res izvedli v mojem mandatu. Današnje tehnološke možnosti omogočajo, da je izgradnja takšne šole projekt dobrega leta, čeprav bi, investicijsko gledano, to lahko trajalo 15 let.

Je šla investicija o novi šoli preko meje, ali je ostala v predvidenih mejah?

Vse je v predvidenih okvirjih, tega sem zelo vesel. Mogoče bo nekaj malega prekoračitve, zadnje situacije še nisem videl. Treba je povedati, da gre zahvala vsem: izvajalcem, nadzoru, naši ekipi in vsem, ki so sodelovali pri realizaciji.

In kdaj bo razpis za ravnatelja nove šole? Na zadnji seji so bili potrjeni predstavniki občine v Svet zavoda Osnovne šole Šoštanj.

Skladno z zakonodajo vodi postopek imenovanja novega ravnatelja Svet zavoda OŠ Šoštanj, ki bo imel v teh dneh konstitutivno sejo, nato bo šel razpis v objavo. Računam, da še septembra.

Vi ne boste kandidirali?

Najprej je treba reči, da za to nimam niti pogojev niti ambicij. Na predlog Ministrstva za šolstvo in šport RS sem bil v. d. ravnatelja v postopku gradnje šole in ustanavljanja zavoda zaradi lažjega dela in vodenja po-

stopkov. To je pomenilo v fazi do pričetka delovanja zavoda, torej do 1. septembra, prav tako pa tudi prihranek sredstev, namenjenih za vršilca dolžnosti ravnatelja, ki so bila v ta namen predvidena v občinskem proračunu. Ta sredstva bomo sedaj namenili nakupu računalnikov za Osnovno šolo Šoštanj, da bodo tudi na tem področju imeli otroci in učitelji še boljše pogoje dela.

Menim pa, da mora biti ravnatelj pedagog, saj je treba dobro poznati pedagoško delo. V času, ko sem bil v. d., sem se veliko naučil, se pa veselim, da se bom kmalu lahko povsem posvetil županovanju.

Imate kot župan kakšen vpliv pri izbiri ravnatelja?

O tem bo odločal svet zavoda, svoje mnenje podata še učiteljski zbor in občinski svet, v katerem pa sam ne glasujem, tako da nimam vpliva na izbiro ravnatelja. Kot vsakdo lahko podam svoje mnenje, neposrednega vpliva pa nimam. Novega ravnatelja pa tako ali tako potrdi minister za šolstvo.

Kaj pa ostale investicije v občini v obdobju zadnjih dveh let? Pojavljajo se očitki, da se na račun šole nič drugega ne dela.

Ta očitek sem tudi sam že slišal. Povsem razumljivo je, da je drugih večjih investicij in projektov manj. Ni pa res, da bi katero koli področje zapostavljali. V prvi vrsti je tu vzdrževanje lokalnih cest in tudi asfaltiranje. V letošnjem letu sicer ni bilo asfaltnih prevlek, vendar razlog za to ni gradnja šole, temveč ogromni stroški, ki so nastali zaradi zimskega vzdrževanja in drugega rednega vzdrževanja cest. Ostale investicije pa niso bile postavljene na stran. Novo vozilo je dobilo gaberško gasilsko društvo, do konca smo uredili parkirišče in ograjo pri vrtcu, uredili igrišče pri bloku. Smo soinvestitor VDC Velenje; niti tu ne gre za nizka sredstva. Vseskozi obnavljamo podružnične šole, ki jih posodabljam, letos smo na ravenski šoli zamenjali streho. Na mestni hiši (domu upokoencev) smo uredili stolp z uro, streho in fasado. Precej sredstev je namenjenih delovanju in obratovanju športnih objektov. Tukaj mislim predvsem na bazen, s septembrom smo prevzeli v upravljanje tudi športno dvorano pri bivši šoli Bibe Röcka. V Velunji bodo v kratkem priključeni na komunalni vodovod, sanacija vodovoda prav zdaj teče v Ravnah. V Lajšah smo potegnili kanalizacijo. Vse to so investicije, ki jih plačamo.

Velja omeniti tudi investicije, ki potekajo izven Občine Šoštanj. Smo 20-odstotni lastnik pokopališča v Podkraju, kjer se izvajajo razširitevna dela, ki jih v tem odstotku tudi financiramo.

Občina tudi sofinancira novo odlagališče odpadkov v Celju (CERO), saj bo čez nekaj let naše zaprto. Sodelujemo tudi pri izvedbi 2. faze čistilne naprave, kjer je kljub evropskim sredstvom še vedno velik del občinskega denarja.

Kaj pa sociala v Občini Šoštanj?

Mislite na stanovanja? Res je, da ni novogradenj, vendar vzdržujemo in saniramo obstoječa. V naši občini se pojavljajo večje potrebe oziroma želje po gradnji individualnih hiš kot po stanovanjih. Sicer pa bo v kratkem objavljen razpis za neprofitna stanovanja.

Del proračuna, ki je namenjen socialnemu področju, je najzajetnejši. Občina je 76-odstotni plačnik vrtcev, investiramo vse t. i. nadstandardne dejavnosti osnovnega šolstva v občini. Iz sklada za socialno šibkejšo učence

omogočamo, da se tudi ti udeležujejo šol v naravi, dobijo cenejše učbenike. To malokdo ve, saj so to dejavnosti, ki potekajo preko šole, je pa to občinski strošek.

Nadalje so tu brezposelni, ki jim občina plačuje osnovno zdravstveno zavarovanje. Kljub odločitvi ustavnega sodišča, da stroškov družinskega pomočnika država ne bi smela prevzeti na občino brez zagotovitve sredstev, se to zakonsko še ni uredilo ... Teh stvari je ogromno in v proračunu predstavljajo zelo nepredvidljiv delež. Tega ne pravim zato, da bi se pritoževal, to so dejstva.

Poleg tega občinski proračun bremeni še cela vrsta drugih 'socialnih' stroškov, zato me včasih kar malo jezi, ko slišim, da občina nič ne namenja za socialna vprašanja. Res pa je, da ne moremo prav veliko pomagati ljudem, ki se neposredno na nas obračajo po socialno pomoč. Temu so namenjene druge institucije.

Načrti v krajevnih skupnostih? Je kje kakšna situacija težko rešljiva oziroma se vleče na dolgi rok?

Kar se tiče krajevnih skupnosti, smo lani v Lokovici rešili problematiko doma KS, ko je prišel v občinsko last. Povsod se kažejo potrebe po teh prostorih za skupno druženje, zato se obnavlja dom v Florjanu, obnove je potreben dom v Topolšici, potreben pa je tudi v Ravnah. Razmišljamo o večnamenskih domovih, kjer bi se lahko dogajalo več stvari: kulturnih, družabnih in tudi športnih. Vedno pa je prisotna cestna problematika. Veliko naših cest je potrebnih temeljite obnove, ker so tako dotrajane, da so že nevarne. Žal bo vse naenkrat težko. Pereč problem je v Skornem, v delu Raven (proti Podbregarju) pa še bi lahko naštel. Ponekod krajani sami onemogočajo rešitev nekaterih težav s tem, da ne dobimo soglasij in podobno. Po drugi strani pa se drugje najdejo takšni, ki z udarniškim delom naredijo kakšno stvar za skupno dobro in jim to sploh ni težko.

Kakšno pa je dogajanje okoli mladinskega centra? Zaskrbljujoče je slišati, da se v Kajuhovem parku zbirajo »izmečki družbe«. Tudi moja hči kdaj sedi na klopci, kadar je v družbi v Šoštanju. Jaz je zato ne smatram za izmeček. Je bilo dogajanje na roketnem igrišču, kar je odprto, problematično oziroma ali je oživelo?

Rokometno igrišče je oživelo. Na njem poteka več športnih tekmovanj in turnirjev. Tudi tukaj gre za pobude posameznikov, ki so pripravljeni nekaj storiti in jim ni škoda časa in dela. Z veseljem pa opazujem, da je igrišče pogosto živahno tudi ob popoldnevih, ko na njem ne poteka kakšna organizirana vadba.

O samem Kajuhovem parku pa mislim, da stanje ni tako kritično, da pač mladina, ki je tam zbrana, malo pretirava z opazkami, ki najbrž niso tako zlonamerne. Vidimo pa v parku tudi mamice z vozički, tako da park živi s tem.

Kar se mladinskega centra tiče, vem, da je to že dolgo moja obljuba. Mislim, da je tik pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja za ureditev prostorov, ki bodo pod bazenom. Tako bodo mladi končno našli svoj kotiček. Upam, da ga bodo znali izkoristiti, sedaj namreč pogrešam njihovo neposredno pobudo.

So še katere stvari, ki jih imate v mislih, vas skrbijo ali bi jih želeli postoriti v občini?

Želel bi, da bi se v Šoštanju bolj okrepila trgovska

dejavnost. Tudi s sodobnejšim objektom. Občina nudi prostorske možnosti, morala bi priti pobuda trgovcev. Oživiti bi bilo potrebno sam center mesta. Na objektih se je veliko že naredilo, dela in idej pa je še kar precej. Sem sodi muzej usnjarstva, morda še prej prenova Majerjeve vile, zagotoviti nove vsebine za prostore bivše šole za del, ki se ne bo rušil ...

Zavedati se moramo, da so potrebe in želje občanov najrazličnejše: nekaterim veliko pomeni ureditev prometnih povezav, drugim se zdi pomembnejše, da se vlaga v kulturne objekte, spet tretji mislijo, da je najbolj nujna gradnja doma za varstvo odraslih ... Najti moramo stvari, ki bodo prinesle kar največ vsem občanom.

Politika

Spet greva nazaj v čas pred dvema letoma. Takrat ste bili še poslanec. Se je v tem času, kar niste več v Ljubljani, za Občino Šoštanj s strani »matere države« kaj spremenilo?

Zaenkrat ne opažam kaj posebnega. Res pa je, da v zadnjem času nismo imeli skupnih projektov z državo. Spremenilo se je pravzaprav meni osebno. Ni več razpetosti med Šoštanjem in Ljubljano. Kljub vsemu sem ohranil povezave, saj nikoli nisem bil v navzkrižju z ljudmi, ki so drugih političnih opcij. Tudi prej sem z vsemi dobro sodeloval in smo skupaj izvedli marsikateri projekt, zato imam vrata še vedno odprta.

Med tem se je zamenjala tudi vlada v državi. Občutite znotraj občine in znotraj sveta kakšno drugačno klimo oziroma razmerje strank.

Če pogledamo večino glasovanja, vseeno vlada neka enotna klima. Odkar sem župan, se je sveta v bistvu niso problematične. Stvari tečejo dokaj normalno. Seveda pa prihaja čas volitev in se tu in tam pojavljajo odstopanja. Pač, predvolilni čas. V glavnem pa si svetniki želijo razvoj in nadaljevanje projektov, ki tečejo, in v tem so soglasni.

Glede na to, da so v času od lanske jeseni (drugo razmerje strank) zamenjali kar nekaj direktorjev, me zanima, če menite, da je to v redu, in kaj bi kot župan občine lahko naredili v primeru, če bi zamenjali npr. direktorja TEŠ-a.

Menjave so iz določenega pogleda logična posledica. Kar se tiče Termoelektrarne Šoštanj, moram reči, da lokalna oblast nima vpliva na izbiro direktorja, ker nimamo predstavnika v nadzornem odboru, za kar sem si prizadeval. S sedanjim direktorjem pa odlično sodelujemo.

Pa kar naveživa na moje naslednje vprašanje o tem, kaj menite o novem nadzornem odboru v TEŠ.

Kolikor poznam sestavo novega NO, je iz geografskega vidika sestava boljša, ker so člani s tega območja. Zaradi tega sem prepričan, da bo TEŠ deloval še naprej v prid naši dolini, predvsem Občini Šoštanj, kjer stoji.

Še eno leto imate do konca mandata oziroma do volitev. Kakšnih projektov se nameravate lotiti v tem obdobju?

Čisto novih projektov se najbrž ne nameravamo

lotiti, ker je potrebno nadaljevati že začete. Gradnja čistilne naprave, šola, ki še zahteva dokončanje, nadaljnje urejanje zdravstvenega doma, urejanje področja TUŠ-a itd. Tudi po krajevnih skupnostih je nekaj nedokončanih projektov. Sistem daljinskega ogrevanja, kjer je to še smiselno, nadaljnja gradnja kanalizacijskega sistema, predvsem v Šoštanju. Že če samo površno ocenimo vsa ta dela, lahko vidimo, da potegnejo za seboj ogromna sredstva.

Res je še malo zgodaj, a verjetno ni odveč vprašanje, ali boste ponovno kandidirali za župana.

Ko sem prejšnjikrat kandidiral, sem rekel, da imam zadosti mladosti in energije, da to delo opravljam. Tudi zdaj menim tako. Želel bi, da skupaj dokončamo začete stvari. Mislim, da sem pokazal, da znam voditi tako velike kot male projekte in česar se lotim, tudi izpeljem. Seveda rabim podporo. Najprej doma, potem tu na občini, med prijatelji, sodelavci, v gospodarskem okolju itd. To so osnove, iz katerih bom izhajal, ko se bom odločal o kandidaturi. Veliko ljudi me spodbuja k temu, svojo dokončno odločitev bom sprejel v kratkem.

Mislim, da ste v letošnjem letu uspešno zaključili študij ekonomije.

Manjka mi še diploma. Vesel sem, da sem se po tolikem času odločil, da se preizkusim in da sem ta preizkus tudi zaključil. Diplomirati nameravam kar najhitreje in se potem lotiti novega izziva.

Kaj pa bi zaželeli občanom ob prazniku in 10. obletnici?

Vedno poudarjam, da bomo uspeli, če bomo složni in če bomo držali skupaj. Ne smemo iskati samo napak, videti moramo dobro. Le tako bomo skupaj nekaj dosegli. To nas dela močne. S tako usmerjenostjo grem tudi sam naprej. To je moja popotnica, da se bomo lahko tudi ob 20-letnici občine s ponosom ozrli na prehojeno pot. Predvsem pa se zavedajmo, da je naše delo dolgoročno in da moramo delati v dobro naših otrok. Če en sam dvigne lopato, se nič ne pozna, ko jo dvigne nekaj več kot 8000 ljudi, nastane lep kup.

Ali vas je v tem času županovanja vodila kakšna ključna misel oziroma modrost?

Vse stare modrosti imajo svoj smisel in jih je treba v danih situacijah upoštevati. Priložnosti me kar same napeljujejo na to, da se jih spomnim. Takrat ravnam v skladu z njimi. Nimam neke filozofije. Nikoli pa nisem podcenjeval znanja in izkušenj starejših ljudi. Ob vsaki novi, še tako moderni stvari, pridejo prav izkušnje iz preteklosti.

Milojka Komprej

Do zaključka redakcije se Svet zavoda OŠ Šoštanj še ni sestal, zato razpisa ni bilo mogoče objaviti v tej številki Lista. Vse zainteresirane pa Svet zavoda obvešča, da bo v teh dneh objavljen razpis za ravnatelja OŠ Šoštanj. Informacije dobite na OŠ Šoštanj ali na Občini Šoštanj.

OBČANKAM IN OBČANOM OBČINE ŠOŠTANJ
ČESTITAMO OB PRAZNIKU!

Čestitamo
za praznik
občine
Šoštanj

tel.: 03 897 43 99, fax: 03 897 43 98,
Cesta Lole Ribarja 10, 3325 Šoštanj

OBČINA ŠOŠTANJ

ŽUPAN

*Na podlagi 31. in 175. člena Zakona o urejanju
prostora (Uradni list RS št. 110/2002, 8/2003)
ter 37. čl. Statuta občine Šoštanj (Uradni list
občine Šoštanj 10/2000-prečiščeno besedilo)
izdaja Župan občine Šoštanj naslednji*

SKLEP

o javni razgrnitvi predloga sprememb in
dopolnitev odloka o prostorskih ureditve-
nih pogojih za območje planske celote 02
(za del območja v občini Šoštanj)

1.

Javno se razgrnejo predlagane spremem-
be in dopolnitve odloka o prostorskih ure-
ditvenih pogojih za območje planske celo-
te 02 (za dele območja v občini Šoštanj),
ki jih je izdelal Marjan Kac, s.p. Arhena,
Esenkova 61, Velenje, 30. maja 2005.

2.

Predlagane spremembe, PUP za območje
planske celote 02 (za dele območja v ob-
čini Šoštanj), z vsemi obveznimi prilogami,
bodo javno razgrnjene v prostorih Uprave
občine Šoštanj, Trg svobode 12. Javna
razgrnitev bo trajala 15 dni in sicer od
26.09.2005 do 12.10.2005.

3.

K dokumentu lahko v času javne razgrnitve
podajo svoje pripombe in predloge vse za-
interesirane fizične in pravne osebe. Pisne
pripombe oziroma predlogi se posredujejo
na Upravo občine Šoštanj Trg svobode 12,
Šoštanj ali podajo ustno na javni obravna-
vi, organizirani v prostorih občine Šoštanj,
dne 05.10.2005 ob 16.00 uri (sejna soba
-2.nadstropje).

4.

Sklep se objavi v Uradnem listu občine
Šoštanj.

Številka: 350-03-0001/2005-30
Datum: 13.09.2005

Milan KOPUŠAR
Župan Občine Šoštanj

KRATKA OBRAZLOŽITEV

POVZETEK ZA JAVNOST

Obravnava območje se ureja na osnovi
določil odloka o prostorskih ureditvenih
pogojih za območje planske celote 02
(odlok objavljen v Ur. vestniku Občine Ve-
lenje, št. 16/88 in dopolnitev v št. 9/93 ter
spremembe in dopolnitve objavljene v Ur.
listu Občine Šoštanj, št. 7/00, 3/03, 04/04
in 01/05; v nadaljnjem besedilu: odlok o
PUP 02).

Do leta 2002, do sprejetja zakona o ure-
janju prostora (Zurep-1) se je območje
prostorsko urejevalo s takojimenovanim
»prostorskim redom«, ki je veljal za ob-
močje pridobivalnega prostora premo-
govnika. S spremembami in dopolnitvami
odloka (4/04) pa je bilo območje »priklju-
čeno« k PUP 02. »Priključeno« območje
je členjeno na tri večje prostorske celote,
z oznakami K2/11, K2/12 in G2/15. V teh
območjih novogradnje niso dovoljene, tudi
na stavbnih zemljiščih. Nadomestne grad-
nje in rekonstrukcije pa so dovoljene, ob
prehodnem soglasju Ministrstva za okolje,
prostor in energijo.

Pobuda je sprememba in dopolnitev od-
loka o PUP 02, ki se nanaša na posega v
območje urejanja z oznako G2/15. Spre-
membe in dopolnitve bodo omogoča-
le novogradnje (poleg nadomestnih) na
območju opredeljenih stavbnih zemljišč
(dejansko le dve manjši območji ob že
zgrajenih objektih na severozahodni strani
območja). Pogoj pa bo pridobitev pred-
hodnega soglasja Premogovnika Velenje.

Istočasno, ob enakih pogojih, bodo dani
pogoji legalizacije manjše stanovanjske
hiše na kmetiji, v območju G2/15, zgrajene
pred sprejetjem zakona o graditvi objektov
(ZGO-1).

Programska izhodišča, oz. načela ostalih
določb veljavnega odloka o PUP 02 se
ohranjajo.

Predviden je skrajšani postopek sprejema-
nja odloka, v skladu z določbami člena 34
Zurep-1.

Velenje, 07.09.2005

Obrazložitev pripravil:
Marjan KAC, univ. dipl. inž. arh.

Utrinki iz poslanske pisarne

DRAGO KOREN

poslanec Nove Slovenije - Krščanske ljudske stranke

Poletje gre h kraju. Dopusti so se v glavnem zaključili in tudi počitnic je konec. V Šoštanju so naši otroci z novim šolskim letom stopili v novo šolo. Novi prostori, nova oprema, najsodobnejši učni pripomočki. Sedaj je pomembno, da dobi šola tudi tisto pravo vsebino, ki jo mora imeti. Naj temu rečem srce ali pa duša. Vsem učencem in vsem zaposlenim želim, da se v tej šoli dobro počutite in veliko uspešnega dela.

Julij in avgust sta bila meseca, ko so svojo domovino obiskali številni naši izseljenci. Ker sem član komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu bom svoj prispevek posvetil temu področju.

3. julija je bilo SREČANJE V MOJI DEŽELI 2005 v Kamniški Bistrici, ki ga je pripravila Slovenska izseljenska matica. Istega dne zvečer je v Cankarjevem domu potekala slovesna akademija ob 60-letnici povojnega begunstva. Slovensko izseljenstvo ima dolgo zgodovino. Spomnimo se na prvi veliki izseljenski val konec 19. stoletja, ko je zaradi industrijske revolucije s slovenskega etničnega prostora odšlo okoli 200.000 rojakov, petina celotnega nacionalnega telesa. Ameriški Cleveland je takrat postal eno največjih mest s slovenskim prebivalstvom. Med zadnjima svetovnima vojnama je izseljevanje najbolj občutila Primorska, ki je bila takrat pod fašističnim škornjem, po vojni pa je sledil val političnega izseljevanja v čezmorske dežele. Do zadnjega velikega vala izseljevanja je prišlo v šestdesetih letih prejšnjega stoletja v zahodno Evropo, ki je takrat doživljala gospodarski razcvet. Med izseljenci je bilo veliko izobraženih in predvsem podjetnih ljudi, ki so posredno ali neposredno spodbujali gospodarske in politične spremembe v Sloveniji. Predvsem pa so v domovino prinašali nov podjetniški duh, ki je bil zelo pomemben pri demontaži gospodarske politike nekdanje jugoslovanske federacije. Za Slovenijo je izjemnega pomena ohranjanje slovenstva v svetu, predvsem pa je pomembna vloga, ki so jo izseljenci odigrali v obdobju slovenskega osamosvajanja in pred njim. Že veliko pred samo osamosvojitvijo so namreč izseljenci obveščali mednarodno javnost o razmerah v domovini in opozarjali na poseben položaj Slovenije znotraj jugoslovanske federacije. Zato so bili mnogokrat žrtve pregona in celo fizičnih likvidacij. Pri tem je bila posebej dejavna povojna slovenska skupnost v Argentini, ki je razvila občudovanja vredno dejavnost na vseh področjih političnega in kulturnega delovanja. Za njihovo pomoč pri mednarodnem priznanju samostojne Slovenije, ko so svoja zunanja ministrstva dobesedno zasuli z zahtevami po takojšnjem mednarodnem priznanju Slovenije, jim ne bomo nikoli dovolj hvaležni.

Slavnostni govornik na akademiji je bil **Božidar Fink** iz Buenos Airesa, nosilec častnega znaka svobode. Njegov govor je bil naravnani na usodo be-

guncev, na zgodovinske meteže, ki so jih nazadnje pripeljali čez morje v Argentino, na usode ljudi, ki so svojo politično naivnost plačali z življenjem, in tistih, ki so svojo politično moč zlorabili. V svojem govoru se je dotaknil temne strani konca vojne na Slovenskem, ko v domovini po njegovem nista zavladata ne svoboda ne mir, temveč strahovlada komunističnega režima, preganjanje in teror. Bolj kot samo begunstvo, je poudaril Fink, je bilo za vse, ki so morali zapustiti Slovenijo zaradi ideološkega nasprotovanja komunizmu, najtežje dejstvo, »da smo bili zaznamovani kot sramoten izvržek, ki ga ni bilo dovoljeno niti omeniti«. To breme je povojne begunce najbolj zaznamovalo. »Danes smemo z vso pravico izraziti pred domačo javnostjo misli in hotenja rojakov, ki prebivajo v tujini ali so se od tam vrnili v domovino. Mi nismo hoteli oditi kot izseljenci, saj nismo šli z namenom, da se izselimo, ampak smo se umaknili pred nasiljem, obenem pa izrazili protest proti nastopajoči tiraniji. Dóma nismo prepustili nikomur, navezanost nanj smo odnesli s seboj v svet, hkrati z njim pa je odšel z nami tudi širni dom, domovina,« je bil trpek Fink.

7. julija je potekalo peto vseslovensko srečanje v slovenskem parlamentu, ki ga prireja Komisija DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu. Srečanje je bilo razdeljeno na dva dela, na dopoldanski slavnostni uvod in popoldansko delavno zasedanje. Udeležba je bila letos mnogo večja kot v prejšnjih letih, tako da je bila dvorana državnega zbora premajhna in je moralo kar nekaj gostov slediti zasedanju z balkona. Številna je bila še zlasti zastopanost iz sveta, z nastopom pevskega zbora Korotan iz ZDA so tudi simbolično odprli letošnje zasedanje. Slavnostni del srečanja je uvedel predsednik državnega zbora **France Cukjati** z besedami: »Ta domovina je tudi vaša domovina.« Njegov kratek govor je bil osredotočen na odnos izseljencev do Slovenije, o kateri je ugotovil, da ni bila vedno prijazna; določeni generaciji izseljencev je bila celo »slaba mačeha, hudobna in zlobna«. In kaj narediti ob tem? Treba je odpustiti, ne gre drugače; kar je bilo storjeno, je storjeno in otroci odpustijo. Pač pa je treba Slovence opozoriti, če je danes nekorektna; treba je od nje zahtevati, da upošteva Slovence po svetu. Odnos matere do sinov in hčera, vnukov in pravnukov je dolžnost in te dolžnosti se mora politika zavedati, kajti kaj je politika drugega kot dolžnost, da naredi življenje lepo.

Po slavnostnem uvodu je sledilo delo v šestih skupinah. Popoldanski del plenarnega zasedanja vseslovenskega srečanja je vseboval predvsem pregled razprav o opravljenem delu po skupinah.

Naj današnji prispevek končam z veselo novico, ki pa prihaja s popolnoma drugega področja. **Dr. Andrej Bajuk**, minister za finance, predlaga obračun DDV na podlagi plačane realizacije. Na finančnem ministrstvu pripravljajo predlog novele zakona o davku na dodano vrednost (DDV), s katero se bo omogočil obračun DDV šele na podlagi plačanega računa in ne že z njegovim fakturiranjem. Spremembe bodo veljale samo za transakcije, opravljene na domačem trgu, in sicer za zavezanec z letnim obdavčenim prometom v višini do 50 milijonov tolarjev. Novost naj bi začela veljati s 1. januarjem 2006.

Čestitamo
za praznik
občine Šoštanj

LDS Šoštanj

LDS

LIBERALNA DEMOKRACIJA
SLOVENIJE

**SOCIALNI
DEMOKRATI**

*Ob prazniku
čestitamo vsem
občankam in
občanom
občine Šoštanj*

**Občankam
in občanom
občine
Šoštanj
čestitamo
za praznik**

SLOVENIJA
na novi poti

SDS

Uspelo srečanje

Nekdanji člani gasilskega društva Tovarne usnja Šoštanj so se letos po krajšem premo-ru ponovno odločili, da se srečajo in obudijo spomine na čase, ko je bilo njihovo društvo na vrhuncu, pa tudi na tiste, zadnje, ko je društvo zamrlo.

Še ko je društvo delovalo, je bilo jesensko srečanje ali izlet tradicija. S tem so nadaljevali z manjšimi presledki tudi po prenehanju društva. Letos so za srečanje izbrali soboto 17. septembra, dobili pa so se v restavraciji Rednak v Šoštanju. Kljub (milo rečeno) deževnemu vremenu se je zbralo kar 30 članov in njihovih partnerjev. Medse so povabili tudi predstavnike Prostovoljnega gasilskega društva Šoštanj, ki je srečanje tudi omogočilo. Zastopal jih je Danilo Čebul. Zbranim je najprej spregovoril zadnji predsednik tovarniškega društva Herman Lešnik. V toplem in sproščenem govoru se je zahvalil za številno udeležbo, saj je najodlajenejši član prišel celo iz Varpolja. Povedal je, da si je nekaj članov našlo nova društva, ker brez gasilstva ne morejo, nekaj pa jih je zaradi let ali drugih okoliščin zapustilo gasilske vrste. Zato se je zahvalil društvom za razumevanje, ki so ga ob tem pokazala. Posebej je omenil sosednje, to je šoštanjско društvo, s katerim so gasilci TUŠ ves čas zgledno sodelovali. V statutu je bilo določeno, da ob prenehanju društva vse premoženje (ki v materialnem smislu ni bilo kdo ve kako bogato) preide v last PGD Šoštanj.

V imenu Prostovoljnega gasilskega društva Šoštanj je vse prisotne pozdravil Danilo Čebul, ki je tudi ves čas skrbel za pomoč ob prenehanju tovarniškega društva.

V imenu Prostovoljnega gasilskega društva Šoštanj je vse prisotne pozdravil Danilo Čebul, ki je tudi ves čas skrbel za pomoč ob prenehanju tovarniškega društva. Opravičil je predsednika in poveljnika, ki sta imela druge obveznosti. Povedal je, da šoštanjski gasilci cenijo in hranijo zapuščino, ki so jo prevzeli od »fabričanov«. Ne bodo dopustili, da bi se stvari porazgubile, kot so se v primeru prenehanja družmirskega društva. Osebo je prepričan, da se bo za to zanimivo zapuščino našel

prostor v bodočem Muzeju usnjarstva Slovenije v Šoštanju. Ob tem je omenil še pravkar izdano knjigo o družini Vošnjak in njihovem delovanju v našem kraju. Na koncu je izrazil željo in prepričanje, da se srečanje ohrani.

Sledila je večerja, nato pa zabavni del srečanja. Vsak udeleženec je prejel predpasnik z napisom Srečanje nekdanjih gasilcev TUŠ, nato pa so se tako »uniformirani« z veseljem podali na plesišče. Seveda ni smela manjkati »gasilska« gasilska slika. Nasmejani in dobro razpoloženi so se zadržali v tovariškem klepetu pozno v noč.

Marija Lebar

Aktivna jesen

Ravenski upokojenci znajo poskrbeti, da je jesen življenja prijetna in prav nič dolgočasna. Poleg ostalih aktivnosti je uspešno zaživel tudi »športni krožek«, ki ga vodi Jože Jančič. V poletnih mesecih se zbirajo ob igrišču v Ravnah, v jeseni in pozimi pa v društvenih prostorih. Tor-

Foto: M. K.

kove poletne večere so uspešno zapolnili s kegljanjem na vrhvi, kjer se v zadnjem času sploh dokazujejo ženske, ter z balinanjem, kjer se kosajo v natančnih metih. Jasno je, da so si športne koticke uredili v glavnem sami, čeprav je posluh pri krajevni skupnosti in športnem društvu tudi zanje.

Obiskali smo jih nekega večera in se jim pridružili tudi ob pikadu in streljanju z zračno puško. Predsednik pododbora Franc Hudomal, ki se redno udeležuje takih športnih srečanj, pa je povedal, da bodo pozimi igrali tudi šah, karte in druge družabne igre. Samo telovaditi ne bodo mogli, kot to zdaj počnejo, ko se zberejo na prostem v naravi. Stara šola v Ravnah, kjer se bodo pozimi dobivali, pač ni telovadnica.

M.K.

Stokratni krvodajalci

VRavnah pri Šoštanju je bilo sredi septembra srečanje krvodajalcev, na katerem so podelili tudi priznanja najzaslužnejšim. Kar stokrat

je dal kri Anton Petelinšek, nagrade pa so prejeli tudi drugi. Drugače pa je srečanje, žal, pokvarilo vreme, a kljub temu se je zbralo okoli 300 krvodajalcev, ki so ob zvokih ansambla Mogu vztrajali do večernih ur. To prijetno druženje vsako leto organizira OO RK Velenje skupaj s krajevnim odborom Ravne, ki mu predseduje Jože Jančič.

Anton Petelinšek je prejel priznanje za 100-kratno darovanje krvi.

Srečanja sta se udeležila tudi župan Občine Šoštanj Milan Kopušar in pa podžupan MO Velenje Bojan Kontič, zbrane pa je nagovorila predsednica Krajevne skupnosti Ravne Erna Obšteter. Priznanja najzaslužnejšim sta podeljevala predsednik OZ RK Velenje Jože Medved in Darinka Meterc, roko pa je dobitnikom stisnil tudi predsednik komisije za krvodajalce Alojz Meterc.

Ker je krvodajalstvo še vedno predvsem humano in nesebično dejanje, velja res čestitka vsem, ki darujejo kri za življenje. Sedemdesetkrat so darovali kri: Peter Bukovec, Jože Satler, Branko Jeraj, Štefan Pongrac, Stanislav Stropnik, Vladimir Gregorič, Jože Rihter, petinsedemdesetkrat pa Branko Jeraj in Leopold Tovornik. 80-krat sta darovala kri Franc Ciglar in Zdravko Podkoritnik, 90-krat Ivan Rošer. Stokratni krvodajalec pa je, kot že rečeno, Anton Petelinšek, za kar mu gre posebno priznanje in nadaljnja vzpodbuda.

Organizatorji se zahvaljujejo moškemu pevskemu zboru Ravne in pa otrokom šole Ravne za kulturni prispevek.

Milojka Komprej

Dnevni center za otroke v Šoštanju

Dnevni center je oblika druženja mladih na prijeten pa tudi poučen način. Namenjen je otrokom in mladostnikom, ki imajo učne težave, težave v socialnih stikih, vedenjske in osebnostne težave. Udeleženci skupaj sooblikujemo nove in boljše možnosti za preživljanje prostega časa in se pogovarjamo tudi o stvareh, ki jih navadno pometamo pod preprogo. Teme pogovorov so različne, npr.: kdo sem, kaj bom, ko bom velik, zakaj me starši in učitelji ne razumejo, česa se bojim, kaj mi veliko pomeni, koga imam rad, zakaj

nekateri kadijo, zakaj nekateri uporabljajo drogo in kako se obvarovati nevarnih bolezni, kot so aids in podobno.

Srečujemo se od ponedeljka do četrтка, in sicer od 14. do 17. ure. Program je razdeljen na učni in sprostitveni del: pomoč pri domačih nalogah, razlaga in utrjevanje snovi, socialne in športne igre, ustvarjalne delavnice in zeleni pogovori. Med sprostitvenim delom imajo otroci na voljo računalnik, imamo pa tudi svojo knjižnico, kjer si lahko otroci sposodijo različne vrste knjig (od revij pa vse tja do šolskih učbenikov).

V dnevnem centru Šoštanj nam ni dolgčas niti med

Foto: m

počitnicami. Takrat so organizirane razne kreativne delavnice in izleti. Z dnevnim centrom pa smo že obiskali Jamo Pekel v Šempetru, živalski vrt ZOO Ljubljana, na Rogli smo se peljali z adrenalinskimi sanmi, v Topolšici pa smo malo čofotali v bazenu, ogledali smo si tudi Velenjski grad in Muzej premogovništva Velenje.

In kaj pravijo otroci o našem Dnevnem centru Šoštanj?

Dejali so, da jim je dnevni center zelo všeč, ker so moderatorke prijazne in nas razumejo. Pomagajo nam pri naših domačih nalogah in nam razložijo stvari, ki nam niso povsem jasne. V sprostitvenem delu se vsak dan dogaja kaj novega in zanimivega. Sami si lahko izberemo, kaj bomo počeli, ali bomo tekmovali v igranju različnih iger ali pa bomo risali in ustvarjali. Včasih preberemo tudi kakšno zanimivo knjigo, napišemo spis, urejamo naše prostore, igramo karte in potapljammo ladjice. Ves čas pa nas spremlja glasba, ki si jo izberemo sami. Všeč nam je, da se vsi tako lepo razumemo in da smo skoraj kot družina ter da si pomagamo med seboj. Radi se kaj novega naučimo, tako da nam čas v Dnevnem centru Šoštanj včasih kar prehitro mine.

Dnevni center Šoštanj vodi Center za socialno delo Velenje, nahaja pa se v šoštanjski občinski stavbi, v tretjem nadstropju.

Vsi, ki bi vas zanimalo, kako poteka naše druženje, nas lahko pridete obiskat. Če bi radi, da tudi vaši otroci obiskujejo Dnevni center Šoštanj, pa se oglasite na Centru za socialno delo Velenje, kjer boste dobili vse potrebne informacije.

membnejše pa je, da so uživali!

Z njimi sta dopoldneve preživljali dve animatorki: Karmen Ledinek in Lucija Rožič. Da pa je vse potekalo v najlepšem redu, je za vse skupaj poskrbela predsednica DPM Jolanda Sevcnikar. Tudi starši so izvedeli, kaj vse njihovi otroci počnejo v času druženja na lokoviškem igrišču, zato so pripravili predstavo za njih. Prepričana sem, da so se vsi imeli lepo. Društvo prijateljev mladine Lokovica bo še naprej skrbelo za takšne dogodke.

Foto: K. L.

Karmen Ledinek

Skavtski tabor

Poletje se je poslovilo, mladi že sedimo v šolskih klopih in se pridno učimo, v mislih in pogovorih s prijatelji pa še kar obujamo dogodke letošnjih počitnic.

Skavti se še posebej radi spominjamo poletnih taborov, saj so ti kot pika na i delu v celotnem skavtskem letu. Kar skozi leto na srečanjih spoznavamo, na taboru praktično preizkusimo, poleg tega pa je lahko tabor za vsakega skavta potrditev njegove odločitve za skavtsko življenje. Tu večina skavtov dobi nov zagon in pogosto lahko slišimo: »Kk fajni tabor! Že samo zaradi njega se splača biti skavt!«

In kam so se letošnje poletje odpravili skavti iz Šaleške doline? Člani čete Pod grajskim stolpom so se pridružili 200 mladim iz celotne mariborske regije na skupnem taboru z naslovom Tak si v Čepincih na Goričkem, starejši del velenjskih skavtov pa je z nahrbtniki na ramah in žulji na podplatih odkrival lepote doline Trente.

TAK SI

»Tak, kot si, si najboljši!

Takega kot si, rad se imej!

Saj nekdo kot ti nasmeh na lice nariše mi.

Bodi to, kar si,

saj TAK SI!«

To so verzi iz himne tabora, za katerega velenjski skavti pravijo, da je bil najboljši doslej. Dnevi od 13. do 22. julija so kar prehitro minevali in udeleženci, stari od 11 do 15 let, so s tabora prili polni idej, spominov, navdušenja, pa tudi njihove beležke so bile polne naslovov novih prijateljev. Teh so imeli priložnost spoznati ogromno, saj so se tabora poleg Velenjčanov udeležili skavti iz Beltincev, Celja, Črenšovcev, Gornje Radgone, Kiževcev, Koroške, Maribora, Ptuja, Slovenske Bistrice, Šentjurja in Zreč.

Geslo tabora se je glasilo Skozi šege in navade in prav z odkrivanjem teh na različnih področjih severovzhodne Slovenije ter njihove predstavitve vrstnikom udeležencem smo odkrili del bogate zgodovine Šaleške doline, kot neke vrste spominček za ostale pa so izdelali makete

Lekarna Velenje

OE Lekarna Center Velenje

Vodnikova 1, Velenje

telefon: 898 18 80, fax: 898 18 95

OE Lekarna Kersnikova Velenje

Kersnikova 2d, Velenje

telefon: 897 05 71, fax: 897 05 72

OE Lekarna Šmartno ob Paki

Šmartno ob Paki 80,

telefon: 891 51 30, fax: 891 51 31

OE Lekarna Šoštanj

Lampretov trg 1, Šoštanj

telefon: 897 26 10, fax: 897 26 12

Poslovni čas Lekarne Šoštanj:

ponedeljek - petek

od 7.30 do 15.30 ure

Čestitamo
ob
prazniku
občine
Šoštanj

Foto: J. K.

Spanje pod milim nebom.

šaleškega gradu oz. njegovega stolpa. K predstavitev krajev in navad je spadala tudi kuha ali peka tradicionalnih jedi in kviz o poznavanju predstavljenega.

Seveda celotnega tabora niso posvetili le šegam in navadam iz zgodovine. Pravega tabora ne bi bilo brez »skavtske šege«, da vsako druženje mladih avanturistov zaznamuje proga preživetja. To je pripravljena proga ali poligon, na kateri morajo pokazati veliko svoje spretnosti, saj jih na poti čaka plezanje po vrveh in drevesih, »znajdi se« prečkanje reke, predvsem pa veliko blata. Celo tobogan vodi vanj! Na Tak si so se vsi pustolovci v blatu razživali in niso pazili na čistočo svojih oblačil (Le kako bi jim to uspelo?!), temveč so le uživali. Za konec so jih voditelji stuširali kar z gasilsko cevjo.

Poleg vsega omenjenega so se na taboru odvijale različne delavnice. Mešanje koktajlov, izdelovanje bakel, bumerangov, najrazličnejših izdelkov iz slame, ... so bile le nekatere izmed njih. Deležni so bili tudi obiska vojske, ki jim je razkazala svojo opremo, jih popeljala naokoli, predstavila svoje delo in, za skavte, ki morajo to pogosto početi, demonstrirala prave sklece. (op.: pri skavtih se sklece pogosto uporabljajo kot neke vrste kazni ali opomin ob neposlušnosti, zamujanju, ... so pa vedno tudi del zabave). Eden izmed desetih dni tabora se je imenoval dan čete, kar je pomenilo, da je imela vsaka skavtska skupina iz določenega kraja program ali oddih zase. Velenjski skavti so na ta

dan opravili dva pomembna dogodka: dva člana so formalno sprejeli v svojo skupino in imeli menjave rutic tistih članov, ki so okrog vratu nosili še rutico Koroške, kamor smo do nedavnega spadali vsi skavti iz Šaleške doline.

Ker so mladi skavti razdeljeni v vode in ima vsak v tej majhni skupini svojo nalogo, so imeli na tem velikem taboru vsi priložnost od soscavtov pridobiti nekaj novih izkušenj. Razdelili so se po funkcijah (te so npr. vodnik, podvodnik, kuhar, zastavonoša, zabavljač, tajnik, ...) in se naučili kaj čisto novega, a uporabnega in praktičnega za njihovo delo v vodu. Nastali so mnogi plakati, kuharji so seveda pripravili kosilo, zastavonoše so se naučile, kako oblikovati ceremonijo sprejema pomembnega gosta, vsak pa je od drugih izvedel, kako s svojimi močmi še bolj prispevati h kakovosti voda.

Za najbolj pristen stik z naravo in praktičen poskus preživetja v naravi pa so se vsi skavti udeležili dvodnevne hika. To je pomenilo, da je šla vsaka skupina v določeno smer, na poti izpolnjevala različne naloge in si proti večeru poiskala prenočišče. Naši skavti niso imeli olajšave, da bi spali v kakšni hiši, so pa zato imeli priložnost preizkusiti svoje skavtsko znanje. Lotili so se gradnje bivaka in ko je bil ta že skoraj dokončan, so ob tem, ko se jim je podrl, spoznali, da bodo morali noč preživeti še bolj po skavtsko - pod milim nebom. Kljub bližini divjih prašičev so na prijetni jasi sredi gozdom pod zvezdnatim nebom preživeli nepozabno noč.

Nepozabno je bilo to bivanje v hotelu Modro nebo, nepozabni so bili tudi vsi ostali dnevi, nepozabno je bilo obujanje šeg, nepozabno je bilo izdelovanje maket, nepozabna je bila zmaga velenjskih skavtov v odbojki, nepozabno je bilo spoznanje, da je lepo biti Tak kot si.

Takšni kot so, so izvidniki in vodnice prišli domov in še dolgo govorili o nepozabnem taboru. Tako dolgo, da njihove besede odzvanjajo še v oktobru ...

Preudarna levinja, Jerica Koren

Jocov turnir

V nedeljo, 11. 9. 2005, se je v Plešivcu odvijal tretji tradicionalni Jocov turnir v odbojki. Vse skupaj se je začelo ob 10. uri zjutraj z ženskim delom tekmovanja. Kasneje pa so se v znanju

Foto: K. L.

Zmagovalna ekipa.

odbojke pomerili še moški. Najboljše v ženski konkurenci so bile Pupe, druge so bile X-mix, tretje mesto pa je zasedla ekipa Acman. Pri moških so tretje mesto zasedli Troti, med Žlabudreki in Premogovnikom pa se je bil boj za točke do zadnjih minut, vendar so na koncu 2. mesto osvojili Žlabudreki, 1. pa Premogovnik.

Karmen Ledinek

Vesele urice v Topolšici

Vesele urice so se v Topolšici pod vodstvom DPM že kar usidrle v počitniško dejavnost otrok. To dokazuje tudi podatek, da jih vsako leto obišče več otrok. Letos se je zbiralo od 15 do 25 otrok, odvisno od vremena. Dejavnosti so se udeleževali večinoma otroci iz Topolšice in okoliških krajev pa tudi tisti, ki v Topolšici preživljajo počitnice pri babicah in tetah. Razveseljivo je, da se nam pridružujejo najstniki, ki skupaj z mlajšimi fanti igrajo nogomet, odbojko.

Trudimo se, da bi se nam pridružilo še več predšolskih otrok (ob času zaprtja vrtca ali ko so doma), saj je za njih tudi pomembno, da se znajo vključiti v družbo, pridobivajo osnovne družabnih iger ... Zaradi različne starosti otrok so delavnice vodili dve animatorki in en član DPM, ki je skrbel za koordinacijo. Namen naših aktivnosti je bilo druženje in zabava otrok, njihovo ustvarjanje in mentorsko sodelovanje. Vesele urice so potekale mesecu juliju vsak dan dopoldan od ponedeljka do petka, v lepem vremenu na igrišču v Topolšici, ob slabem pa v dvorani KS Topolšica.

Ker so dnevno potekale po dve uri, smo prvo uro namenili uresničitvi vnaprej načrtanih dejavnosti, drugo uro pa za družabne igre in zbiranje predlogov za naslednji dan.

Pod vodstvom animatork Polone Napotnik, Urše Drev, Mojce Mešl in Diane Drev ter članov DPM Topolšica Melite Mešl, Jožice Kidrič in Igorja Bahorja so v sklopu veselih uric potekale različne dejavnosti. Igra z žogo (nogomet, odbojka, med

Kavarna-Slaščičarna Štorman Šoštanj

Kolektiv kavarne-slaščičarne Štorman Vas vabi, da preživite prijetne trenutke ob prijetni glasbi in bogati gostinski ponudbi.

V starem mestnem jedru mesta Šoštanj so se odprla vrata lokala Kavarna-slaščičarne Štorman Šoštanj, enajstega v vrsti verige Gostiln in Hotelov Štorman, kjer vam bodo vsak dan v letu ponujali:

- ▶ bogato ponudbo slaščic
- ▶ veliko izbiro slastnih tort iz lastne slaščičarske delavnice
- ▶ za vas bodo sprejemali naročila za torte po vaših željah
- ▶ vrhunski izbor cocktailov
- ▶ dišeče čajne in kavine napitke
- ▶ izbrana vrhunska vina
- ▶ na voljo Vam bodo tudi manjši prigrizki

ŠTORMAN - Vaš najboljši gostitelj
PE Kavarna-slaščičarna Štorman Šoštanj - Trg bratov Mravljakov 3, 3325 Šoštanj - Tel.: 03 / 89 11 544 - Fax: 03 / 89 11 545
Anton-Zvone Štorman s.p. - Gostilne, restavracije, hoteli, pivnice, slaščičarska delavnica - Rimska cesta 10, 3311 Šempeter - E-mail: gos.storman@siol.net - www.gostilne-hotel-storman.com

Delovni čas: Ponedeljek - četrtek od 7.00 do 23.00, petek in sobota od 7.00 do 24.00, nedelja in prazniki od 7.00 do 22.00

Ob prazniku čestitamo občankam in občanom občine Šoštanj

dvema ognjema), družabne igre (karte, mikado, gnilo jajce, igre z ruto ...), pletenje zapestnic, izdelovanje iz gline, papirja, das mase, lesa, škatlic od zdravil, volne, rastlinskih semen, balonov, risanje na steklo, glino, papir, barvanje z vodenimi barvicami, flomastri, voščenkami ... in ples. Zadnji dan veselih uric smo zaključili za orientacijskim pohodom in odkrivanjem zaklada - kepica sladoleda v piceriji Gurman.

Dejavnosti so bile za otroke brezplačne, material je priskrbel DPM Topolšica. Poleg Veselih uric pa v DPM izvajamo še Miklavževanje, adventne delavnice, pust, sodelujemo z drugimi društvi v kraju. Načrtujemo pa še razširitev naših dejavnosti, še posebej, ker so otroci tega zelo željni.

Zahvaljujemo se animatorkam in vsem, ki so kakor koli pomagali, vabljeni pa tudi drugi k sodelovanju in darovanju materialov.

Za DPM Topolšica
Melita Mešl

Pesem na Svetem Križu

Letošnje poletje je bilo radodarno z deževnimi vikendi in običajno smo se zmrdovali nad deževnimi kapljami, ki so bile kar precejkrat vzrok za slabo voljo.

Zadnji vikend v avgustu ni bil nobena izjema, kar se vremena tiče. Popoldne smo se člani cerkvenega otroškega pevskega zbora župnije Šoštanj zbrali na tridnevnem druženju pri Svetem Križu in začelo je deževati. Anko s pomagači je kar malce skrbelo, kaj bodo počeli otroci, ko skoraj dva dni ne bodo mogli iz hiše. Pa se je hitro izkazalo, da to za 32 otrok sploh ni bil problem. Klementina, Sabina in Polona so se dobro založile z materialom za ustvarjanje, založena klet je Ireni, Romani, Stanki, Meti in Janezu omogočala nemoteno delo in popoln vikend je bil pred nami.

Seveda zbor dolgo ne zdrži brez pevskih vaj, zato smo se pridno učili nove pesmice za otvoritev Mihaelovega doma v Šoštanju. Če se ne veste ali pa nas še niste slišali - enoglasne pesmice so za nas, majhne in velike pevce, premalo zahtevne, zato se na vajah učimo triglasnega petja!

Najlepši in najzanimivejši del našega srečanja pa so delavnice. Tudi tokrat smo imeli s sabo toliko materiala, da nismo mogli narediti vsega,

Člani cerkvenega otroškega pevskega zbora župnije sv. Mihaela v Šoštanju.

kar smo si zamislili, materiala pa je ostalo še za naslednje leto. Izdelki iz fimo in das mase za ogrlice, okraski za lasne gumice, klobuki iz filca, v žico oviti kamenčki, naučili smo se igrice Butalci ... Vsakoletnega plakata, ki ga po vrnitvi obesimo v vitrino farne cerkve, sploh nismo uspeli narediti, saj je zmanjkalo časa. Pri izdelavi klobukov je pomagala šivilja Jožica, popoldne se nam je pridružila frizerka Nataša s pomočnico, da smo bili pri večerni maši vsi kot iz škatlice. Še posebej ministrantje, ki so nase opozarjali z bojnimi barvami. Sobotni večer nam je popestril pater Miha s predavanjem o afriški deželi Zambiji in s fotografijami naše zborovodkinje Anke in njenega moža Franca, ki sta se mu lani pridružila, ko je obiskal patra Miha Drevenška. Škoda, da smo bili že utrujeni (pri Svetem Križu so noči vedno nekam kratke) in smo kljub zanimivemu predavanju oči le s težavo držali odprte.

V nedeljo so se nam pri sv. maši pridružili starši, ki so nas prišli iskat. Po maši smo si skupaj ogledali igrice, se zahvalili Bogu in organizatorjem ter si obljubili, da bomo tudi letos vsako sredo ob petih na vajah.

Zveza društev invalidov

Pred dnevi se je sešel na skupno sejo Izvršilni odbor in nekaj članov Strokovnega sveta Zveze društev invalidov in oseb z invalidnostjo Slovenije, ki ima sedež v Velenju. Tema tokratnega srečanja je bila program in cilji delovanja. Člani obeh odborov so ob tem sprejeli nekaj pomembnih odločitev. Zveza društev invalidov in invalidnih oseb Slovenije bo svojo dejavnost

Drugi z leve - Karol Strašek.

usmerjala predvsem v organizacijo posebnih socialnih programov, ki bodo čim večjemu številu članov zveze in društev pomagala premagovati vsakodnevne težave in jim izboljševala kvaliteto vsakdanjega življenja. Poudarek bo tudi na usposabljanju prostovoljcev iz vrst članov društev. V letu 2006 bodo dali poudarek posebnim socialnim in športnim aktivnostim; usposabljanju prostovoljcev za delo v društvih, medsebojni komunikaciji in odzivu na konflikte, usposabljanju za delo in življenje v društvih, programom subvencij za rehabilitacijo in zdravljenje socialno ogroženih članov zveze. Izvajali bodo program »VIP-AVA«, vaši invalidski problemi - avdio vizualna animacija, izdelali bodo lasten portal in vzdrževali spletne strani na internetu ter usposabljali invalidne osebe za računalništvo. Nudili bodo psihosocialno pomoč gluhih in slepih osebam v Sloveniji, prirejali bodo športne igre invalidov ter invalidom prirejene športne aktivnosti. Društva bodo tudi sama organizirala in izvajala lastne programe aktivnosti, pretežno medsebojno pomoč invalidom »invalid -invalidu«, psihosocialno pomoč ostarelim invalidnim osebam, zdrava prehrana, delovanje skupine za samopomoč in športne aktivnosti, prirejene za različne vrste in stopnje invalidnosti.

Dosedanji sedež Zveze društev invalidov in invalidnih oseb Slovenije, ki je bil na Konovski cesti 21 v Velenju, bo s 1. oktobrom preseljen na Trg mladosti 6, v središče Velenja. Devet invalidskih društev, ki štejejo več kot 1500 članov, bo v prihodnjem obdobju ponovno okrepilo aktivnosti, je bil sklep srečanja v Velenju in želja predsednika izvršilnega odbora Karola Straška.

Jože Miklavc

Čestitamo ob prazniku Občine Šoštanj

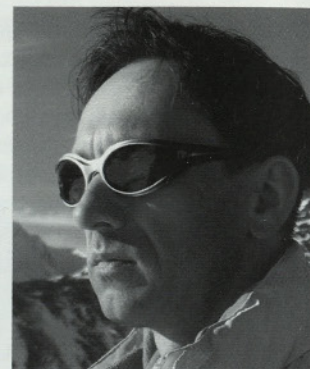

www.sostanj.tv

kabelsko razdelilni sistem šoštanj

Informacije v prostoru

Edi Vučina

Zadnji mesec smo spet bili priča značilni medijski vojni, ki običajno spremlja čas pred volitvami, le da tokrat ni šlo za izbiranje konkretnih ljudi ali strank, ampak le za referendumsko vprašanje. Referendumov smo se glede na pogostost le teh že navadili, a slednji je v sebi le nosil presenetljivo velik naboj.

Slovenci smo se spet razdelili na dva pola, ki pa nista nastala zgolj na podlagi poznavanja zakonske ureditve »naše« televizijske hiše, pač pa je tudi tokrat šlo za ideološki boj, ki pravzaprav poteka vse od nastanka naše države. A tokrat se zdi, če se izrazim malce dramatično, da ostanki stare ideologije, ki jo nekateri označujejo s pojmom »sile kontinuitete«, branijo še zadnje oporišče, ki jih štiti pred dokončnim zlomom.

Kakorkoli že, široka debata okoli referendumskega vprašanja je zaposlila vse pomembne nosilce mnenj, da so nam preko medijev poskušali predstaviti svoja stališča. Iz številnih mnenj je bilo možno zaznati zadrego okoli pojmov, kaj je JAVNO in kdo je CIVILNA DRUŽBA. Ob tem me je zbudilo dejstvo, da pojme, kot je POLITIKA ali DRŽAVA spremlja precej negativen naboj. Le redki so poudarjali, da je na ustavi temelječa država vključno s političnimi strankami, ki so njen sestavni del, vendarle tista svetla pridobitev, ki smo si jo Slovenci že dolgo želeli. Prav novi državi s političnim sistemom (demokracijskim volitvam) in njenimi institucijam se imamo zahvaliti, da počasi le zapuščamo tako imenovani tranzicijski čas, ko se stara ideologija vladanja sicer krčevito brani, a počasi le umika. Bitka za pomemben medij, ki ga predstavlja televizijski program, pa kaže tudi na nezaupanje v nas volivce, kot zrele, samostojno misleče osebe. Oba ideološka pola (pogojno rečeno, levi in desni) žal očitno verjameta, da je medijska manipulacija pomemben ključ do oblikovanja stališča volivcev.

Ja, tudi na lokalnem nivoju je zaznati vse večje zanimanje za našo lokalno revijo, ki jo pravkar berete. Nekateri svetniki vztrajno izražajo nezadovoljstvo z vsebino našega LIST-a. Eden od svetnikov bi si želel, da bi bolje skrbeli za lik našega gospoda župana, tako da bi ga osvetlili z »dobro lučjo«. Strah, da volivci brez LIST-a ne bodo prepoznali »dobrote« našega župana, bi lahko razumeli tudi kot podcenjevanje lastnega mnenja bralcev, ki bodo po mojem mnenju že znali prepoznati zrno od plevla. Še posebej zato, ker na lokalnem nivoju oblast le ni tako nedostopna. Kogar resnično zanima, se lahko brez prebiranja lokalnih medijev sam neposredno prepriča, kaj počne naša lokalna oblast.

Ker je LIST, ki ga s finančno pomočjo občinskega proračuna izdaja šoštanjski zavod za kulturo, javno glasilo, je z občinskim odlokom (podobno kot bo za RTV urejeno v zakonu) urejen tudi način oblikovanja uredništva in imenovanje glavnega urednika. Na vse to ima lokalna politika seveda močan vpliv in kar se mene tiče je tako tudi prav. Seveda pa politika nikakor ne more in ne sme vplivati na vsebino posameznega prispevka, ki ga mora avtor oblikovati popolnoma avtonomno. Tega se zaveda tudi ured-

ništvo, zato v omenjenem smislu zaenkrat ni težav.

Državni mediji, kot je na primer obravnavana RTV, pa se spopada z novimi pritiski, ki niso politične narave, a zato lahko še bolj nevarni. Gre za pritisk kapitala, v smislu, če boste objavili novico, ki nam ni všeč, ne bomo več oglaševali pri vas. Prednost medijev, ki se financirajo tudi na drug bolj neodvisen način (RTV naročnina, subvencija občine, ...) je prav v odpornosti na podobne grožnje kapitala.

Kaj pa se zgodi, če pride do sprege med mediji, kapitalom in politike, pa lahko opazujemo čez lužo, ko se kljub deklarirani demokraciji ne morejo znebiti še tako nesposobnega predsednika. Zato ni pomembna samo neodvisnost medijev, pač pa tudi politike, kolikor je pač to mogoče. Glede na pogosto uveljavljanje interesov posamezne gospodarske družbe, ki jo zastopajo svetniki, ki so zaposleni v teh gospodarskih družbah (TEŠ, Premogovnik, Gorenje, ...) se bo naša lokalna politika morala na to relativno novo nalogo še privaditi. Tudi naš LIST se bo moral, poleg običajnih pritiskov s strani politike, privaditi tudi na pritiske lokalnega kapitala oz. njegovih nosilcev.

No, pa da ne bom spet deležen pripomb, da ne pišem o pravi temi (temu se reče avto-cenzura, a ne?), naj omenim še trenutno največjo investicijo v našem mestu. V času med obema občinskima praznikoma se je na novem gradbišču Centralne čistilne naprave Šaleške doline zbrala pisana družina z ministrom za okolje in prostor na čelu. Za slavnostno vzdušje pa so poskrbeli sproščeni pevci pevskega zbora in urejeni natakariji, ki so s kozarci slavnostnega vina krožili med zadovoljnimi obrazi zbranih. Gradnja, ki jo na razočaranje največje lokalne gradbene firme izvajajo primorci, je v polnem teku. Šoštanjčani smo lahko z gradnjo, ki jo financirajo pred vsem drugi, tudi kohezijski sklad EU, zadovoljni. Upam le, da je v finančno konstrukcijo zajeta tudi obljubljena rekonstrukcija Primorske ceste, ki že nekaj časa ne prenaša več težkih bremen tovornih vozil iz industrijskih obratov vezanih na to cesto. Lepo pa bi bilo, da bi do zaključka gradnje čistilne naprave tudi v Šoštanju končno dogradili kanalizacijski sistem, ki še prepogosto mestne fekalije prepušča sicer vedno kakovostnejši Paki.

Polis
Tanja Jenko

Pokopati svoje mrtve

V ljubljanskem Muzeju novejšje zgodovine do konca oktobra gostuje 60 let po koncu druge svetovne vojne v Celju prvič predstavljena razstava o prikritih grobiščih pod naslovom Prikrto in očem zakrito. Ob istem času lani je bila v Ljubljani na ogled razstava o XX. stoletju, stoletju nasilja, ki je zajela le obe svetovni vojni s poudarkom na okupatorjevem nasilju, povojnih izvensodnih množičnih pobojev storilcev iz lastnega naroda pa še ni bila sposobna omeniti.

Vse več ljudi iz različnih strok si s svojim delom pogumno prizadeva zbuditi zanimanje za ta del preteklosti, s katere pričujočimi dejstvi in resnico, ki jo izpričujejo, se bomo morali slej ko prej soočiti vsi. Čeprav so časi, ki bi za pokop terjali junaštvo Antigone, nedvomno minili, saj pri teh prizadevanjih nihče več ne tvega glave, so prizadevanja, ki bodo izpraznila grobišča zagrebenih ostankov trupel pobitih in z do- stojnim prekopom le-teh uredila grobove, danes še vedno vredna vse časti in spoštovanja. To so drobni, a pomembni koraki na poti k spravi. Ko bomo sposobni urediti stvari tako, kakor vsi čutimo, da je prav, bomo zmogli stopiti iz začaranega kroga bežanja pred krivdo, medsebojnega obtoževanja, jeze, sle po maščevanju in povračilnem zadoščenju, v katerem smo vsi poraženci. Tako generacije, ki so neposredno vpletene v to travmatično izkušnjo, kakor njihovi nesrečni svojci, potomci in tudi mlajše ter še nerogene generacije, ki na videz s tem nimajo ničesar, a vendar smo bili rojeni v svet, v katerem ni moč živeti političnega prijateljstva. Ker je vsak človek kot prišlek tujec v svetu, se mora, da bi sploh lahko postal svetlen, torej da bi se sploh lahko pojavil v svetu kot govoreče in delujoče bitje, nujno »spraviti s svetom«, ga vzeti za svojega in sprejeti odgovornost zanj. To pomeni dejavno participacijo pri svojem času, ta pa danes že naravnost zahteva pokop naših mrtvih. Tudi če se likvidatorji in naročniki likvidacij, ki si morda neposredno niso mazali svojih rok s krvjo, ne bodo sposobni soočiti s svojo krivdo za storjene zločine, smo mi kot potencialna politična skupnost dolžni sprejeti odgovornost za razmere, v katerih živimo. Pozvani smo s političnim delovanjem okrog zadeve, ki se tiče nas vseh – gozdov, polnih kupov človeških kosti po t. i. divjih grobiščih – spremeniti tok enosmernega procesa začaranega kroga, ki se je začel s tem, da so bila trupla tja sploh posejana. Brez političnega delovanja, ki bo spremenil ta tok v katero koli drugo smer, bomo prišli tja, kamor nihče ne bo prišel. V brezkončno sprto sedanost! Ekshumacije, ki jih opravljajo pristojni republiški organi na pobudo posameznikov, ki so že pričeli delovati v tej smeri, zaenkrat kazenske odgovornosti za poboje pri izkopu posmrtnih ostankov še ne ugotavljajo, pač pa opravljajo le sanitarni prekop.

Foto: Arhiv

Najmanj, kar ostali državljani pri tem lahko storimo, pa je odobravanje njihovega poguma.

Odpušcanje je v pristojnosti zgolj neposredno vpletenih, vendar je še vedno na mestu in velja za pravo politično dejanje, ker je nepričakovano, za razliko od naravne nasilne re-akcije maščevanja ob prizadetosti, ko politično delovanje zaradi manjka političnega prijateljstva ni mogoče. Pomeni novo akcijo in odpira pot svobodi.

Odpušcanje tudi najbolje opravi z nastalo škodo in nas edino lahko reši iz zanke ujetosti v eno samo dejanje, da ne bomo do konca življenja obremenjeni z njegovimi posledicami, česar pa nas lahko odvežejo samo ljudje, ki z nami so-delujejo. Kakor Antigona ni presojala boja svojih bratov na eni ali na drugi strani, pač pa se je zavedala proslavitve s tem, da pokoplje svojega drugega brata, tistega, ki ga je nerazsodni tiran prepovedal tako pokopati kot tudi objokovati njegovo smrt. Tako si tudi mi danes, posebno s pomočjo časovne oddaljenosti od dogodka in spremenjenih razmer, prizadevamo spodbujati pietetni pokop pomorjenih v njihove nove grobove.

Umetnost

Pjotr

Končno!

Sredi počitnic letos je bilo. Eden od nečakov je mimogrede zrasel in kar naenkrat postal star skoraj trideset let - le kaj mu je da tako hiti (?) - in fant se je nameril poročiti.

Darilo. Jasno. Ne moreš praznih rok na poroko, čeprav se je vse bolj uveljavila neka kvazi ameriška brez-

osebna navada potrošništva, da se namesto darila izroča denar. A ker sem jaz v tem pogledu ostal zadrt konzervativec in ker po drugi strani na poročne zabave ne moreš več vlačiti ducat posteljnih pregrinj, krožnike ali kristalne kozarce, ker je te ropotije v vsaki trafiki vrh glave, je padla odločitev, da poklonimo sliko. Umetnino. Nekaj, kar bo bogatilo duha. Že res, da se v moji soseski v Šoštanju lahko zgodi, da umetniško sliko pobereš kar na parkirišču, ni pa je mogoče kupiti v kakšni trgovini, če pa že, je izbor silno reven. Zato se je pač treba potruditi vsaj v Velenju. Res sva z ženo obiskala velenjsko knjižnico, ki je to bila takrat v zadnjih vzdihljajih in kjer je tudi galeri-

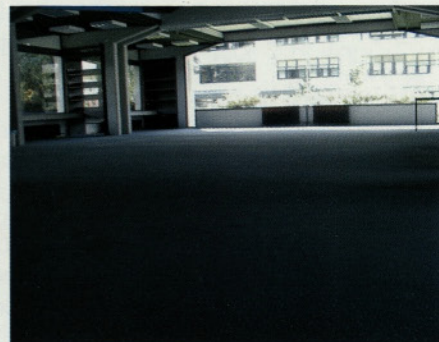

Foto: Arhiv

ja. Tam lahko včasih najdeš kaj kvalitetnega za normalno ceno, a bolj kot izbor ponudbe, ki je sama po sebi razkrivala povpraševanje, je bilo ponovno živo prisotno neverjetno spoznanje, da vodja velenjske knjižnice skupaj z upravo že dolga desetletja životari kot krt pod neonsko svetlobo. V kleti, stisnjen med ozke stene, brez oken. Vedno sem si rekel, da se v tem dejstvu zrcali resničen odnos vse Šaleške doline do umetnosti. Krivico bi naredil knapom, če bi rekel, da so tako zaplanakni samo v Velenju. V Šoštanju ni nič bolje.

No in zdaj je v Velenju temu konec. Končno! Knjižnica, vključno s prostori za vodjo in upravo se je preselila v prvo nadstropje bivše Namine blagovnice. Obnovljene, svetle, zračne, prostorne - kot bi človek preskočil celo stoletje. Zdi se mi, da bodo ljudje šele zdaj dojeli dolgoletno sramoto z odnosom do knjig, ki ga je predolga leta pestovala prejšnja in sedanja oblast.

V Velenju zdaj mislijo, da je s selitvijo napočil čas velikega uspeha - postavitev nove knjižnice, oziroma preselitev knjig iz majhne hiše na rob Titovega trga v precej večjo hišo ob Cankarjevi cesti. Pa je zgolj in samo konec ene največjih velenjskih kulturnih pack - namreč to, da je bil vodja knjižnice v mestu »socialističnega čudeža« zaprt v kletnih, bunkerskih prostorih. In to seveda ni bil noben socialistični čudež, temveč komunistična realnost. Kdor bere, je sumljiv - da o tistih, ki (smo) pisali, sploh ne govorimo!

Zdaj je temu konec.

Pa je res? Bomo videli, a tudi sam sem prepričan, da se bo število »porabnikov« knjig v Velenju zanesljivo povečalo in upam, da bom lahko še enkrat pritrtil tistim poznavalcem učinkov arhitekture, da forma (hiše) bistveno vpliva na vsebino kvalitete življenja (tistih, ki v hišo vstopajo.)

Kako pa je s knjižnico v Šoštanju?

O tem sem nekaj malega pred leti, v času (tudi) selitve, že pisal.

Ni, da bi človek šimfal notranjost. Je prijetna, živa, vabljiva in k temu najbrž veliko prispeva tudi knjižničarka. In knjige same, jasno! A roko na srce. Tudi naša, žal nova (!) knjižnica je bolj kot ne v »kletnih« prostorih - posebej problematično pa je lociran glavni vhod, mimo katerega ne vodi nobena pot. Če bi hoteli obiskovalci knjižnice skozi glavni vhod, bi morali najprej v »nikamor« in zato so se tisti, ki v naši knjižnici delajo, odločili pravilno in je glavni vhod v knjižnico v bistvu skozi stranska vrata. Ne vem, če čutite simboliko - da moraš v Šoštanju v hram modrosti skozi stranska vrata. Skoraj, kot na skrivaj ...

Tako je to s knjižnicami v Šaleški dolini. In zdi se, da je Velenje, v enem od bistvenih elementov mestotvornosti, dokončno prehitelo Šoštanj.

Porušene hiše v Gaberkah VIII. del

A. Grudnik in Z. Mazej

Ramšakova domačija

- Podleženski mlin

Ramšakova domačija je še pred 25 leti stala tik ob gozdu Ležen, zaradi česar je dobila tudi ime Podleženski mlin. Podleženski mlin je bil svoj čas zadnji mlin na hudourniku Velunja v smeri njenega toka pred izlivom v reko Pako. Leta 1900, kar je pričala vklesana letnica na hrastovih obokih vhodnih vrat, ga je zgradil Jožef Oštir (Obšeter) iz Gaberk.

Mlinarji leta 1952. V prvi vrsti od leve: Ignac Zajc, Slavka Zajc, Marjeta Zajc; stojijo od leve: Ramšak Marija, Ramšak Ivan.

Mlin je stal skupaj s hišo in gospodarskim poslopjem na samotnem delu levega brega Velunje, nasproti Jermanove kmetije. Jez za dovod vode v mlin pa je bil kakšnih 100 metrov višje. Mlin sta poganjali dve leseni vodni kolesi, v mlinu pa so iz različnih žit mleli moko in stiskali bučno in občasno tudi makovo olje. V mlin so nosili mlet žito prebivalci Družmirja in Gaberk. Zaradi bližine hudournika Velunje so morali ob poplavih pogosto utrjevati brežino, da jim voda ni spodjedla mlina in hiše. Poleg tega so poplave večkrat poškodovale jez in mlin. Ob hudem neurju leta 1927 je Velunja odnesla jez in poškodovala mlinske naprave. Stroški obnove bi bili preveliki, zato so se domači mlinu odpovedali. Takrat je tu gospodaril Ignac Zajc (Luknerjev iz Gaberk), ki se je sem priženil k Marjetki Oštir. Ker pa je Ignac z delom v Vošnjakovi Tovarni usnja Šoštanj zaslužil dovolj denarja za preživetje družine, se mlinarstvu ni bilo težko odpovedati. Mlinska oprema

je sčasoma propadla. Marjetki in Ignacu so se rodili trije otroci: Marija, Miha in Slavka. Po vojni, ko se je Marija poročila z Ivanom Ramšakom, so mlinske prostore predelali v stanovanje. Mariji in Ivanu pa so se rodili trije otroci: Slavko, Janko in Hedvika. Mama Marija se še danes, kljub svojim 89 letom, še vedno rada spominja težkih starih časov.

Sveta birma pri Mlinarjih leta 1964: birmavec Janko Ramšak in njegov boter Jože Dobnik sta oblečena v črne obleke.

V stari Jugoslaviji je hiša nosila hišno številko Gaberke 1. Po vojni, ko so hiše nanovo oštevilčili, pa je dobila zadnjo številko v Gaberkah, in sicer Gaberke 77. S širitvijo Gaberk pa so ob naslednjem številčenju Ramšaki zopet dobili zadnjo gaberško številko, tokrat Gaberke 101. To je bila tudi njihova zadnja hišna številka na stari hiši.

Bela pritlična hiša je bila tudi podkletena. Vendar pa si domači v kleti niso upali shranjevati vrednejših stvari in živil, saj je bila klet ob vsaki malo večji poplavi hitro polna vode. V kletnih prostorih je imel svoj prostor tudi »štepah«. Poleg hiše je stalo večje gospodarsko poslopje, kjer je bilo dovolj prostora za štiri krave, nekaj svinj, klet in krmo za živali. Na vrhu »marofa« je bila tudi kamra, kjer se je občasno dalo tudi živeti. Ob gospodarskem poslopu je stala lesena drvarnica, ki je služila kot priročna delavnica za popravilo lesenih vozov, še prej pa so tu izdelovali in popravljali dele za mlin. Domačija je premogla tudi približno en hektar obdelovalne zemlje, ki je domačim zadostoval za pridelavo hrane.

Ob spodnjem delu hiše je bila čez Velunjo zgrajena lesena brv, za katero so skrbeli Mlinarji. Njim je skrajšala pot v Gaberke in do sedov Jermanov. Poleg tega je čez brv tekla tudi najbližja pot iz Gaberk do premostovnika in velenjske termoelektrarne, zato so jo dolga

leta uporabljali delavci obeh podjetij. Delavci so se poleti vozili s kolesi in mopedi, pozimi pa so hodili peš v službo.

Kuhanje šnopsa v Podleženskem mlinu leta 1956 je bilo družabno delo. Ivan Ramšak, ki stoji na levi, je glavni »šnops kuhar«.

Med vojno pri Podleženskem mlinu niso imeli posebnih težav niti z Nemci niti s partizani, čeprav so si oboji na vhodnih vratih večkrat podajali kljuko. Zaradi bližine gozda so se pri njih predvsem velikokrat zadrževali t. i. terenci. Da bi preprečili srečanje nasprotnih vojakov pri hiši, so imeli domači stalno postavljeno stražo. Marijina sestra Slavka je pogosto nosila pošto kot kurirka, brat Miha pa je šel med partizane. Miha je bil po poklicu čevljar. Ko se je izučil poklica, je hodil v službo, doma pa je popoldan izdeloval in popravljaj obutev. Vojno je dočakal pravih let za vpoklic v vojsko, zato se je odločil, da gre raje v partizane, kot pa da bi moral služiti tujcem. Aprila leta 1945 ga je v Arnačah ustrelil domačin. Tisti dan je Miha prišel k hiši, kjer je živel poznan »skrivač«. Miha je puško pustil na hodniku. Ko je »skrivač« prišel domov, je mislil, da je Miha prišel po njega, zato ga je ustrelil z njegovo lastno puško. Po koncu vojne so skrivača našli in ga obsodili, saj je imel že več podobnih grehov na vesti.

Nekoč so prišli k hiši v kontrolo nemški vojaki. Ko so se najedli, se je eden izmed njih pogledal v ogledalo in se ob tem uredil ter počesal. Marija Ramšak si ga je zapomnila kot zelo lepega fanta. Žal ta njegova lepota in urejenost nista dolgo trajali. Nemci so namreč od njih odšli k Obšeterju, kjer so ga partizani ustrelili.

Obstaja pa tudi zgodbica iz tistih časov, ko je bila obvezna oddaja nekaterih pridelkov. Med te je spadalo tudi kravje mleko. Ker Mlinarji niso pridelali dovolj mleka oz. ga niso hoteli oddati, so se izgovarjali na to, da njihova krava

Foto: Arhiv Ramšak Slavko

Foto: Arhiv Ramšak Slavko

Foto: Arhiv Ramšak Slavko

ne da nič mleka. Vendar uradniki tega niso mogli verjeti in so zato poslali g. Baltazarja Dreberška iz Gaberke in g. Pirmanška iz Šoštanja, da to muhasto kravo osebno preverita. Hočeš nočeš sta se morala podati na pot k Mlinarju in tam na lastne oči in roke preveriti, kaj je res in kaj ne. Možakarja pa nista bila ravno veščča molže, pa tudi krava se ju je prestrašila že takoj, ko sta vstopila v hlev. Približala sta se ji in eden od njiju jo je poskusil pomolsti. Morda je bila kriva na- pačna tehnika ali pa je bila krava le preveč prestrašena, iz vimen ni pritekla niti kaplja mleka. Moža pa sta lahko uradnikom le potrdila, da krava res nima mleka.

Nekaj let pred vojno pa vse do leta 1949 se je v Podleženskem mlinu, točneje v veliki »hiši«, ob zimskih nedeljskih popoldnevih na veliko plesalo. Takratni gospodar Ignac Zajc je pogosto igral na harmoniko, pevci Jermanov Korel, Kresnikov Tonč in ostali pa so radi tudi kakšno zapeli. V tem času so bile njihove hčerke godne za ženitev. Ko pa so se omožile, so srečni očetje, ki so kasneje postali tudi dedki, samo še prepevali, obujali spomine in igrali karte. Tudi Maks Lomšek je takrat že imel kromatično harmoniko in je znal iz nje izvabiti melodije vseh vrsti glasbe. Ker so bili muzikanti tisti čas bolj redki, je moral Maks pogosto raztegovati mehe. Res mu je bilo lepo gledati dekleta, medtem ko so jih njegovi prijatelji vrteli, a kaj ko sam te možnosti ni imel, saj je moral kar naprej igrati.

Zanimiv je del življenjske zgodbe Marijine mlajše sestre Slavke. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je v Gaberke povabila sorodnike iz Nemčije. Žal so bili ti sorodniki že druga generacija v Nemčiji in niso znali govoriti slovensko, Slavka pa tudi nemško ne. Ni ji kazalo drugega, kot da se obrne na prijatelja Maksa Lomška in ga naprosi, da jo čez zimo nauči nemščine. Slavka se je čez zimo naučila nekaj nemščine in jo medtem tudi vzljubila. Ko so njeni sorodniki prišli v Gaberke, so bili zelo navdušeni nad gostoljubjem in lepotami kraja. Vračali so se nekaj let. Navadno so s sabo prinesli tudi nemške revije. Ko je nekoč Slavka listala po taki reviji, je na zadnjih straneh našla ženitne oglase, kjer so samski moški želeli spoznati samske ženske za družbo. Za šalo je napisala nekaj pisem, nanje so ji odgovorili trije moški. Iz pisem ji je bil najbolj všeč gospod srednjih let iz Švice. Nekaj časa sta si dopisovala, nato pa se je mož odločil, da pride svojo dopisovalko v njen domači kraj »pobliže« spoznat. Do Ljubljane je pripotoval z letalom, nato pa ga je taksi pripeljal v Gaberke do Mlinarjeve brvi, kjer so mu potem sosedi pokazali pot do njegove dopisovalke. Ker je imela Slavka tremo, saj jo je bilo strah, kako se bo z gospodom razumela, je že prej rekla Maksu naj ji pride pomagat tol-

mačit. Maks ji je sprva obljubil pomoč, ko pa je bilo treba priti, je hitro našel izgovor, da je lahko zamudil. Gospod je pri Slavki preživel nekaj dni, nato pa je moral nazaj v Švico, saj ga je čakala služba. Obljubil je, da se bo čez nekaj mesecev vrnil. In res je prišel in ostal v Gaberkah kar cel mesec. Slavka mu je, kot izgleda, postala všeč, saj ji je v enem od naslednjih pisen napisal, da kar tako že ne bo več hodil iz Švice v Gaberke in nazaj. Ponudil ji je zakon. Slavka je presenečena vprašala prijatelja Maksa, kaj naj naredi. A Maks ji pri tej odločitvi ni mogel kaj pomagati. Slavka je privolila v poroko in ženin je prišel v Gaberke. V Šoštanju sta stopila do matičarja Rudija Bajca. Ženinova priča je bil Maks, Slavkina pa Janko

Ramšak. Nato sta se leta 1979 odselila v Švico, kjer sta srečno živela.

Ramšaki, kot zadnji lastniki in prebivalci Podleženskega mлина, ki sicer to že dolgo ni več bil, so se iz njega izselili leta 1979. Preselili so se v Gaberke. Ker je bila stara domačija zgrajena iz kamnja, so tega uporabili za temelje nove hiše. Kamnja je bilo tako veliko, da so ga v uporabo ponudili tudi sovaščanom. Od starega mлина danes obstajajo le še hrastovi oboki vhodnih vrat z vklesano letnico 1900. Še sedaj služijo svojemu namenu v enem izmed vikendov na Graški Gori. Na Podleženski mlin ob Velunji pa danes spominja le še vrt, ki ga nekdo še vedno obdeluje.

**Želimo vam,
da preživite lep dan
ob prazniku
Občine Šoštanj**

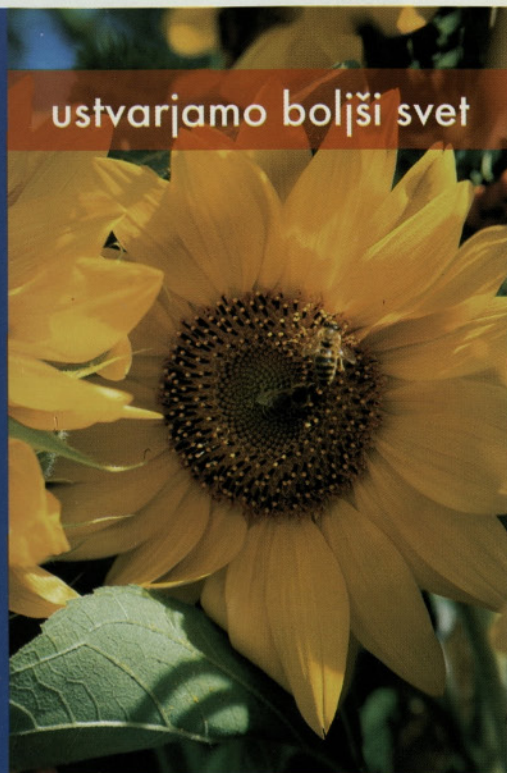
ESOTECH

velenje@esotech.si
www.esotech.si

giz eg

giz-eg@esotech.si
www.giz-eg.si

ustvarjamo boljši svet

CIGRAD d.o.o.
Ravne 103c, 3325 Šoštanj
TELEFON: 03/ 898 48 40
TELEFAX: 03/ 898 48 54
http://www.cigrad.com

Poslovni center PODROŽNIK Mozirje v gradnji (september 2005)

Ob prazniku čestitamo občankam in občanom občine Šoštanj

Otvoritev Mihaelovega doma v Šoštanju, 11. 9. 2005

V nedeljo, 11. 9. 2005, je bila otvoritev Mihaelovega doma – veroučnih prostorov. Ob lepem sončnem dnevu smo se pred stavbo »bivšega Terana« v precejšnjem številu zbrali farani združene župnije Šoštanj. Vsi navzoči smo v soju sončnih žarkov občudovali estetsko urejeno stavbo – sedanji Mihaelov dom, ki ga bodo obiskovali naši otroci pri verouku in ostalih verskih srečanjih.

Vhod v Mihaelov dom je bil praznično odet z baloni živih barv in bršljanom, pred njim so se za začetek slavlja pripravljali otroški in mešani pevski zbor združene župnije Šoštanj.

Kmalu je bilo vse pripravljeno, da se slovesnost z otvoritvijo prične. Zaslišal se je spev mešanega cerkvenega zbora z Marijino pesmijo. Uvodne in pozdravne besede nam je naklonil gospod dekan Jože Pribožič, ki je s svojo vztrajnostjo in trdim delom prispeval velik delež za Mihaelov dom.

Oglasili so se otroški glasovi cerkvenega zbora, ki so odmevali po mestu Šoštanj. Sledila je božja beseda, ki jo je na ta slavn dan bral g. Drago Koren. Otvoritev je s svojo prisotnostjo počastil predstavnik mariborske škofije – škof g. Anton Stres, ki je blagoslovil Mihaelov dom z veroučnimi prostori.

Po blagoslovitvi je bil možen ogled doma in učilnic. V eni izmed učilnic so peli otroci našega zbora in njihova pesem je naznanjala veselje in radost njihovih duš, kajti takšen dogodek se redko zgodi, da otroci dobijo lepe veroučne učilnice tako blizu šole.

Zadovoljni in srečni farani Šoštanja smo se še pred Mihaelovim domom zadržali ob kozarcu vina in domačem kruhu. V pogovorih je tekla beseda predvsem o zgodovini mesta Šoštanj, o delu in prizadevanjih za posodobitev stavbe Mihaelovega doma, predvsem o nemornem delu šoštanskega dekana.

Zato bi se ob tej priložnosti v imenu Pastoralnega sveta Združene župnije Šoštanj, Bele Vode in Zavodnje in vseh faranov zahvalila g. dekanu Jožetu Pribožiču za vso prizadevnost in njegov trud, za organizacijo in vodenje dela pri Mihaelovem domu.

Zahvala velja tudi vsem, ki ste kakor koli pripomogli, da se je obnovil in bil pripravljen na otvoritev – Mihaelov dom – dom za našo bodočnost – naše otroke. Hvala!

Brigita PUTAR

članica Pastoralnega sveta

Hubertova maša na Sv. Križu

Foto: Tekauc

Člani lovske družine Smrekovec in sosednjih lovskih družin so se peto leto zapored zbrali na Sv. Križu nad Belimi Vodami (pri Šoštanju), 1051 metrov visoko. Srečanje vsako leto poteka drugo nedeljo v avgustu, ko na Sv. Križu obhajajo obletnico posvetitve velike romarske cerkve leta 1862. Tako so se lovci v družbi svojih družinskih članov in prijateljev najprej udeležili sv. maše v veliki cerkvi sv. Križa, nato pa so se družili pred cerkvijo in se gostili z domačim kruhom in vinom.

Na povabilo naddekana Jožeta Pribožiča je daroval sveto mašo župnik Franc Pečnik iz Selnice ob Dravi, ki je tudi sam lovec. Med obredom je igralo šest registrov iz Nove Cerkev. Cerkev je bila slavnostno okrašena z lovskimi trofejami in rastlinjem. Pred oltarjem je ležal jelen, atribut sv. Huberta, zavetnika lovcev. Sv. Hubertu se je med lovom prikazal jelen s križanim med rogovjem. Jelenovo razvejano rogovje, ki zraste vsako leto na novo, simbolizira drevo življenja.

Špela Janežič

ŽUPNIJSKA OBVESTILA

2. oktober – rožnovenska nedelja – svete maše:

- šoštanska župnijska cerkev ob 7. in 8.30;
- popoldne ob 15. uri srečanje Vera in Luč,
- šoštanska mestna cerkev ob 11. in 19. uri,
- Zavodnje ob 10. uri,
- Topolišica ob 9.45,
- Sv. Križ ob 9. in 10.30.

9. oktober – 28. navadna nedelja – svete maše:

- šoštanska župnijska cerkev ob 7. in 8.30,
- šoštanska mestna cerkev ob 11. in 19. uri,
- Bele Vode ob 8.30,
- Zavodnje ob 10. uri,
- Gaberke ob 9.45,
- Šentvid ob 15. uri (obletnica posvetitve cerkve).

16. oktober – 29. navadna nedelja – svete maše:

- šoštanska župnijska cerkev ob 7. in 8.30,
- šoštanska mestna cerkev ob 11. in 19. uri,
- Bele Vode ob 8.30,
- Zavodnje ob 10. uri,
- Topolišica ob 9.45.

23. oktober – misijonska nedelja – svete maše:

- šoštanska župnijska cerkev ob 7. in 8.30,
- šoštanska mestna cerkev ob 11. in 19. uri,
- Bele Vode ob 8.30,
- Zavodnje ob 10. uri,
- Gaberke ob 9.45.

30. oktober – žegnanjska nedelja – svete maše:

- šoštanska župnijska cerkev ob 7. in 8.30,
- šoštanska mestna cerkev ob 11. in 18. uri,
- Bele Vode ob 8.30,
- Zavodnje ob 10. uri,
- Topolišica ob 9.45,
- sv. Anton ob 11. uri (zahvalna maša).

1. november – vsi sveti – dan spom. na mrtve – sv. maše:

- šoštanska župnijska cerkev ob 8.30,
- šoštanska mestna cerkev ob 11. uri,
- Bele Vode ob 10. uri z molitvijo na pokopališču,
- Zavodnje ob 10. in 14. uri z molitvijo na pokopališču,
- Podkraj ob 14. uri (maša) z molitvijo na pokopališču,
- Šoštanska mestna cerkev ob 18. uri molitev rožnega venca.

2. november – spomin vseh vernih rajnih – svete maše:

- šoštanska župnijska cerkev ob 7. uri,
- šoštanska mestna cerkev ob 18. uri,
- Bele Vode ob 8.30,
- Zavodnje ob 10. uri.

6. november – zahvalna nedelja – svete maše:

- šoštanska župnijska cerkev ob 7. in 8.30,
- šoštanska mestna cerkev ob 11. in 18. uri,
- Bele Vode ob 8.30,
- Zavodnje ob 10. uri,
- Gaberke ob 9.45,
- Ravne ob 11. uri (zahvalna maša).

Čestitamo ob občinskem prazniku.

Avtošop Podgoršek

GOSTIŠČE »PRI VIDI« - ZAVODNJE - TEL.: 03/589 51 95

VSEM KRAJANOM OBČINE ŠOŠTANJ ČESTITAMO OB PRAZNIKU

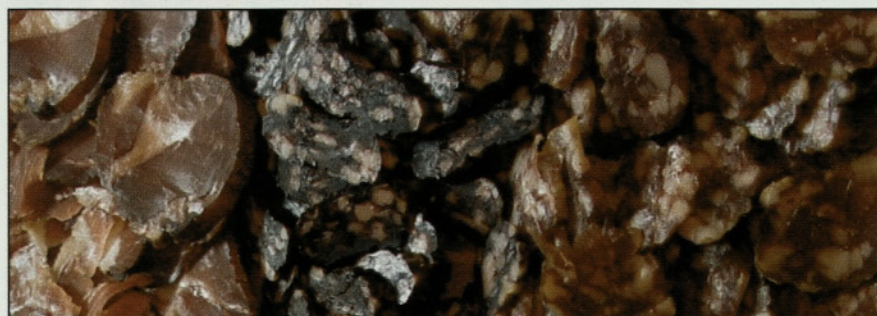
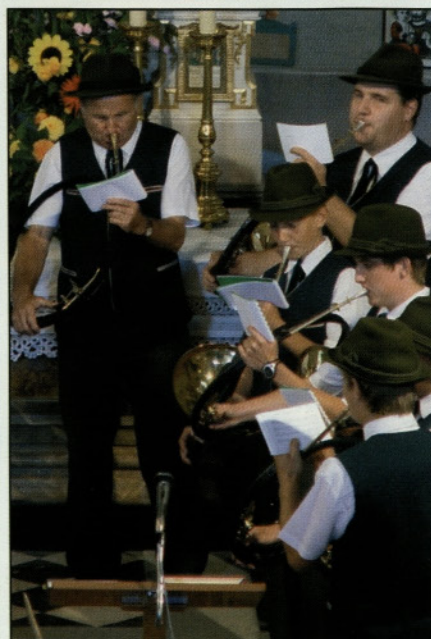

Foto: Špela Janežič

/

Hubertova maša na Sv. Križu

Sredina

NAPOVEDNIK PRIREDITEV
oktober 2005

KDAJ		KAJ	KJE	VABI VAS
1. teden				
sobota, 1.10. ob 9:00	sejem	Šmihelov sejem (predstavitve domačih obrti in izdelkov ter kulinarčne ponudbe)	Trg svobode Šoštanj	Turistična zveza Šoštanj
sobota, 1.10. ob 9:00	tek	Dnevi rekreacije 2005: Dan kegljanja	Športni center TEŠ	Kegljaški klub TEŠ in Športna zveza Šoštanj
sobota, 1.10. ob 9:00	fitnes	Dnevi rekreacije 2005: Dan fitnesa	Športni center TEŠ	Športno društvo Šoštanj in Športna zveza Šoštanj
sobota, 1.10. ob 16:00	plezanje	Dnevi rekreacije 2005: Dan plezanja in otvoritev plezališča v Florjanu	Plezališče Florjan	ŠZ Šoštanj, Jamarski klub Topolšica in Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 1.10. ob 19:30	koncert	Koncert Mešanega pevskega zbora Gorenje	Kulturni dom Šoštanj	Mešani pevski zbor Gorenje in Zavod za kulturo Šoštanj
nedelja, 2.10. ob 9:00	šah	Dnevi rekreacije 2005: Dan miselnih iger - šah	Dvorana gasilskega doma Šoštanj	Šahovski klub Šoštanj in Športna zveza Šoštanj
nedelja, 2.10. ob 14:00	pohodništvo	Dnevi rekreacije 2005: Pohod po mejah KS Gaberke	začetek pri Gasilskem domu Gaberke	Športno društvo Gaberke in Športna zveza Šoštanj
ponedeljek, 3.10. ob 19:00	predavanje	Potopisno predavanje – Vietnam (predava Rado Riedl)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
petek, 7.10. ob 19:00	koncert	Slavnostni koncert ob 80. obletnici PO Zarja	Kulturni dom Šoštanj	Pihalni orkester Zarja
sobota, 8.10. ob 18:00	predstavitve	Predstavitve knjige Vošnjaki prof. Mirana Aplinca	Kulturni dom Šoštanj	Krajevna skupnost Šoštanj in Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 8.10. ob 19:00	odbojka	Šoštanj Topolšica : Varaždin Hrvatska (mednarodna INTERLIGA)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojarski klub Šoštanj Topolšica
sobota, 8.10. ob 19:00	proslava	Proslava Krajevne skupnosti Šoštanj	Kulturni dom Šoštanj	Krajevna skupnost Šoštanj in Zavod za kulturo Šoštanj
nedelja, 9.10. ob 16:00	lutke	Lutkovna predstava	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo
2. teden				
sreda, 12.10. ob 8:00	pohodništvo	Izlet po Gaberški poti (lahka pot)	Gaberke	Društvo upokojencev Šoštanj – pohodniška sekcija
četrtek, 13.10.	izlet	Izlet na Koroško (Avstrija)	Avstrija	Društvo upokojencev Šoštanj
četrtek, 13.10.	srečanje	Republiško srečanje plesnih skupin (poteka tudi v petek, 14.10.)	Kulturni dom Šoštanj	JSKD
četrtek, 13.10. ob 18:00	bridge	Poletna liga v bridgu	Vila Široko Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje
četrtek, 13.10. ob 19:00	razstava	Otvoritev razstave Zgneteno iz gline narejeno	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 15.10.	humanitarna akcija	Akcija razdeljevanja kruha v zameno za prispevke - DROBTINICA	Trg svobode Šoštanj	Rdeči križ Velenje
sobota, 15.10. ob 19:00	košarka	Elektra Esotech : Loka kava TCG (1. A slovenska košarkarska liga)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
nedelja, 16.10. ob 10:00	ustvarjalnica	Jesen na Kavčnikovi domačiji nedeljska muzejska ustvarjalnica za otroke	Kavčnikova domačija	Muzej Velenje
3. teden				
sreda, 19.10. ob 18:00	koncert	Večer glasbene šole	Mestna galerija Šoštanj	Glasbena šola FKK, oddelek Šoštanj
četrtek, 20.10. ob 18:00	bridge	Bridge - razmisljajmo možgane	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje
4. teden				
sreda, 26.10. ob 20:00	košarka	Elektra Esotech : Geoplin Slovan (1. A slovenska košarkarska liga)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
četrtek, 27.10. ob 17:30	koncert	Javni nastop učencev glasbene šole	Kulturni dom Šoštanj	Glasbena šola FKK, oddelek Šoštanj
sobota, 29.10.	planinstvo	Planinski izlet v neznano	v neznano	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 29.10. ob 19:00	odbojka	Šoštanj Topolšica : Hypo Tirol Innsbruck Avstrija (mednarodna INTERLIGA)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojarski klub Šoštanj Topolšica

Napovednik prireditev pripravljajo in objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanja (kanal 22) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>)

KATEGORIJE PRIREDITEV:

 šport kultura šolstvo gospodarstvo splošno

BDV
BDA

BDV storitve in trgovina d.o.o.
Levstikova 15, 3325 Šoštanj,
fax: +386 3/5-865-967
e-mail: bdv.pisarna@gmail.si

Trgovina Elektro ČAS
Akerčeva 5/4, 3325 Šoštanj,
tel&fax: +386 3/5-881-333
e-mail: elektro.cas@email.si

**Ob prazniku Občine
Šoštanj čestitamo vsem
občanom in občankam.**

KOLEKTIV ELEKTRO ČAS

Krajanom Belih Vod
in vsem občanom
Občine Šoštanj
čestitamo
ob praznovanju!

Svet KS Bele Vode

PUP

ZA UREJENO OKOLJE

OBČANOM IN UPORABNIKOM
NAŠIH STORITEV ČESTITAMO
OB OBČINSKEM PRAZNIKU

GRADNJE VRTNARSTVO

PODJETJE ZA UREJANJE PROSTORA d.d.
Koroška cesta 37/b, 3320 Velenje

PUP
Saubermacher

Vel
Pa

inR
SPLET.COM

**Obiščite spletni portal
Šoštanj.info**

www.sostanj.info

ELTEH
d.o.o.

Lokovica 43/a 3325 Šoštanj
tel: 03/ 891 1106
fax: 03/ 891 1107

elektro instalacije
elektro meritve
Kabelsko komunikacijski Sistemi
NN in SN dovodi
delo z malo gradbeno mehanizacijo
strelkovodi
novoletna razsvetljava
transformatorske postaje
obnova elektromotorjev in naprav

**Čestitamo za praznik
občine Šoštanj.**

Podoba kulture

pripravila Milojka Komprej

Peter Musi v galeriji

Odprtje razstave Petra Musija 15. 9. 2005 v Mestni galeriji Šoštanj sodi med osrednje slovesnosti ob občinskem praznovanju in hkrati 10. obletnici Občine Šoštanj. Sodelujočima in avtorjema razstave, dr. Tonetu Ravnikarju in Mateji Medved, se je za njun prispevek k obuditvi in predstavitvi tega, za Šoštanjčane izredno pomembnega moža, zahvalil župan Občine Šoštanj Milan Kopušar. Peter Musi je bil vzoren učitelj, pedagog, sadjar, umni kmetovalec, hranilničar in bibliotekar, cerkovnik, občinski pisar, oče ubogih in še kaj. Doc. dr. Ravnikar pa je ob odprtju izrazil obžalovanje, da se tega vsestransko razgledanega človeka ne omenja pogosteje. Kot je zapisal v zloženki ob koncu: Spomin na tega izjemnega človeka pa je v Šoštanju žal počasi skoraj povsem izginil in v današnjem času nas tako ne sme čuditi argument, da nova osnovna šola v Šoštanju ni mogla biti poimenovana po Petru Musiju zato, ker ga pač nihče ne pozna. Upati je, da bo tudi ta skromna in nepopolna razstava vendar vrnila nekaj pomena in veljave enemu najpomembnejših mož, ki so v Šoštanju delovali in ki ga slednji tudi več kot samo zasluži.

Tone Ravnikar ima veliko zaslug, da v Šoštanju zgodovinska dejstva postavimo na pravo mesto.

Občina Šoštanj pa je ob 130. obletnici njegove smrti naredila pravilno potezo, ko se je odločila obuditi spomin.

Poleg že omenjene razstave je september eden bolj, kulturno-pestrih mesecev, predvsem zaradi občinskih praznovanj. O teh pa bomo celovito in izčrpno poročali v prihodnji številki Lista.

Danes le še nekaj drugih utrinkov in od drugod.

Lindwe Alamu

V šoštanskem kulturnem domu smo lahko 9. septembra prisluhnili glasu črne celine - pevki Lindwe Alamu. V več kot dvournem nastopu je pela predvsem pesmi s socialno tematiko v afro-jazu, nekaj pa tudi soula in soft rocka. Pevka je prišla v Slovenijo preko misionarja in minorita Mihe Drevenška na Račefest. Po Sloveniji je nastopala po številnih cerkvah in povsod doživela lep sprejem. V Šoštanj je prišla na povabilo zbora Svobode. Med koncertom, ki je bil v kulturnem domu, so zavrteli film o življenju v Zambiji, s poudarkom na z aidsom obolelih otrocih, ki so nastanjeni v domovih, kjer jim nudijo oskrbo in možnost preživetja. Med in po koncertu, ki je bil dobrodelnega značaja, je pevka spregovorila o svoji deželi, tamkajšnjih razmerah in svojih željah. Predvsem pa se je zahvalila za gostoljubje in pomoč, ki ju je doživela v naših krajih. Koncert je podprl zavod za kulturo, obiskovalci pa so svojo humanost pokazali s prostovoljnimi prispevki.

Foto: Dejan Tonkli

Lindwe Alamu, ki prihaja iz mesteca Kitwe v Zambiji, se odlikuje predvsem po izjemnih vokalnih sposobnostih, prejela pa je že tudi več prestižnih nagrad, kot so nagrada Ngoma (Zambijski Grammy) v letu 1999, zmago na Project Fame v letu 2004, letos pa je v Johannesburgu nastopila pred 50000 glavo množico na koncertu Live 8. V pripravi ima nov album. Z nastopi po svetu na nek način tudi preživlja svojo družino, malega sinka in moža. Za Zambijo in za žensko je to nenavadno. Ženske imajo tam predvsem vlogo žene in matere. Tudi v družini pevke Lindwe je razmišljanje podobno. Ženska, ki se pojavi na odru, velja za slabo. Lindwe je s svojimi nastopi postala glas »črne celine« in ji je zambijska vlada podarila diplomatski potni list. Predsednik Mwanawasa pa jo je pozval, naj svojo slavo izkoristi za boj proti virusu HIV in AIDS-u. V jeseni se pevka vrača v domovino, prav gotovo pa se bo njena pevska kariera nadaljevala.

Kruh je življenje

Predstavitve knjige Kruh je moje življenje, avtorja Ludvika Polanca, je »padla« v september v okvir občinskih praznovanj. Deset let občine je

tudi priložnost, da spoznamo življenje našega človeka, zdomca tudi preko knjige, ki jo je Polanc spisal kot nekakšno posvetilo kruhu. Avtor, ki je knjigo predstavljal sam, v njej opisuje, kako je med vojno odšel iz rodne Šoštanje s trebuhom za kruhom z edino popotnico, ki jo je imel. Izpitom za peka.

Foto: Dejan Tonkli

Ludvik Polanc je bil rojen v Šoštanju leta 1922 in se je s pekovskim poklicem seznanil v Kajbovi pekarni, kjer je na začetku razvažal žemlje. Za vsakdanjim kruhom je po opravljenem pomočniškem izpitu odšel v Avstrijo in tudi tam delal po različnih pekarnah. Težko življenje in nenehne preizkušnje, predvsem pa želja po znanju, so ga vodile dlje v Nemčijo, kjer si je ustvaril družino in uspešno podjetje. Da je bila to pekarna, ni treba posebej poudarjati. Zanimivost njegove pripovedi je temeljila tudi na tako imenovanem kislem kruhu, ki ga je Ludvik Polanc tudi sam spekel za dan predstavitve in z njimi pogostil goste v galeriji. Knjiga Kruh je moje življenje bi lahko bila identična za marsikatero našega človeka, ki je našel debelejši kos kruha v tujini. Predvsem so v njej odkrito opisane podrobnosti, dogodki in tudi zelo osebne stvari iz življenja tega nenavadnega človeka, ki je imel pogum, da je tvegati in uspel.

Ludvik Polanc ima dve hčeri, ki se nista odločili za pekovski poklic, tako da uspešna pekarna zdaj služi drugim namenom, sam pa je razpet med Nemčijo in Mariborom, kjer občasno živi. V pripravi je njegovo novo delo, v katerem opisuje recepte in postopke za peko najrazličnejših vrst kruha. Na predstavitvi knjige je Polanca presenetila pesnica Hilda Steblovnik, ki mu je posvetila pesmico, čestitali pa so mu mnogi znanci in stari Šoštanjčani.

Izredno bistrega spomina in duha je Ludvik Polanc županu občine naročil, da mora zgraditi v Šoštanju pekarno, katere delničarji bi bili vsi občani Šoštanje, sam pa se je kljub svoji častitljivim 83 letom ponudil za pekovskega mojstra. Ob kroničnem pomanjkanju pekovi bi tako ali tako ne imeli druge možnosti.

Glina vrača življenje

Med člane študijskega krožka lončarjenja pri Univerzi za tretje življenjsko obdobje je vedno lepo priti. Ne samo da se tam vedno kaj dogaja in se pridne članice (v glavnem ženske) kar kosajo med seboj v izvirnosti izdelkov, ki nastajajo med gnetenjem gline, tudi občutek je tam poseben. »Glina je živa stvar in kot tako jo je treba vzeti, občutiti, z njo ravhati. Če ji ne vračaš njenega življenja, ko narediš izdelek, ostane le mrtev predmet v tvojih rokah,« je navdušeno spregovorila o njej Marijana Le-

Foto: M. K.

Igorju ni nikoli dolg čas ...

Foto: M. K.

Žareča glina sodi samo v mojstrove roke.

mež, vodja te skupine.

V četrtek smo jih obiskali v Topolšici pri znanem lončarju Igorju Bahorju, ki je mentor tega krožka že deset let. Pred njegovo delavnico oziroma ateljejem je bilo živahno. Ravno so jemali izdelke iz peči in jih »šokirali«. To pomeni, da so jih s 1000 °C ohlajevali s pihanjem in polaganjem v žagovino. Ta tako imeno-

vana raku tehnika nudi mnoge možnosti pri končni obliki predmeta. S pihanjem, z načinom ohlajanja, s tem, v kakšno žagovino položiš izdelke (smrekova, mokra, suha ...), jim daješ končno podobo, ki pa ni nujno, da je vedno taka, kot jo pričakuješ. »Zato pa je vznemirjenje ob tem še večje,« je povedala ena izmed članic, gospa Pokorny, ki tudi obiskuje krožek že vrsto let.

Lemeževa je še povedala, da se pri njih skozi vse leto nekaj dogaja, da se redno dobivajo in izmenjujejo izkušnje in znanje. Letos so imeli tudi primitivno žganje v papirni peči v Šentilju, raku pa je pri njih že klasika. Zdaj so v fazi iskanja novih prostorov, saj so jih v Topolšici, kjer so se do sedaj zbirali, postavili pod kap.

Za njih in za nas upamo, da jih bodo našli čim prej, saj ni bila kar tako navržena misel Igorja Bahorja, njihovega mentorja, ki je rekel, da bi se naredila velika škoda, če bi se nehali družiti. »Neverjetna energija in zagon starejših sta najbolj svetel zgled mlajšim generacijam, da osmislijo svoje življenje z delom in ustvarjanjem.«

Hotenja v novi knjižnici

Ob otvoritvi nove velenjske knjižnice v centru Nova v Velenju so dobili priložnost predstaviti svojih ustvarjalnih del tudi članice in člani društva Hotenja. Na povabilo knjižnice so člani sodelovali v literarnih branjih. Na dan občinskega

Foto: Alja Miklavc

Člani društva Hotenja so se zbrali ob otvoritvi nove velenjske knjižnice v centru Nova na predstavitvi svojih literarnih del.

praznika Mestne občine Velenje 20. septembra so predstavili revijo Hotenja od številke 1 do 15 ter si ogledali film o Hotenjih, ki ga je lani posnela S.K., moderator je bil Danijela Tamše. Dan zatem so se predstavili člani s svojimi knjižnimi deli, povezovalac pa je bil Boštjan Oder. 22. septembra je kulturno branje povezal Peter Rezman. 23. septembra, za ključek literarnih nastopov v novi knjižnici, pa so se pridružili gostiteljem člani literarnih društev iz Šentjurja in Celja. Srečanje literatov je obrodilo tudi sklep, da pripravijo nov zbornik Hotenja št. 16, ki naj bi izšel v maju prihodnjega leta, o čemer bodo članom posredovali aktualen razpis.

Jože Miklavc

Kdor deluje odlično, lahko praznuje energično

Stoletja življenja, desetletja energije so Šoštanj za vselej vpisala med pomembne kraje Slovenije. Na dan, ko praznuje občina Šoštanj, imamo vsi, ki smo z delom ali s sobivanjem povezani z energijo, ki od tod napaja vso Slovenijo, dovolj razlogov za ponos in za veselje. Zmoremo! Z okoljsko odličnostjo in s poslovno uspešnostjo za življenje Šoštanja in njegovih ljudi.

hse Moč energije

Intervju z Nušo Derendo

v šoštanj še pridem!

Milojka Komprej

Foto: Milojka Komprej

Med pevkami, ki zastopajo slovensko glasbeno sceno, je Nuša Derenda nedvomno med tistimi, ki ji gre pripisati odličen glas, lepe uspehe in, kar je še bolj pomembno, izredno priljubljenost. Da je to v veliki meri zasluga njene odprte in prijazne narave, smo se prepričali nedavno, ko je imela nastop v Šoštanju. Povabili so jo šoštanjski gasilci, žal pa je njen nastop prekinil močan dež. Kljub temu ji je v odpetem programu takoj uspelo osvojiti množico.

Tako se njen obisk v Šoštanju ni končal z odpetim programom, ampak med ljudmi, ki so jo po prireditvi vabili, da z njimi poklepeta, da kakšen avtogram in celo zapleše z njimi. V nadvse prijetnem vzdušju se je vse to tudi dogajalo in nikogar ni motilo, da je bila to vendarle garaža gasilnega doma v Šoštanju.

So zvezde in so zvezde! Nuša je tista zvezda, ki za svojo svetlobo ne rabi veliko. Zažari že ob prijazni besedi, iskrenem nasmehu ali dobri volji svojih občudovalcev.

Nuša Derenda se s petjem ukvarja že od otroštva. Takrat je bila še Anuška Žnideršič. Drobnokletce je vstopilo v svet zabavišstva, ko se je v srednješolskem obdobju pridružila skupini mladih glasbenikov. Tudi bodoči soprog Frenk je bil med njimi in po krajšem izobraževanju pri Nadi Žgur jo je petje dokončno potegnilo stran od študija na vzgojiteljski šoli.

Kolikor je o vas znanega, ste bili na začetku več v tujini kot doma.

Tako je naneslo, da smo z glasbeno skupino Karavan's nastopali v Sloveniji, v Nemčiji, Švici in tudi v ZDA. Kar sedem let je trajalo to obdobje, ki je bilo tudi naporno. Tudi od 150 do 180 nastopov letno.

To je bilo v obdobju od devetdesetih dalje, leta 1995 pa ste se, kolikor nam je znano, poročili.

Ja, Frenk je bil vseskozi zraven. Kot glasbenik, prijatelj, fant, menedžer in večji del od tega je še zdaj, poleg tega, da je tudi moj mož. Tudi z njegovo pomočjo sem posnela prvi samostojni album in nizala uspehe. Brez njegove podpore mi prav gotovo ne bi uspelo. Odskočna deska je bila vsekakor oddaja Orion, na kateri sem dve leti zaporedoma (1999, 2000) prišla v finale in obakrat prejela nagrado strokovne žirije za najboljšo interpretacijo pesmi.

Je bilo Orion torej pomembno »ozvezdje«? Srečno?

Vsekakor, izkušnja, priložnost in hkrati zadovoljstvo.

Potem je prišla Ema!

Ema se je zgodila leta 2001, vmes je bilo še nekaj stvari, ob katerih sem zorela. Mislim na glasbenem področju. Vsekakor pa je pesem »Ne, ni res«, res dobra, kar potrjuje tudi sedmo mesto na Evrosongu v Kopenhagnu. Leta 2001 mi je prineslo tudi viktorja popularnosti revije Stop na področju glasbe in pa zlatega petelina.

Tudi kasnejša leta so nizala uspehe.

Vsako leto je bilo na nek način posebno. Kakšna zmaga, priznanje, nov CD.

Srečujemo vas tudi v drugih vlogah. Večkrat ste se preizkusili tudi kot voditeljica.

Da, z Darjo Švajger sva vodili Emo 2002 - polfinale, lani pa sem z Mariom Galuničem povezovala Slovensko popevko. Obakrat sem izziv z veseljem sprejela, predvsem zato, ker sta bila scenarija napisana sproščeno, hudomušno in seveda obarvana z glasbenimi točkami.

Uspeh in priljubljenost. Kako pa ste opravili s »faušijo«?

Ne oziram se preveč na takšne in drugačne opazke. Mislim, da opravljam svoje delo korektno, trudim se po svojih močeh. Zadovoljna sem s svojim življenjem, čeprav ni tako razkošno kot morda življenje kakšne tuje glasbene zvezdnice. Ne obremenjujem se z uspehi drugih glasbenikov, pa tudi drugi se ne bi smeli obremenjevati z mojimi uspehi. Vsakdo ima pač svojo pot. »Faušija« je samo nepotrebno trošenje energije.

Vaša najljubša pesem ali dogodek, povezan z njo?

Ja, to bo pa kar Energy in Eurosong 2001. Nikoli ne bom pozabila sprejema, ki so mi ga pripravili Artičani, ko sem se vrnila iz Kopenhagna. Približno 400 ljudi, med njimi tudi župan Občine Brežice, so mi priredili program, v katerem sem seveda sodelovala tudi sama. Iskreno so se veselili z mano ob zasedenem 7. mestu na Eurosongu.

Družinsko življenje, ki ga živite blizu Brežic, v Artičah, je najbrž malo drugačno kot življenje na odru. Vemo, da imate dva sinova, Matevža in Gašperja. Je težko usklajevati družino in biti zvezda?

To je naš način življenja. Seveda ni lahko, potrebna je dobra organizacija. Nastopi zahtevajo svoje, dom in družina pa svoje. Tu ne smem po-

zabiti omeniti zlati mami, ki sta nama v veliko pomoč.

Načrti v bližnji prihodnosti?

Zelo se veselim samostojnega koncerta v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma z velikim orkestrom RTV Slovenija, ki ga bom imela 6. marca 2006. To je trenutno največji projekt, ki ga pripravljam.

Kaj menite o glasbenem okusu Slovencev?

Še vedno smo nostalgiki in nam je všeč glasba, ki prihaja iz držav bivše Juge. Čeprav mislim, da se v zadnjem času le posluša malo več slovenske glasbe kot pred leti. In tako je prav. Po mojem mnenju pa krojijo glasbeni okus seveda tudi radijske postaje in drugi mediji, ki na nek način »vzgajajo« poslušalce.

V katerem koncu Slovenije najraje nastopate oziroma, ali lahko svojo priljubljenost umestite prostorsko ali ste povsod enako sprejeti?

Ovisno je od prireditve. Seveda se bodo na neki veselici ljudje bolj sprostiti kot pa na kakšnem koncertu. Na splošno pa je res, da smo Slovenci nekoliko bolj zaprt narod. Vendar s pravim pristopom se nas da tudi spraviti pokonci. Roko na srce, pa so, tudi po mojih izkušnjah, še najbolj odprti Štajerci.

Je pevska kariera v Sloveniji težavnejša kot kje drugje? Če bi primerjali bližnjo Hrvaško ali popularne srbske pevce, menite, da jim je kaj lažje? Lahko na račun svoje slave kaj več iztržijo?

Prav gotovo jim je lažje, že zaradi večjega tržišča. Zraven tega so jim odprta vrata tudi v Sloveniji in ostalih sosednjih državah. Slovenci pa imamo zelo majhno tržišče, prav tako nam je zelo težko priti na Hrvaško ali v Srbijo. Seveda tudi zaradi jezika.

Vtis iz Šoštanja?

Kljub temu da je bil moj nastop krajši zaradi dežja, je bilo vzdušje v Šoštanju enkratno - še posebej v gasilskem domu. Upam, da bom imela še kdaj priložnost nastopiti v Šoštanju, da naredimo »žur«, kot se spodobi.

Vaša življenjska filozofija?

Izposodila si bom misel bioenergetika in kiropraktika Draga Smiljančiča:

Verjemimo v življenje, usodo si krojimo sami, z močjo pozitivne misli uredimo svoj obstoj! Vsem pa zaželimo srečo, radost in opoj.

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Nam najbližje poklicno gledališče je v Celju. Jasno, da se lahko vsak sam doma pogleda v ogledalo, toda utrip časa, prostora, družbe, razmer, v katerih bivamo, si lahko z distance ogledamo tudi na odskih deskah in če znamo in si upamo, lahko v pravem gledališču opazujemo sebe.

Skoraj v vsaki vasi tod naokoli, vključno s Šoštanjem, imamo večji ali manjši, opremljen ali neopremljen gledališki oder in skupino zagnanih posameznikov, ki čutijo potrebo po gledališkem izražanju. A se, žal, običajno takšni poskusi pričnejo in končajo z uprizaranjem kratkih burk, ki več ali manj temeljijo na pijanem posamezniku, ki mu roka smuka pod krilo natakarike. No, saj po svoje je to tudi neke vrste zrcalo naše vsakdanjosti, a gledališče temu ne moremo reči. Zato smo se odločili, da ponovno nekoliko odškrnemo vrata v gledališče, na oder in v zaodrje nam najbližjega zaresnega teatra.

Z malo vašega truda in malce sreče pa vam bomo posredovali tudi vstopnice – boste že ugotovili kako. In res upamo, da bomo koga vzpodbudili in spomnili, da se med vsakodnevnim hitenjem za hip ustavimo pred ogledalom in pogledamo, kako je pravzaprav z nami.

Urednik

Namesto uvoda

Drage gledalke in dragi gledalci, leto je minilo hitro in ponovno je napočil trenutek, ko je potrebno napisati nekaj uvodnih besed k novi sezoni. Slovensko ljudsko gledališče Celje se je v preteklih dveh letih odprlo sodobnejšemu slovenskemu, evropskemu, svetovnemu gledališču. Menim, da mora biti gledališče neposreden, odkrit, iskren, pogosto pa tudi neizprosno odraz sedanjosti. Ta sedanjost pa se lahko na najrazličnejše načine odraža v dramskih predlogih iz današnjega trenutka ali preteklosti. V repertoarnem izboru ni naključij, predstave, ki jih boste imeli priložnost videti v sezoni 2005/2006, so žanrsko raznolike in posegajo po različnih temah, saj moramo kot edino gledališče v Celju in bližnji okolici nuditi raznovrsten repertoar čim večjemu številu gledalcev. Veseli me, ko vidim, da srednješolci raje zahajajo v gledališče, da se izjemno dobro odzivajo na predstave. Prav oni v Celju nadomeščajo študentsko publiko, ki je znana po tem, da odprto in brez zadržkov sprejema nove koncepte, nove ideje

in ločuje zrnje od plev. Na drugi strani me izredno žalosti odnos nekaterih šol in mentorjev, ki so prepovedali dijakom ogled ene naših najboljših predstav, Blazinca. Ravno z dijaki smo imeli čudovito izkušnjo. Naj zapišem anekdoto:

Samo ena srednja šola si je lahko ogledala Blazinca. Bila sem dežurna (kar pomeni, da sem skrbela za red in mir v dvorani), saj sem se želela prepričati, če je moja sodba o primernosti te predstave za dijake prava. Sedem v dvorano in vidim dijaka, ki sedi čisto na robu, prav blizu izhodnih vrat. Svetujem mu, naj sede na sredino, ker bo bolje videl. Mirno mi pojasni, da bo gledal le par minut in hitro »zviznil«. Ne razburjam se, predstava se začne. Po odmoru (ki je po skoraj dveh urah) se dijak vrne v dvorano. Vprašam ga, zakaj se je vrnil, in mi odvrne, da si je premislil. V miru in tišini so dijaki gledali predstavo, ki traja skoraj tri ure. Priznali so, da se jih je predstava dotaknila, jih prizadela, da so začeli razmišljati o novih rečeh.

Upam, da bo v naslednji sezoni živila svobodomiselnost in odprtost, ne le med mladimi, tudi med starejšimi. Gledališče človeka zabava in sprosti, prav pa je, da ga včasih tudi udari po glavi!

Vaša

Tina Kosi, mag. znan.

Umetniški vodja SLG Celje

ODERPODODROM

Elfriede Jelinek

Kaj se je zgodilo potem, ko je Nora zapustila svojega moža ali Stebri družbe
Drama, prva slovenska uprizoritev
Prevajalka Mojca Kranjc

Dobitnica Nobelove nagrade za literaturo leta 2004 Elfriede Jelinek je ena najpomembnejših predstavnic ne le avstrijske, ampak tudi sodobne evropske romanopisne in dramske produkcije. Po njenem romanu Učiteljica klavirja (Die Klavierspielerin, 1983) je bil leta 2001 posnet kontroverzni film v režiji Michaela Hanekeja z Isabelle Huppert in Benoîtom Magimelom (vsi trije nagrajeni na kanskem festivalu).

Leta 1990 je v enem izmed mnogih osebnopovednih intervjujev izjavila, da so za vse zlo, ki se dogaja predvsem ženskam, krivi moški, kljub temu pa, kot trdi sama, njena dela v osnovi niso feministična. V svojih delih mojstrsko slika različne podobe ženskosti kot produkt patriarhalne družbe. Ženske zaznavajo družbene travme veliko intenzivneje kot moški, ker so jim tudi bolj izpostavljene. Položaj ženske slika iz položaja moškega po zelo preprosti šablo-

ni: »Medtem ko je moški lahko vse, je lahko ženska le tisto, kar ji priznavajo.«

Drama Kaj se je zgodilo potem, ko je Nora zapustila svojega moža ali Stebri družbe je nastala leta 1977 in je svojevrstno nadaljevanje Ibsenovih drame Nora ali Hiša lutk. Potem ko se Nori uspe iztrgati iz dušече ga okolja patriarhalnega doma, jo namesto lepšega, samostojnega življenja, čakajo nove mučne preizkušnje. Zaposli se v tovarni, kjer je ponovno degradirana na nivo predmeta – je le predmet, ki mora trdo garati, predmet poželenja moških kolegov. Dogajanje je postavljeno v dvajseta leta prejšnjega stoletja, v čas vzpona fašizma, ki ga avtorica nadvse spretno poveže z moško potrebo po dominaciji nad žensko in odpira vedno bolj perečo temo odnosa kapitalistične družbe do ženske.

Jasna Vombek je o predstavi, ki bo v Sloveniji premierno uprizorjena v Celju 12. oktobra, v prispevku z naslovom Jezikovno bičanje kot izraz družbenih razmer med drugim zapisala:

Ponavljajoče se skrajno intenzivno in do bolečine natančno upodabljanje neusmiljenih ženskih zgodb v estetiki Jelinekove je nemalokrat prepleteno z avtoričino osebno izkušnjo. Upoštevajoč njena dokaj znana biografska dejstva, ki jih nesramežljivo razkriva v svojih pogostih, zvečine osebnoizpovednih intervjujih, ne preseneča, da se prav Učiteljica klavirja drži sloves njene najbolj avtobiografske knjige. Pa vendar podrobnejši uvid v njeno zgodnejša dramska dela – kamor razen Nore sodita vsaj še Clara S., glasbena tragedija (Clara S. musikalische Tragödie, 1981) ter Bolezen ali Moderne ženske (Krankheit oder Moderne Frauen, 1984) – kaže na podobno idejno-tematsko podstat njene literature. Tako kot je najevidnejša zastranitev Erike Kohut njen davni, načrtni in kruti odvzem primarnega življenjskega prostora, je Norina usoda potem, ko je v Ibsenovi istoimenski drami iz leta 1879 odločno zapustila moža z namenom, da postane samostojna, emancipirana ženska in zaživi v povsem svojem prostoru, že v osnovi zapečaten z dejstvom, da ta prostor zanjo ne obstaja. Ker je v patriarhalni družbi polje življenjske svobode in z njo povezane življenjske kreativnosti v domeni moških osebkov, »stebrov družbe«. Podobno kot pri Eriki se tudi pri Nori to dejstvo najeksplicitneje izraža v njeni prikriti avtodestruktivni naravi, ki se kaže v vztrajnem izrekanju citatnosti vseh vrst, od razčustvovanih feminističnih parafraz iz sedemdesetih let do citatov Hitlerja in Mussolinija. Na vprašanje, zakaj Nori njena odločitev izpred sto let ne uspe, se ponuja najpreprostejši odgovor. Nora svojih odločitev, ki jih v drami ponavlja po dolgem in počez, nikoli ne ponotranji. Pri dilemi, ali je to zgolj posledica njene osebne šibkosti in nezmožnosti resničnega uvida v svoje bitje ali pa ji to onemogočajo družbene razmere, ki jo z vseh strani silijo v enako nezavidljiv družbeni položaj, iz katerega je prišla, Jelinekova prisega na drugo možnost. Zato Nora po prevratnih in samonasprotujočih si odločitvah slednjič pristane tam, od koder je prišla in kjer pristajajo domala vse protagoniste Elfriede Jelinek. Tam, kjer so na mestu izrazi »popredmetenje«, »blago z menjalno vrednostjo« in »fetiš potrošniške družbe«.

Svetloba

Meditacija

Žival hodi, sliši, vidi, opazuje, je in pije, spi ter se razmnožuje. Razlika med njo in človekom je ta, da je človek zavedno bitje. Človek lahko živi zavestno in ne samo na ravni živali, ki jo vodi kolektivna evolucija. Da lahko, pa ne pomeni, da mnogi tako živijo, saj vidimo v današnjem svetu večino ljudi, ki imajo podobne lastnosti kot živali. Jedo, spijo, se bojujejo, se razmnožujejo ter ubijajo. Večina zemeljske populacije uživa meso, saj se ne zaveda, da s tem povzroča trpljenje. A kdo bi se še danes ukvarjal s trpljenjem drugih. Pomembno je, da je nam lepo. Takšno je današnje geslo neosveščenega človeka.

Zelo pomemben pristop duhovnega iskalca na poti meditacije je etični pristop. Ne zahteva se veliko, malo od vsakega in privarčevali bi ogromno svetovnega trpljenja. Če bi malo vzeli nase, bi bilo mnogim lažje. Malo se potruditi in vztrajati na poti duhovnega vzpona, je tudi zadovoljstvo, ne samo ubiti in pojesti. Duhovni iskalec ali tisti, ki mu je mar za celoto, za lastno notranje raziskovanje in splošni napredek človeka, bo vsekakor upošteval etična načela in s tem veliko naredil zase. Če pogledamo v zahodni svet, lahko opazimo, da ljudje živijo v razvratu. Sto tisoče je preobilno debelih, ker samo jedo in jedo. Nimajo drugega zadovoljstva, kot jesti in se debeliti. Nobeden jim ne pove, da bodo imeli problem ne samo na fizični ravni, ampak tudi na višjih nivojih, tako astrala kot še kje drugje, kjer so finejša telesa in bolj nežne vibracije. Naj pojasnimo, da se vsa hrana, ki jo človek zaužije, pretvarja v subtilnejše nivoje, tako miselnega kot ostalih nivojev. Prav zato je zelo pomembno, kaj človek uživa in s čim se hrani. Že en konček zaužite čokolade povzroči na višjem nivoju pravi razvrat, prav tako košček mesa ali kave. V fizičnem telesu se to nekako ne občuti, kajti človek je podoben živali in prenese marsikaj, žal, večina ne zaznava finejših energij, ki vladajo na višjih nivojih. Za gornje nivoje moramo imeti druga orodja, druge bolj nežne občutke. Ko se zadeve onesnažijo na gornjih nivojih in jih zaznamo na fizičnem nivoju, je stvar že malo prepozna. Človek lahko tudi umre zaradi nezdravega prehranjevanja, a s tem ni nič rešil. Njegova višja telesa potujejo po smrti naprej. Torej kar koli uživamo, potuje z nami v višje ali nižje sfere, kar koli smo si pač prislužili v tem življenju. Če kdo misli, da se bo rešil česar koli, se je krepko zmotil. Narava vesolja in zakon univerzuma sta samo izvrševalca naših del. Nobenega popuščanja in nobene špekulacije, niti pristranskega ni tu najti. Razsodbe so stroge

in se takoj izvršijo. Samo poglejmo v dežele, kjer se bojujejo, kjer pade na stotine žrtev. Mrtvi ležijo vseprek, razmesarjeni in krvavi ter izginuli in osamljeni. Komu je mar za to, važno je, da imamo polne krožnike onesnažene hrane in seveda veliko čokolade, čipsov, alkohola, droge in mesa. Važen je naš užitek, ki pa ga bomo morali drago plačati. Ne z denarjem, ampak s čiščenjem višjih teles in nivojev. Tu ne pomaga nobeno znanje, ampak samo srce. Kolikor ste naredili v notranjem svetu zase in za druge, to se šteje, vse ostalo je samo od tega sveta.

Poglejmo v današnje bolnice in psihiatrične oddelke. Hrana se seveda izboljšuje, ljudje se prebujamo in bolj kot smo zavedni, kvalitetnejša je tudi hrana. Če bi danes uživali hrano, kot so jo nekoč, ko je bilo več zelenjave in sadja in manj umetne in ubite hrane, bi bili prostori v bolnicah manj napolnjeni. Ljudje, ki so na psihiatričnih oddelkih, bi morali vsi delati na zemlji, biti v stiku z njo in uživati veliko presnih jedi. Tako bi odpadlo mnogo problemov, saj bi jih zemeljska energija preplavila, tiste višje in finejše energije, nam nepoznane, iz skritih predelov, pa bi se kaj kmalu oddaljile. Danes ni tako in ljudje so napadeni od zgoraj s temi energijami tudi zaradi napačnega hranjenja in predvsem bivanja v svojem lastnem miselnem svetu. Sprehod skozi gozd zmanjša vpliv astralnih energij in mentalni svet človeka postane bolj svetel in poživljajoč. Danes je polno stresne in druge navlake prav zaradi tega, ker ljudje čepijo med štirimi stenami v pisarnah in doma, se ne gibljejo in ne delajo na zemlji. Vse je umetno in prav tako postaja človek umeten in brez energije. Ko se zgodi to, ga napadejo astralne energije, sam pa se lahko zatakne v podobe prejšnjih življenj, ki mu srkajo življenje. Ne samo da mu srkajo to življenje, ampak tudi naslednje življenje, kajti človek nikamor ne more pobegniti. Ni smrti, je samo prehod v druge ali iste dimenzije, je samo nov začetek. Start je vedno tam, kjer smo končali. Zdaj se moramo potruditi, kajti vedno je samo zdaj in reši nas edino meditacija, etično življenje z zdravo in naravno hrano, bolj duhovno zrenje in srčno razumevanjem. Predvsem pa se moramo zavedati, da je vseokrog nas polno ljudi, ki so nam podobni. Želijo božje kvalitete, kot so mir, sreča, zadovoljstvo, ljubezen in še kaj in vse, kar jim damo, damo samemu sebi, kajti spoznanje o celoti nam pove, da ni drugih, smo samo mi. Kamor koli se ozrete, boste videli sami sebe in Svetlobo v delovanju.

Zen AJ

Minilo je štirideset let

Praznovanju štiridesetletnice OK Šoštanj Topolšica se je začelo 16. 9. 2005 z novinarsko konferenco v avli Kulturnega doma Šoštanj, kjer so ob spremljajoči razstavi, ki na pregleden način prikazuje dogodke v klubu v vseh štiridesetih letih, spregovorili Drago Tamše, Branko Sevcnikar in Darko Menih, vsi dolgoletni člani tega kluba, ki se med mnogimi uspehi lahko ponaša tudi z lanskoletnim nazivom državnega prvaka.

Rojstno leto OK Topolšica sega v leto 1965, ko se je nekaj zanesenjakov začelo zbirati na igrišču in igrati odbojko malo za šalo, malo za res. Da je bilo več kot zares, kaže letošnja okrogla obletnica, v katere številki so zajeti številni ustanovitelji, igralci, trenerji, sodniki, člani upravnega odbora, ki so se skozi leta zvrstili v klubu. Med ustanovitelji so Franc Kavnik, Branko Kavnik, Viki Zager, Karli Zager, Tone Starič, Alojz Starič, Janko Kugovnič, Tone Kugonič, Bojan Menhart, Boleslav Simoniti, Drago Tamše, Franc Verko in Stane Marinšek. Že pred njimi pa so bili entuziasti Mirko Goltnik, Ciril Terglav, Miha Kugonič in Zdravko Kugonič.

Drago Tamše se je na novinarski konferenci spomnil, kakšno je bilo igrišče: iz črnega leša, bele črte, ki so označevale igrišče, pa so bile iz živega apna. Igralci so bili bosí in žoga usnjena z gumijasto dušo. Med zgodnjimi spomini je tudi spomin na Toneta Stariča, ki je prvi naredil trenerski izpit, in pa spomini Darka Meniha, kako je kot spodnji »Topolšan« malo teže prišel k ekipi odbojke, ker je bilo igrišče v »zgornje« Topolšici. Skupaj z Darkom je prišel med igralce tudi Štefan Meršek in po šestih letih nastopanja v MB-CE ligi so odbojkarji Topolšice v sezoni 1971/72 zasedli prvo mesto in si zagotovili nastop v drugi republiški ligi - vzhod. Seveda je bilo takih uspehov, vzponov in padcev ter najrazličnejših dogodkov v klubu skozi leta ogromno in preveč, da bi jih lahko našli. Menih in Tamše se spominjata lepih in manj prijetnih v enaki meri, ker je vse to naredilo klub tak, kakršen je. Še posebno se je Tamše spomnil pokojnega Rajka Aravs, perspektivnega mladega igralca.

Branko Sevcnikar, ki ga v zadnjih letih kar poistovetimo z odbojko, pa je na novinarski konferenci spregovoril o preteklem delu, igralcih, upih, sodnikih, in smelo začrtal tudi prihodnje delo ter načrte. Poudaril je, da je pogoj za uspeh trdo delo, disciplina, skupni cilji in vzgoja, ter svoje videnje

zaključil z lepo mislijo: »Če smo v 40 letih mnoge mlade s treningi, vzgojo in športnim stilom življenja iztrgali cesti in brezdelju, potem je že to dovolj za letošnje praznovanje.«

Na novinarski konferenci so bila izpostavljena še mnoga imena. Nekaj jih naštejmo. Dosedanji predsedniki kluba: Vida Klemenčič, Zdravko Kugonič, Viki Zager, Drago Tamše, Bojan Dolenc, Vili Sijarto, Edvard Fenko, Rudi Rožič, Albin Ošlovnik, Franc Sevcnikar. Trenerji, ki so se zvrstili: Franc Kavnik, Oto Slemenik, Anton Kugonič, Anton Starič, Janko Kugovnič, Milan Štehar, Stane Marinšek, Samo Žabkar, Darko Menih, Miran Božič, Niko Jerončič, Teo Pajnik, Nikolaj Pozdniak, Bruno Najdič. Upravni odbor sestavljajo: Franc (Branko) Sevcnikar - predsednik, Janko Zacirkovnik - podpredsednik, Milan Kopušar, Viki Drev, Branko Debeljak, Alimpije Košarkoski, Rudi Rožič, Marjan Jakob, Barbara Mastnak in Marta Korošec. V teh letih se je v klubu zvrstilo in tudi kalilo mnogo sodnikov, med njimi je treba gotovo omeniti Ljuba Globačnika kot mednarodnega sodnika.

Na tiskovni konferenci so prisotni tudi najavili nadaljnje dogajanje ob praznovanju štiridesetletnice kluba in prisotnim razdelili Bilten, izdan ob tej priložnosti. Na svečani seji, ki bo (je bila) 24. septembra, pa bodo podelili tudi priznanja, ki jih bodo prejeli Vida Klemenčič (ustanovna predsednica, že pokojna), Zdravko Kugonič, Viki Zager, Drago Tamše, Bojan Dolenc, Vili Sijarto, Edvard Fenko, Rudi Rožič, Albin Ošlovnik, Franc Sevcnikar, Franc Kavnik, Janko Zacirkovnik in pa posebno priznanje za življenjsko delo v odbojki, Darko Menih.

Ob štiridesetletnici bo Odbojkaški klub Šoštanj - Topolšica nastopil tudi z novim logotipom, orlom šoštanjanskega grba, ki vrti žogo. Slogan, da je odbojkaška žoga najboljša droga, pa naj slišijo vsi mladi, ki iščejo način, kako zapolniti svoje življenje.

Milojka Komprej

Memorial Matjaža Natka

V petek, 9., in v soboto, 10. septembra, je v Športni dvorani Šoštanj potekal 2. memorial Matjaža Natka, na katerem so poleg domače ekipe nastopile še ekipe Pivovarne Laško, Heliosa iz Domžal in Mašinca iz Kraljeva (SiCG). Turnir je organiziral Košarkarski klub Elektra s pomočjo soorganizatorjev Občine Šoštanj, Športne zveze Šoštanj in Pihalne godbe Zarja.

Turnir je bil posvečen Matjažu Natku, ki je velik del svojega življenja namenil razvoju košarke, saj je bil več kot 50 let aktiven na lokalnem in državnem nivoju kot igralec, trener in košarkarski funkcionar. Poleg tega je bil tudi dolgoletni ravnatelj Osnovne šole Bibe Ročka, dolgoletni predsednik Krajevne skupnosti Šoštanj, svetnik v Svetu Občine Šoštanj, predsednik Pihalne godbe Šoštanj in član upravnega odbora Športne zveze Šoštanj.

V petek, 9. septembra, sta se ob 18. uri na otvoritveni tekmi pomerili dve slovenski ekipi, ki nstopata v Goodyear ligi, Pivovarna Laško in Helios iz Domžal. Skozi celotno tekmo si ne ena ne druga

Foto: Arhiv

Za najboljšega strelca in igralca turnirja je bil proglašen domači igralec Srbljub Nedeljковиč. (drugi z leve)

ekipa nista uspeli priigrati večje prednosti, v končnici pa so bili uspešnejši igralci štajerske ekipe.

V drugi tekmi prvega dne pa se je domača ekipa Elektre pomerila z ekipo Mašinca iz Kraljeva, ki nastopa v 1. ligi Srbije in Črne gore. V prvem polčasu je bila stalno v vodstvu domača ekipa Elektre, predvsem po zaslugi razigranega Nedeljковиča. V drugem polčasu pa so pobudo prevzeli gostje iz Srbije, ki jim ni uspelo ustvariti občutnejše prednosti. V zadnji četrtini sta se ekipi izmenjavali v vodstvu, na koncu pa je tudi z malo športne sreče zmagala ekipa iz Kraljeva in se tako že drugič zapored uvrstila v finale tega turnirja.

Sobotni večer je bil namenjen tekam za tretje in prvo mesto. Ob 18. uri sta se tako pomerili ekipi Elektre in Heliosa, ki sta bili v minuli sezoni neposredna konkurenta za uvrstitev v Goodyear ligo. V izenači tekmi so na koncu slavili gostje iz Domžal.

V finalu turnirja sta se pomerila zmagovalca tekem prvega dne, Pivovarna Laško in Mašinac iz Kraljeva. Kljub temu da je ekipa iz Srbije prvo polovico tekme ves čas vodila, je Pivovarna Laško v drugi polovici tekme uspelo prednost gostov izničiti in na koncu tudi s pomočjo nekaj športne sreče zmagati. Tako je trener Ante Perica že drugič zapored osvojil prvo mesto na tem turnirju, a z drugo ekipo kot lansko leto.

Končni vrstni red ekip po zaključku turnirja:

1. Pivovarna Laško
2. Mašinac Kraljevo (SiCG)
3. Helios Domžale
4. Elektra Šoštanj

Pokal mesta Šoštanj

4. odprto parsko prvenstvo v bridžu

Prizadavni člani Šaleškega bridge kluba Velenje so organizirali 4. odprto parsko prvenstvo v bridžu za pokal mesta Šoštanj. Tokratnega mednarodnega bridž tekmovanja, ki je kot športna prireditev tudi del praznovanj Občine Šoštanj, se je udeležilo 20 parov. Igralci so na tekmovanju, na katerem so odigrali 10 krogov po 3 igre, prikazali bogato teoretično znanje v licitaciji in domiselno igro tako pri izvajanju kot tudi pri obrambi, skratka, na vseh področjih tekmovalnega bridža. Rezultati turnirja so bili obračunani po Mitchell sistemu, kar pomeni, da je za dober rezul-

Foto: Arhiv

Toni Rehar, Franc Sevcnikar, Darko Menih in Drago Tamše.

Tekmovalni naboj.

Butina – Grego Kit, člana našega največjega kluba BK Tivoli. Tretje mesto pa sta si razdelila para Lija Novak – Janez Novak in Edvard Čadež – Tolja Orač, ki sta dosegla 307 MP točk.

Potem ko je zmaga na lanskoletnem turnirju po odlični igri domačega para Ervin Sagmeister – Bojan Ambrož zasluženost ostala doma, so igralci Šaleškega bridge kluba Velenje tokrat nastopili pod svojimi pričakovanji. V prvi polovici lestvice uvrščenih tako najdemo naslednje pare domačega kluba: Drago Kristan – Milan Matko (7. mesto), Janko Mijoč – Ervin Sagmeister (8. mesto), Karel Štiglic – Marko Mirnik (9. mesto) in Slobodan Knežević – Zmagoslav Žibert (10. mesto). Končni rezultati 4. odprtega parskega prvenstva v bridžu za pokal mesta Šoštanj kot tudi ostale zanimivosti v zvezi z bridžo igro so objavljeni na spletnih straneh <http://www.bridge-zveza.si/> in <http://www.rlv.si/bridge/>.

Zaključku uradnega dela tekmovanja, ki je organizacijsko potekal brez večjih zapletov, je v prostorih gostišča Rednak sledila še podelitev pokalov in praktičnih nagrad ter družabno srečanje v duhu besed, ki jih je izgovoril svetovno znani računalniški milijarder Bill Gates: »Bridž je najčudovitejša družabna igra, kar si jih je izmislil človek!«

Ob uspešni izvedbi letošnjega tekmovanja se zahvaljujemo vsem, ki so to tekmovanje omogočili: Občina Šoštanj, Premogovnik Velenje, d. d., Turistično informacijski center Velenje, Rednak, d. o. o., Kontor, d. o. o., Terme Topolšica, d. d., Muzej premogovništva Slovenije in Kavarna Šoštanj, Kompromis, d. o. o.

Z.Ž.

Elektra druga v Kraljevu

V Srbiji in Črni gori, natančneje v mestu Kraljevo ob reki Ibar, je od sobote, 27. do torka, 30. avgusta 2005, potekal mednarodni turnir v košarki KRALJEVO 2005. Sodelovalo je šest ekip, štiri iz Srbije ter po ena iz Črne gore in Slovenije.

Ekipa Elektre po zaključku turnirja.

KK Ribnica iz Kraljeva in KK Zastava iz Kragujevca (obe ekipe nastopata v 1.B ligi Srbije in Črne gore).

Vodstvo KK Elektra se je odločilo, da bodo v Kraljevo skupaj s člansko ekipo odpotovali tudi kadeti in mladinci. Le-ti so odigrali pet prijateljskih tekem z domačimi ekipami in jih vse, razen zadnje, tudi dobili. Rezultat pa ni bil v ospredju, saj so kadeti in mladinci te tekme izkoristili za zadnje tekmovalne priprave pred nadaljevanjem tekem v državnem prvenstvu.

Duško Supič in Bojan Rotovnik

ERICo

Inštitut za ekološke raziskave ERICo Velenje

Koroška cesta 58, SI-3320 Velenje, p.p. 22

Telefon: 03 / 898-19-30, www.erico.si

**okolje, raziskave, analize, storitve,
svetovanje, izobraževanje**

Z Vami delimo skrb za čisto okolje!

Občanom občine Šoštanj
čestitamo ob njihovem prazniku in jubileju!

Si želite sprostitev in zabave?
Preživite nekaj prijetnih trenutkov v naših Termah. Zaplavajte v bazenih, sprostite se ob številnih vodnih atrakcijah, izberite katero od masaž ali ostalih zdraviliških storitev.
V prijetnem ambientu popolnoma nove hotelske kavarne pa vas bomo prijazno pogostili.

Terme Topolšica

Z veseljem vas pričakujemo!

E mail: info@t-topolsica.si, www.t-topolsica.si

Ob prazniku občine čestitamo vsem občanom in občanom!

Čestitamo vsem
občanom Občine
Šoštanj in
krajanom KS
Šentvid.

Svet KS Šentvid.

Mami, mene pa kakat!

Dano mi je bilo dočakati srečo, da sem postala babica. In za tako srečo je treba tudi kaj storiti, zato kdaj pa kdaj stopim po svojo vnukinjo v vrtec in jo odpeljem domov, ko sta njena starša zadržana. Tako tudi oni dan, ko sem čakala na klopci na hodniku, da se mala poslovi od prijateljčkov in vzgojiteljic in da se obuje in obleče. To hoče opraviti sama, saj je že velika, ampak traja ...

Foto: M. L.

V hodnik, iz katerega se pride v igralnice, je vstopila mamica. Mlada, vitka, urejena je s svojo samozavestjo kar napolnila prazni hodnik. Mene je prezrla in potrkala na vrata sosednje igralnice. Počakala je, da je prišla vzgojiteljica, s katero se je začela že kar preveč prijazno pogovarjati. Takoj je bil pri njima tudi fantek, po katerega je prišla. Prišel je mamo vleči za rokav in ji poskušal nekaj povedati. Nestrpno se ga je otesla in se še naprej pogovarjala. Deček se je obrnil in se brez volje prišel obuvati, pri tem pa je bil ves čas deležen maminih očitajočih pogledov. Ko se je vzgojiteljica končno le lahko odtrgala od nje in se vrnila v učilnico, je mali izkoristil priliko in poklical mamo:

»Mami, mene pa kakat!«

»Nič, ne boš šel zdaj, ko nimava časa!« Pri tem pa je bilo stranišče oddaljeno dobesedno dva koraka od nji.

»Mami, mene res kakat, če ne se bom pa v hlače!« je vztrajal mali in se s prekrižanimi nogami komaj zadrževal.

»Samo poskusi! Te bom doma tako stolkla s šibo, kot zadnjič, da si boš zapomnil!«

Dečko je zajokal in si pri tem oblačil jopič. Še zadnjič je poskusil:

»Mami, prosim?!«

»Sem rekla, da ne; nimava časa! Sploh pa utihni, kdo te bo ves čas poslušal!«

Stopila je do vrat, ki so vodila iz hodnika na stopnišče in se pogledala v šipo. Očitno ji njena frizura ni bila najbolj všeč, saj se je lotila naravnnavanja pramenov, ob tem pa si je dodobra ogledala še makup. Deček bi v tem času čisto mirno opravil v stranišču, pa za to seveda »ni bilo časa«. Nato sta odšla.

Bila sem popolnoma zgrožena, nisem verjela svojim

ušesom. Čeprav mame in njenega sinka nisem poznala, bi ji gotovo kaj rekla, če to ne bi bilo ravno v vrtcu in če ne bi bila prisotna moja vnukinja. Gotovo bi nastal prepir, saj je bilo pričakovati, da mi vase zagledana mamica ne bi ostala dolžna in bi me s svojim ostrim jezikom hitro postavila na moje mesto, jaz pa se tudi ne dam kar tako, če se komu godi krivica. Spraševala sem se, kje je zdaj tisti stavek, ki ga starši tako radi uporabljamo: »To sem naredil le za tvoje dobro!« Ali pa »Starši želijo otrokom le najboljše!« Pošteno priznajmo, da starši otrokom zaradi nevednosti, apatičnosti, lenobe, malomarnosti in sebičnosti velikokrat storimo krivico. Saj smo samo ljudje. A opisani primer je šel čez vse meje. Kakšne travme bo pustilo tako ravnanje na otroku?

Veliko govorimo o zanemarjanju iz izkoriščanju otrok, pa gotovo nihče ne bi obsodil omenjene mame, da zanemari svoje otroke. To počno samo pijanci, reveži in sploh ljudje iz obrobja, skratka nekdo drug!

Ko mi je končno prišlo v zavest, da se je ves ta prizor pred mano zares zgodil, se me je polotila najprej žalost, nato pa jeza. Kako bi pripeljala tej na videz uglajeni mami eno okrog ušes (kar seveda ne bi rešilo ničesar!) ali pa še bolje, stopila bi ji na nogo! Oh, kako bi mi odleglo. Toda fantiču ne bi pomagalo.

Marija Lebar

Mamina devetdesetletnica

Doseči 90 let v današnjem času, pomeni pravi blagoslov in le redki so, ki jim to uspe. Redki pa so tudi tisti otroci, ki lahko rečejo, da še imajo prababico, ki je povrh vsega še vedno zelo pogumna in živahna ženska in ji leta ne morejo do živga. Takšna je Marija Strahovnik iz Lokovice, ki je v nedeljo, 11. septembra 2005, slavnostno praznovala 90 let.

Rodila se je v Ravnah pri Šoštanju, v kmečki družini, leta 1915. Po domače se je pri hiši reklo pri Uberu, pisali pa so se Andrej. Očetu Ivanu in mami Antoniji je naredila veselje kot tretji izmed dvanaestih otrok (8 deklic in 4 fantje).

Pri rosnih triindvajsetih, leta 1938, se je Marija poročila z Ivanom iz Lokovice, in se v Lokovico tudi preselila. Mož Ivan je odhajal na delo v Tovarno usnja Šoštanj, Marija pa je ostala doma kot gospodinja. Na njuni skupni poti so se jima rodili štirje otroci. Najstarejši sin Martin se je rodil v istem letu, kot pa sta se poročila (leta 1938). Sledili so hči Tilka, (leta 1940), sin Milan (1946) in najmlajša hči Mojca (1947). Marija je ponosna na svoje naslednike, saj ima tudi osem vnukov (Darinka, Renata, Dragica, Zlatka, Sonja, Vida, Robi, Leonida) in celo že dvanaest pravnukov (Melita, Marko, Andrej, Anja, David, Matjaž, Urška, Polona, Luka, Jure, Sanja, Sergeja).

Življenje hitro teče svojo pot in ponosni smo na našo staro mamo, kot jo kličemo vsi, ne glede na to, ali nam

Foto: Arhiv

Slavljenka sedi v sredini, in v rokah drži šopek.

je v resnici mama, stara mama ali pa prababica. Tako smo se v velikem številu vsi njeni zbrali v nedeljo, 11. septembra, ravno na njen 90. rojstni dan, v gostišču Pirnat v Topolšici. Skupaj smo praznovali, nazdravljali in se veselili ter z veseljem ugotavljali, kako srečna je naša stara mama ob tem, da smo ponovno zbrani skupaj. Ob glasbi, ki so jo izvajali kar povabljeni, ki so za nedeljo sestavili poseben ansambel, je tudi zaplesala s svojima zetoma. Želim ji še mnogo zdravja in veliko let, da bi nas še naprej razveseljevala s svojo dobroto in prijaznim nasmehom.

Melita Hudej

Dragi list!

Foto: M. L.

Ker letos praznuješ deseti rojstni dan, ti voščim vse dobro.

Prerastel si svoja otroška leta in napake, sedaj si postal pravi najstnik, ki ga razganja od moči in ustvarjalnosti, ki je prepričan v svoje zamisli in ideale, čeprav ne naleti na razumevanje povsod.

Ko me pot zanese v razne kraje naše ožje domovine, slišim o tebi veliko dobrega. Upam in želim, da boš z enako voljo, kritičnostjo in pozitivno energijo dočakal tudi svojo polnoletnost!

Marija Lebar

CVETLIČARNA
Nahtigal

- ☐ REZANO CVETJE IN IONČNICE
- ☐ IZDELAVA VSEH VRST ARANŽMAJEV
- ☐ BALKONSKO CVETJE
- ☐ SPOMINSKI ARANŽMAJI
- ☐ DOSTAVA NA DOM
- ☐ TELEFON: 03/5882-928

Marijeta NAHTIGAL-OBŠTETER s.p.
Trg bratov Mravljak 1
3325 ŠOŠTANJ

Ob prazniku čestitamo
vsem občanom Občine Šoštanj.

studio look

SKORNJEK Lidija s.p., Ravne 202, 3325 Šoštanj
Tel.: 03/589 31 05, GSM: 041 563 377

Čestitamo ob občinskem prazniku.

KONPROMIS d.o.o.

ob občinskem prazniku čestita
vsem občankam in občanom!

Knjižne novosti in dogodki v mestni knjižnici Šoštanj

Maja Rezman

Vsem, ki se jim je začela šola želim en lep začetek in prijetne vmesne postanke. Med postanki pa se lahko kdaj pa kdaj oglasite v knjižnici in si izberete katere (od sicer redkih) novosti ...

Tokrat za najmlajše ...

Slikanica *To je poletje*, avtorja **Jimmyja Pickeringa**, ki je zgodbo tudi ilustriral. Knjiga je izšla pri založbi Kres, v zbirki To so letni časi. V zbirki so izšle tudi zgodbe o pomladi, jeseni in zimi.

Kako pa avtor vidi poletje in njegovih obilo radosti? Sončnice segajo do neba, kresnice v toplem večeru in osvežujoča voda komaj čaka, da se požemo vanjo. Ja, to je poletje! Dnevi so polni veselja in iger - pa večeri ravno tako! Ana in njen zvesti prijatelj Pik uživata v poletnih radostih: obirata sladke sadeže, ližeta slasten sladoled, sezidata mogočen peščen grad ... in še in še!

Verjamem, da marsikateri šolar še obuja spomine na poletne dni ... upam, da so bili podobno lepi kot tisti iz slikanice.

Druga za otroke je zbirka pesmic za otroke z naslovom *Biba spet leze* pesmice je zbral in uredil **Primož Hieng**, knjiga pa je izšla pri založbi Harlekin No. 1 iz Brezovice pri Ljubljani (priznam, da sem prvič zasledila to založbo ...).

Vsak otrok se z otroško poezijo sreča že v zgodnji dobi svojega življenja. Uspavanke so zagotovo prve pesmice, ki jih starši povejo ali zapojejo svojemu najmlajšemu članu družine. Pesem potem spremlja otroka skozi ves njegov razvoj. Številne otroške pesmi so tako postale večne, v pester izbor pa jih znova in znova dodajajo tudi sodobni pesniki.

Z gotovostjo lahko rečemo, da so skoraj vsi slovenski pesniki, v veliki meri pa tudi pesnice, svoje rime in verze namenili otrokom. Tako je v poldrugem stoletju nastala pisana paleta pesmi, ki jih namenjamo našim najmlajšim. Veliko je tudi takih, ki so jim znani in neznani skladatelji dodali še note, ritem in melodijo. V knjigo so uvrščene še kratke pesmice, ob katerih se bodo bralci lahko na-

smejali in jim pravimo tudi izštevanka, zbadljivke in šaljivke.

V zbirki so tako zbrane pesmi, ki so jih zapisali številni neznani ljudski pesniki, pa tudi tiste, ki so jih napisali: Valentin Vodnik, Oton Župančič, Dane Zajc, Kajetan Kovič in meni najljubši: Tone Pavček ...

Pesmi so urejene po abecednem vrstnem redu od *Abraham ma sedem sinov* do *Želje*.

Knjiga je namenjena tudi staršem, ki se ne morejo spomniti naslednje kitice ...

Zadnja za mladino je otroški atlas z naslovom *Moj prvi potep po Evropi*. Avtor je **Pascale Hedin**. Atlas za najmlajše je namenjen prvemu spoznavanju z našo celino, njenimi deželami ni prebivalci - ljudmi in živalmi, z njeno raznoliko naravo in bogastvom kultur. Od islandskih ognjenikov do Dinarskega gorovja, od poševnega stolpa v Pisi do Velikanovega prehoda. Prvo potepanje po Evropi naj bo pestro in zanimivo, da bodo otroci že v ranih letih okusili radost potovanja in sanjarjenja.

V knjigo je vključeno kartografsko gradivo na prosojnem papirju; vsi politični in naravni zemljevidi v tem atlasu so posnetki resničnosti, le da so poenostavljeni - za lažje razumevanje. Pač pa so pri velikih ilustracijah, ki predstavljajo potovanja skozi različne evropske države, namenoma popačene razdalje in merila, da bi otroci dobili bogatejši in celovitejši pregled.

Vsem želim prijetno potovanje skozi branje ...

Za odrasle po dolgem času pesniška zbirka; tokrat dveh avtorjev. **Feri Lainšček** in **Dušan Šarotar** sta izdala pesmi v knjigi *Občutek za veter*. Izšla je pri založbi Franc

-Franc v Murski Soboti v zbirki Podobe Panonije.

Kajetan Kovič je knjigi na pot namenil tele besede:

»Ko sem pred leti v neki Vremenoslovski knjigi prebral, da gre pri vetru pravzaprav za zračne tokove, odvisne od neštetihih klimatskih okoliščin, me je obšla otožnost. Veter je bil zame zmeraj pesniška in ne meteorološka pršina, čeprav ob koncu klasičnih verzov manj uporaben zaradi ne najbolj poetičnih rim. Zdaj sta mi mlada pesnika, eden v verzih, drugi v prozi, vrnila zaupanje v pesniško videnje vetra. S svojim občutkom za veter sta zbudila tudi moje čutenje in občutke, povezane z ravnino, reko in vetrom. Iz njunih besedil sem prebral melanholijo pokrajine, skrite v njeni ravninski brezkončnosti in v njenem

nenehnem rečnem otekanju ... Rad bi, da bi njuna knjiga kot je meni tudi drugim bralcem odprla pot v pokrajino, po kateri se spreletava veter, ta naš ravninski in rečni, ali pa kakšen podoben, ki ga oni sami hranijo v spominskem zavetju. Naj se iz njega prebudijo v naš skupni minljivi, a vendarle večni in večno lepi zdaj, ki je vir življenja za nas same in za vse druge okrog nas.«

Knjigi je priložena zgoščenka z desetimi skladbami, avtor glasbe in aranžmajev je Marko Grobler, izvajalec pa glasbena skupina *Občutek za veter z gosti*.

Še zadnja v tem sklopu: roman *Kri na dlaneh*, avtor **Robert Titan Felix**.

Kri na dlaneh je roman o odlašanju. Dogajanje je umeščeno v provincialno malomestno okolje. V ospredju romana je mlad, nekaj čez dvajset let star glasbenik, ki se ne mora sprijazniti s svetom, takim kot je, oziroma si v njem ne mora najti svojega mesta. Prepričan, da je pred njim velika usoda, in odločen, da se je bo prejel ali slej tudi polastil, si v sebi namišlja možne scenarije uspeha in se s tem vse bolj oddaljuje od realnosti. Težišče romana sta njegovo notranje stanje in odnos do sveta, »odlašanje« trenutka, ko se bo k svoji veliki usodi naposled tudi napotil.

Ekzistenco osrednjega literarnega lika dodatno zaplete srečanje z mlado narkomanko, ki z umikanjem v svet v omame ne beži samo pred svetom kot takim, ampak predvsem pred mladostno travmo. Nenavadna naključja ju spravijo v situacijo, ko ne moreta več obstati, zaradi česar pristaneta na ekscentričen načrt, s pomočjo katerega naj bi se enkrat za vselej odrešila in uresničila svoje (pri-krite) sanje.

Zanimivo.

Založba Litera, knjižna zbirka Piramida.

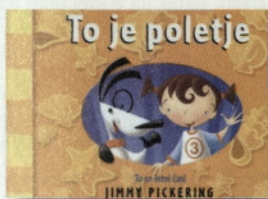
Odprla se je nova, lepa in moderna knjižnica v Velenju!!!

Obiščete jo lahko od ponedeljka do petka od 10.00 - 19.00, ob sobotah od 8.00 - 13.00.

Časopisna čitalnica je odprta od ponedeljka do petka od 8.00 - 19.00, ob sobotah od 8.00 - 13.00.

3. 10. ob 19. uri. Potopisno predavanje z diapozitivi s poti po Vietnamu. Predaval bo Rado Riedl.

Več kot vredno obiska.

pripravila Ajda Prislán

ČEZ URŠIJO GORO

Tudi jesenska kulturna bera na Koroškem je zelo pestra. 3. kimavca (septembra) so na Poljani, to je blizu slovensko-avstrijske državne meje, odkrili spominsko skulpturo akademskega slikarja BENJAMINA KUMPREJA z Leš nad Prevaljami. Imenuje se ECCE HOMO (GLEJ ČLOVEKI!) 70-60-15.

Kumprejeva ustvarjalna misel je tokrat odšla na zgodovinsko popotovanje. Zajema dogodek pred sedemdesetimi leti, ko so se z ljudsko igro spomnili petnajstletnice plebiscita. Avtor je kamen (josipdolski tonalit) priključil k lesu, zgodovinski dogodki pa Slovence k Avstriji; z obliko je iskal knežji kamen. Podobi dveh mrtvih obrazov zgovorno priča o tragiki druge svetovne vojne. V tretjem segmentu z naslovom Domovina se vidi letnica 1990 in numerološko znamenje za številko petnajst. Dva steklena diska rdeče barve sta postavljena na ušesna dela portretirancev, dva modra pa na čelna dela njunih obrazov. To je zelo grob, površen opis skulpture, ki se bohoti v sporočilo ali celo roti v globlji razmislek ali pa opazovalcu ponuja samo tiho sprejemanje vsebine in kontemplativnega doživetja. Strokovno besedilo o skulpturi je zapisala Anamarija Štiblj Šajn.

In kako je bilo z ljudsko igro pred sedemdesetimi leti? 1. septembra 1935 je več kot dvesto igralcev iz Mežiške doline pred približno 5000 gledalci, domačimi in tistimi, ki so jih pripeljali na Poljano posebni vlaki iz Maribora in Celja, odigralo za tiste čase veliko protiavtstrijsko in hkrati protifašistično igro o tragičnem propadanju slovenskega naroda, ki pa naj se zdaj zave in upre nadaljnjemu potujčevanju, igro POSLEDNJE USTOLIČENJE KOROŠKIH VOJVOD NA GOSPOSVETSKEM POLJU. France Brenko se po petdesetih letih spominja: »Glede na čas, v katerem smo tedaj živeli, in na kraj, prostor uprizoritve na Poljani, čisto zraven avstrijske meje, pa je bila naša slavnostna ljudska igra v petih delih ob petnajsti obletnici plebiscita in ob 521. obletnici poslednjega, za Slovence tako usodnega ustoličenja, izjemna, svojevrstna politična provokacija.«

Naj dodam še to: Zadnji koroški vojvoda, ki so ga ustoličili na Gosposvetskem polju pri Celovcu, je bil Ernest Železni. To se je zgodilo leta 1414, ko so vojvodo zadnjič ustoličili v slovenskem jeziku. Vse do takrat so namreč ta obred in proces ustoličevanja opravljali samo v slovenskem in ne v nemškem jeziku.

ogled je v sklopu Mednarodne konference mest glasnikov miru, 17. generalne skupščine, ki se je dogajala do 4. septembra v Slovenj Gradcu, mestu glasniku miru. Spremlja jo knjiga velikega formata, zajeten barvni katalog s strokovnimi besedili. Razstava bo odprta do 13. novembra 2005.

Nastopa osemindeset avtorskih poetik in šestdeset zgodb. Ena tretjina teh je slovenskih avtorjev. S Koroške prihajata Tomo Jeseničnik in Sašo Vrabčič. Poudarjajo hommage Alojzu Krivogradu ml. – Futiju, rojenemu leta 1966. Bil je uspešen fotograf, svoja dela je pošiljal v znamenite agencije, ki so mu jih razpošiljale po vseh pomembnih svetovnih časopisih. Tragično je izginil v Bosni.

Direktorica Koroške galerije likovnih umetnosti Slovenj Gradec Milena Zlatar je povedala, da so želeli pokazati, da imamo ljudje pravico živeti svoje male zgodbe: »Svet je pisan in kot takšnega ga lahko spoznavamo. Pogled razstave je evropski, začnjen s pogledi umetnikov iz drugih celin. K sodelovanju smo povabili deset selektorjev, ti pa izbrane umetnike.«

Maja Škerbot živi v Berlinu in na Ptuj. Je ena od desetih izbornikov nastopajočih avtorjev in fotografij: »Selekcionirala sem enajst avtorjev, večinoma tujih, omejila pa sem se na vzhod. Pričela me je tematika človek, posameznik. Zdi se mi pomembno, da so fotografije oplemenitene z drugimi mediji: instalacije, gibajoče slike ... kajti fotografija, ki si je dlje časa utirala pot, da so jo priznali kot umetniški medij, se je plemenitila tudi z drugimi mediji. Orientirala sem se zlasti na ženske umetnice in njihove vizualne govornice, ki so zelo subtilne, zato sem še bolj vesela, kajti v sami razstavi kot tudi v sami umetnosti nasploh je prisotnih več moških avtorjev. Ena od mojih izbrank je Barbara Caveng.«

Umetnica Barbara Caveng prihaja iz Berlina. Odpira »kontraprašanja« življenja. Pokazala je instalacije Zadnji obroki. Povedala je, da je v instalacijah najpomembnejše vprašanje, kaj se dogaja, če nekdo ve, da bo umrl v osmih urah, in ima željo, da si lahko izbere zadnji obrok hrane. Močno izpovedno in pretresljivo.

Na otvoritvi razstave Živeti je po glasbenem uvodu številne zbrane goste od blizu in daleč pozdravil župan Mestne občine Slovenj Gradec Matjaž Zanoškar. Med njimi so bili tudi župani mest glasnikov miru iz vsega sveta, ki so sodelovali na mednarodni konferenci v Slovenj Gradcu. Nato je z govorom zbrane pozdravil minister za kulturo Republike Slovenije dr. Vasko Simoniti: »Razstava Živeti sili vsakega, ki jo vidi, k vprašanju, čemu živeti. Vemo, da je svet poln nasilja. 20. stoletje, ki smo ga v obilici živeli, je bil svet nasilja: ne samo druga svetovna vojna, ki se je končala in v Evropi imeli do danes v veliki meri mir. V ostalem svetu so marsikje vojne divjale naprej. Ob tem, da se vprašamo Živeti?, je vendarle neko upanje, hrepenenje, ki ga človek ima, ki ga nikoli ne opusti, in mislim, da je največja vrednota to, da se tega zavedamo, da se zavedamo samega sebe, da živimo, da smo živi in da zaradi tega nikomur ne želimo nič slabega. Torej poslanica, če si jo lahko drznem reči, bi bila: strpnosti v različnosti.«

Všpitalski cerkvi sv. Duha v Slovenj Gradcu so v sklopu mirovniškega gibanja ob mednarodni konferenci mest glasnikov miru odprli razstavo fotografij BARBARE JAKŠE JERŠIČ in STANETA JERŠIČA iz Velenja, ki zdaj živita v Ljubljani. Naslov razstave, ki jo je pripravil Koroški pokrajinski muzej Slovenj Gradec, je Fragmenti časa in prostora v fotografiji: DISKRETNI ŠARM MIRU. Odprta bo do 24. oktobra 2005.

Najnovejši ciklus fotografij Barbare Jakše Jeršič in Staneta Jeršiča nastaja že nekaj let na njunih potovanjih na različnih krajih sveta, kjer skušata v objektiv ujeti urbane ambience ponavadi velikih mest. Tokrat nastopajo arhitekturni okviri Ljubljane, Dunaja, San Francisca, Muenchna, Benetk in ožigosanega mesta Sarajeva. Direktor Koroškega pokrajinskega muzeja Slovenj Gradec Marko Košan: »Na nek način se ta njun niz fotografij navezuje na temo konference v Slovenj Gradcu, ki je posvečena kulturni raznolikosti, eni od pomembnih vrednot v modernem svetu, ki je vsak

VKoroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec so odprli mednarodno fotografsko razstavo z naslovom ŽIVETI – TO LIVE! Na

dan bolj globaliziran. Avtorja opažata, da se ta svet resnično spreminja po enem samem kalupu, da se tam, kjer stopiš v območja, kjer živijo ljudje na svoj vsakdanji način, ambianti ne razlikujejo med sabo na teh različnih krajih sveta. Njena fotografija je angažirana kritika sodobnega načina življenja, ki drvi v svojem potrošništvu mimo vseh vrednot, ki so pravzaprav bile temelj naše vsezahodne civilizacije.

Uporabljata panoramsko fotografijo, ki utrinke urbanih ambientov razširita v prave zgodbe. V zloženki, ki spremlja razstavo, je mag. Marko Košan zapisal: »Na izjemno tenkočuten način opozarjata na svojevrstno krizo identitete urbanega, saj izpostavlja konflikt med arhitekturo oz. stavbami kot nosilkami lokalne prepoznavnosti ter ljudmi, ki v naprežanju po aktualnem življenju v zahteve časa in prostora prostodušno podlegajo vzorcem globalnih trendov. Kot da bi bil realni prostor ujetnik sedanjega trenutka, kot da ne bi bilo zgodovine, morda le še novica prejšnjega ali tega dneva, kot da bi vsaka individualna zgodovina izčrpala svoje motive in se znašla v nenehni izpraznjeni sedanjosti, prestreljeni s ponorelim hlastanjem za čim hitrejšo konzumacijo dobrin ...«

V Galeriji Kolar v novoveškem dvorcu Rottenturn v Slovenj Gradcu so odprli slikarsko razstavo JOŽETA KRAMBERGERJA iz Mozirja.

V večjih formatih so tihožitja prevladujoči motivi njegovega štiridesetletnega ustvarjanja. Življenjski cilj Krambergerjevega dela je portretno slikarstvo, ki ga udejanja ob sokrajanah, prijateljih, sorodnikih in znancih, v zadnjem desetletju pa slika tudi slavne moške katoliške Cerkve. Skoraj portretni status bi lahko dodelili hlebcu kmečkemu kruha. Kruh ni samo hrana, ampak prisposoda doma in spomina na mater. Umrle je že v slikarjevem otroštvu. To osebno bolečino je mlad, še ne tri-najstletni deček, nesel s seboj v svet, kamor se je podal »s trebuhom za kruhom«. Spomin na očeta je ohranjal v slikah tihožitij s trobento, ki jo je oče igral na gostijah. Z natančnim realističnim posnemanjem najmanjših podrobnosti in psiholoških značilnosti postaja znan in spoštovan portretist. Krambergerjeva mističnost predmetov je izpostavljena s svetlobo na sliki, ki žari iz predmetov na tihožitjih in iz portretov.

Na Brdih nad Turiško vasjo so v organizaciji Galerije Kolar potekale četrte likovne komunikacije Brda 2005, aktivno druženje domačih slikarjev.

V mladinskem centru v Dravogradu so predstavili novo, že četrto knjigo pesnice MILENE CIGLER GREGORC. Zbirka osemindesetih sonetov, prostih verzov in pesmi v indonezijski obliki »pantov« ima naslov

DAR HISTERIJE. Pesnica Milena Cigler je ustvarila predvsem ljubezensko poezijo, polno čustvenih doživljanj v občudovanju določene osebe, zato je za obliko izražanja izbrala sonet. Histerija v naslovu nikakor nima negativnega pomena. Knjiga ima dva podnaslova: Jagodna histerija in Borovnica. Spremno besedo je napisal Miklavž Komel.

Poezijo sta z recitali predstavila Dean Vivod in Dagmar Pečovnik, glasbeno sta dogodek spremljala Borut Mori in Benjamin Lužnic – Lukas. S pesnico se je pogovarjala Vesna Roger Lužnic.

Jezdec s KONJI ISLANDSKE PASME so v Dovžah tekmovali na državnem prvenstvu Slovenije, prireditvi, ki se je dogajala na kmetiji Jevšnik, pri družini Čas. Sodelovalo je devetindvajset jezdec in štiriintriideset konjev. Ocenjevali so tehniko hoda. Predsednica Društva rejcev islandskih konj Slovenije ALENKA ČAS je bila tudi predstavnica prirediteljev: »Udeležba je bila presenetljivo visoka. Prišli so z Obale, Gorenjske, Dolenjske, Štajerske, Koroške itd. Tekma je bila tudi zaključek tekmovalne sezone za letošnje leto.«

Hkrati je na kmetiji Jevšnik potekala tudi tekma za pokal Slovenije in zaključek pokala Slovenije za leto 2005, zato sta bili dve podelitvi. Tako so dobili tudi zmagovalce v posameznih disciplinah za pokal Slovenije.

Zmagovalcev je bilo torej več, ker so tekmovali v različnih disciplinah. V zaključnem delu v štirih 2.2 razred B je bila zmagovalka državnega prvenstva Katarina Holi iz Ljubljane.

Islandski konj je zelo stara pasma konjev, ki se je razširila v Evropo. So majhni, z dolgo grivo in dolgim repom, izredno prijazni. Niso primerni za težka fizična dela, saj so izrazito jahalni, premagujejo tudi zelo velike razdalje.

Koroška rock skupina ABADON je v studiju Dejana Dimca Puzle v Mežici posnela tri nove skladbe: Čarobna ženska, Mrs. Brown in Into the black. Prva, z naslovom Čarobna ženska, je popolnoma v stilu Abadonov z dodanimi blues elementi. Mrs. Brown je klasična Abadonova art skladba, kajti kot pravi basist skupine BORUT ŠMON: »Brez starorockovske romantike ne gre ...«. Pesem Into the black je ponovitev posnetka s prvega albuma skupine. Bili so nezadovoljni s starimi studijskimi produkcijami, tokrat pa so se pesmi lotili tudi s preigravanjem v različnih verzijah, saj prisegajo na ideje, ki jih, kljub temu da so starejši, nočejo zavreči.

Glasbo in besedila za vse tri nove skladbe je ustvaril kitarist JANI LEGNER, aranžmaji in razne dodelave so plod skupine Abadon.

Dokončali so tudi videospot za skladbo Klown. Pesem in s tem tudi slika izraža osebno izgubljenost posameznika, ki naj bi spadal v drugo časovno obdobje, in hkrati njegov spor z okolico. Borut Šmon opisuje: »Ta klown je njegova metafora in hkrati poosebljena situacija, ki prikazuje položaj neke ustvarjalnosti v Sloveniji. V našem primeru je to naša vizija slabega statusa neke boljše glasbe.«

S prvim septembrom so se začele tudi JESEN-SKE SERENADE, glasbene prireditve, dopolnjene z umetniško besedo, ki se na koroškem območju že vrsto let dogajajo v akustično zelo primerni cerkvi sv. Vida v Dravogradu. Najprej smo slišali violino, kitaro in harmoniko v glasbenem delu Cesarjev slavec, nato Gregorijanski koral, ki sta ga zapeli Moška vokalna skupina Akademskih 12 in Ženska vokalna skupina Čarnice, zadnja dva koncerta pa sta bila Vzhod – zahod, kvartet rogov (B. Lipovšek, G. Dvorjak, P. Zemljak, A. Žust) in Moderna in izvedbi Mateja Rihterja s trobento.

V dvorani Hugo Wolf v Slovenj Gradcu se je v okviru prireditev GLASBENEGA SEPTEMBRA 2005 zgodil mednarodni festival komorne glasbe. Nekaj dni kasneje je nastopil godalni kvartet Sontonga, ki izvaja skladbe iz afriške glasbene tradicije in je ponos klasičnega muziciranja v Južnoafriški republiki. Imena sodobnih afriških skladateljev (Priaux Rainer, Mokale Koapeng, Nofinishi Dwill, Justinian Tamusuza) so za večino evropskih ljubiteljev klasične glasbe neznana. Glasbeni september pa je ponudil v evropskem smislu redko in v slovenskem prostoru prvo priložnost doživeti klasične glasbene zvoke in harmonije vroče črne celine.

Osnovno vodilo mednarodnega festivala komorne glasbe Glasbeni september 2005 je letos preseganje meja med klasično in tradicionalno ali etno glasbo. V okviru lastne festivalske produkcije na otvoritvenem in zaključnem koncertu so na sporedu tudi izvedbe in praznovedbe del slovenskih skladateljev, ki v svojem komponiranju uporabljajo elemente tradicionalne ljudske glasbe. Organizator festivala je Narodni dom Maribor, že od ustanovitve dalje pa se posamezni festivalski koncerti ponovijo v organizaciji Kulturnega doma tudi v Slovenj Gradcu.

Skok v Dalmacijo

Čeprav nam je srednji in južni Jadran vse bliže, odkar so sosedje zgradili moderno avtocestno povezavo vs skupni dolžini 380 km od Zagreba do Splita, je potovanje še vedno velika loterija, saj nas tako na potovanju proti morju kot na povratku največkrat v sezoni čakajo kilometrske kolone pred dvema tuneloma in na koncu avtocest. Potovanje pa je bolj varno in udobno, saj so Hrvate v zadnjih petih letih uspeli zgraditi zares odlično cestno povezavo. Šest do osem ur umirjene vožnje do obale nas, dobro pripravljene na pot, ne utruji pretirano. Problem je zatrpšana obala, kjer se po polžje odvija promet skozi vso osrednjo poletno sezono.

Ko premagamo tudi to »vojno živcev in čakanja v vročini«, se nam ponudijo nepozabni razgledi na sinje modro morje, z belimi ogrlicami obrobljene plaže in otočje, toplina zelene barve borovcev in pinij ter nepozaben vonj mediteranskega rastlinja. Skoraj celotno, več sto kilometrov dolgo obalo obdajajo mogočni skalni masivi Velebit, Mosor, Biokovo, ki se spajajo z modrino neba ali kuhajo težke, svinčeve oblake. Če odmislimo neprijeten vonj v pristaniščih in ožjem delu urbanih naselij, lahko še vedno smatramo, da je Jadransko morje, še zlasti pa otočje, oaza zdravega naravnega okolja, najlepše kopališče na svetu. In tja nas vleče znana izkušnja, toplo morje, odlična ponudba svežih morskih rib in sadežev, obmorsko rastlinje, brezskrben vrvež ljudi, predajanje toplemu soncu in brezdelju, ljubezen in priljubljen melos dalmatinske glasbe. Pravljica ima seveda tudi posebnosti, nezgode, nesreče in razočaranja, vendar tokrat pozabimo, da je samo v Dalmaciji letos umrlo kar 70 tujih turistov. Pozabimo tudi na dogodek, ko smo s prijatelji iz Makarske sedeli ob kapučinu in travarici in so v 15 metrov oddaljenem turističnem uradu sredi dne izvedli oborožen rop in poslovalnico oskubili za 120 tisoč kun. Pozabimo tudi na vihar z razdejanjem na Murterju in smrt nesrečnega turista s Češke, ko ga je tako rekoč sredi sončnega dne v čolnu udarila strela ...

Do nastanitve v Dalmaciji lahko pridemo z rezervacijo v kakšni slovenski ali hrvaški turistični poslovalnici, lahko s poizvedovanjem pri domačinih, zelo moderen pristop pa je ponudba prenočišč ob cestah. Domačini stojijo s tablicami

»apartmani« v bližini naselij in vam za 30 do 50 evrov dnevno ponudijo dostojno prenočišče. Za sedem ali desetdnevno bivanje ste lahko deležni kakšen cent popusta (plačilo je možno tudi v kuhinjah), o kakšnih prijavah ali pogodbah ter plačilu turistične takse pa ob takšnih primerih ni niti govora. No, važno je imeti srečo in ne le denar, saj je mnogo teh ponudb povsem neprimernih za sproščeno bivanje na dopustu.

Za primer nekajdnevnega dopusta si tokrat izberem Makarsko pod Biokovim, z najvišjim vrhom nekaj čez 1700 metrov, ki se vzpenja nad živahnim pomorskim krajem. Idilična plaža z dostopom po okroglem drobnem gramozu, s številnimi zalivčki med toplo zelenimi borovci, voda čista, smaragdno zelene barve. Če ne bi vznemirjali »vodni jahači« na skuterjih in razna padala na vleko z gliserji, bi bila to dežela paradiža. Mali kopalni vlakec na baterijski pogon komaj slišno razvaža goste po plaži, v orientalskem in kubanskem stilu opremljeni kafiči s prijetno glasbo ponujajo odrešilne napitke. Dovolj lepo, da človek vzame v roko knjigo in se prepusti fantaziji, napeti zgodbi in ritmu narave. Dopust po naše, po moje. Za malo denarja so zasidrane jahte v pristanu le skomina iz filmov, tudi gala večerja ob baklah na plaži, kar je nova ponudba hotela Dalmacija, je bila privilegij petičnežev in vaba tisočerim novodobnim digitalnim fotografom. In sončni zahod, ko se sonce okoplje v zlato ožarjenem morju, je zakon za vse romantične duše ... in to je to, dan za dnem, ki jih hitro zmanjka kot evrov in kun v plitkem žepu.

In še zadnja pustolovščina ... povratek skozi vse cestne pasti. Stoječa kolona, 13 kilometrov pred enocestovno, dvopasovno, več kot sedem kilometrov dolgima tuneloma Sveti Gregor in Mala Kapela in po večurnem čakanju odrešujoča vožnja do Šengenske meje med Hrvaško in Dobovcem, Macijem, kjer je stoječa kolona dolga neverjetnih 25 kilometrov?! »Jezus, človek, živce odklopi in počakaj, da mine nočna mora, saj se moraš zbuditi svež, umirjen in poln življenja. Čaka te običajni delovni vsakdan«.

75 let PGD Gaberke in 50 let motornih gasilskih vozil v Gaberkah

A. Grudnik

Gaberški gasilci praznujemo letos 75. obletnico svojega obstoja. Letos mineva tudi 50 let, odkar so gasilci GD Gaberke nabavili svoj prvi gasilski avto, ki se je zelo razlikoval od nove avtocisterne znamke MAN tip GVC 16/25, ki smo jo uradno prevzeli letos. Kar devet vozil se je v petdeset letih zvrstilo v garažah GD Gaberke.

Šoštanj, ki so ga uporabljali do leta 1955, nato pa so ga prodali gasilcem GD Gaberke. Ti so ga v primeru intervencije uporabljali za prevoz motorne črpalke, orodja in moštva. Uporabljali so ga tudi v okviru različnih gasilskih dejavnosti, služil pa je tudi za prevoz pevskega zbora in celo kot pogrebno vozilo. Leta 1968 ga je pri gasilskem delu razbremenil nov kombi znamke IMV 1600. IMV je bil tisti čas precej moderno in zmogljivo vozilo, predvsem pa je bilo veliko varnejše, udobnejše in zanesljivejše od zastarelega Horcha. Horch je bilo namreč po vseh teh letih težko vzdrževati. Težko je bilo tudi najti mehanika, ki bi ga znal dobro servisirati, pa še rezervne dele je bilo težko dobiti.

Leta 1978 so gasilci za prevoz moštva in motorne črpalke kupili novo vozilo znamke TAM 60-A-5. V svoji garaži so tako tedaj imeli spet dva kombija, s katerima so v primeru intervencije lahko prevažali motorno črpalke, opremo in moštvo. Sčasoma pa so ugotovili, da nujno potrebujejo tudi cisterno, saj ob mnogih požarih ni bilo vedno dovolj vode za motorno črpalke ali pa je sploh ni bilo. Tako so po 13 letih uporabe kombi znamke IMV s prevoženimi 38000 km v začetku februarja 1981 prodali. Istočasno pa so gasilci v Gaberke pripeljali čisto novo avtocisterno znamke TAM 110-T-10. Ta je bila Gaberčanom v veliko pomoč. V sušnih letih je namreč pogosto primanjkovalo vode in s to cisterno so lahko dolga leta prevažali tudi pitno vodo. Tudi v primeru požara gasilec ni bilo treba

Foto: Arhiv Čait

1. gaberški gasilski avto Horch pelje leta 1962 k zadnjemu počitku 1. predsednika in ustanovnega člana GD Gaberke Baltazarja Deberška.

Prvi gasilski avto je bil rabljen temno rdeč kombi znamke Horch 901 z bencinskim motorjem in pogonom na zadnja kolesa. Avto je med drugo svetovno vojno služil

kot nemški vojaški avto za radijske zveze. Po vojni je kot vojni plen ostal na slovenskih tleh, kjer so ga predelali v gasilsko vozilo. Kot zamenjavo za Oplot minibus so ga leta 1945 dobili gasilci GD

Foto: Arhiv Tone Rezman

2. vozilo IMV 1600, za volanom sedi Tone Rezman.

Foto: Arhiv PGD Gaberke

3. vozilo TAM 60 v družbi dveh TAMov in UO PGDG.

Foto: Arhiv PGD Gaberke

4. vozilo cisterna TAM 110 pri krstu.

Foto: Arhiv PGD Gaberke

7. vozilo cisterna TAM 130 in njeni botri na uradnem prevzemu.

več skrbeti, kje bodo dobili vodo, saj so jo lahko pripeljali zraven.

Poleti leta 1988 pa je v Gaberke spet prišlo novo delovno vozilo znamke TAM 80-T-50. To je bilo prvo pravo orodno vozilo, ki je omogočalo prevoz gasilske opreme, različnih črpalk, agregata, lestve in moštva. Kasneje so vozilo dodatno opremili tudi z električnim vitlom.

Vozilo znamke TAM 60-A-5 je gasilec služilo celih 13 let, potem pa so ga zaradi zastarelosti konec oktobra 1990 s prevoženimi 40000 km prodali na Kosovo. Zamenjava zanj je bilo osebno vozilo znamke Ford Transit. To je bilo prvo namensko vozilo za prevoz oseb.

Že naslednje leto (1991) pa je prišlo do zamenjave 10 let stare cisterne znamke TAM 110. Ta je v Gaberkah vzorno odslužila. Prodana je bila v pobrateno gasilsko društvo Zibika, mi pa smo kupili novo cisterno znamke TAM 130, ki je v nadgradnji omogočala tudi prevoz nujno potrebne gasilske opreme.

Tudi vozilo za prevoz ljudi znamke Ford Transit je med tem časom zastarelo. Največja hiba pri njem je bil pogon na zadnjih kolesih, saj je avto ob slabih terenskih in vremenskih razmerah hitro obstal. Leta 2000 smo ga prodali in kupili nov avto znamke Fiat Ducato, ki bolj zadovoljivo služi svojemu namenu.

Pa smo že pri letu 2005, ko je Občina Šoštanj

Foto: A. Grudnik

9. vozilo cisterna MAN - največje in najdražje gasilsko vozilo v Gaberkah.

namenila večino denarja za našo novo cisterno. Oktobra 2004 so gasilci ustanovili petčlansko komisijo, ki je začela zbirati dokumentacijo za novo vozilo. Januarja jim je uspelo podpisati pogodbo z Marjanom Pušnikom iz Slovenske Bistrice, ki je potem do konca junija tudi izdelal in predal cisterno. Cisterna je narejena na MAN-ovem podvozju s štirikolesnim pogonom, ki ima tudi možnost izklopa sprednjega pogona. Vozilo je registrirano za prevoz 6+1 oseb, v kabini pa so nameščeni štirje kompleti dihalnih aparatov za reševalce. V nadgradnji je prostora za 2500 litrov vode in 150 litrov penila, vse to pa v gasilske cevi

poganja 40-barska črpalka. Poleg vsega tega je v nadgradnji še agregat, razne črpalke za vodo in blato in vsa potrebna gasilska oprema. Za primer nočne intervencije pa je vgrajen dvizni steber z reflektorji, osvetljena pa je tudi okolica vozila.

Konec junija je bil pri proizvajalcu nadgradnje Pušniku narejen tehnični pregled, nato pa so jo gaberški gasilci 30. junija prevzeli in pripeljali v Gaberke. Novo lepoto so na vrhu gaberškega klanca, kjer mejita krajevni skupnosti Gaberke in Škale, pričakali gasilci s tremi ostalimi gasilskimi vozili. Z modrimi lučmi so jo nato spremljali čez Gaberke do gasilskega doma, kjer so si privoščili tudi malo zavijanja gasilskih siren. Publika, ki se je zbrala pred gasilskim domom, je bila navdušena nad novim vozilom. Šofer Damjan Borovnik jo je parkiral pred garažo, nato pa so odprli orodni del vozila, da so si obiskovalci lahko ogledali tudi notranjost cisterne. Vendar veselje ni trajalo posebno dolgo, saj se je 15 minut po prihodu cisterne v Gaberke močno ulil dež in vsi so se morali umakniti v gasilsko dvorano pod streho.

5. orodno vozilo TAM 80 je bilo zadnje vozilo, ki je bilo prevzeto v starem gasilskem domu.

PROPLUS

inženiring, projektiranje d.o.o.

Proplus je družinsko podjetje, ustanovljeno s ciljem trgu ponuditi celovit sklop storitev na področju priprave in spremljanja investicij doma in v tujini.

Zaposluje tako izkušene, kot mlade, ambiciozne kadre tehnične in ekonomske stroke, ki s svojo specifikko konstantno doprinašajo k uspešnemu delovanju in rasti podjetja. V letu 2002 nam je uspelo pridobiti tudi standard kakovosti ISO 9001:2000.

Mineva sedmo leto, odkar v svojstvu inženiringa sledimo smeli ideji Občine Šoštanj, da za svoje osnovnošolce poskrbi najbolje, kar se da ter jim zagotovi enakovredne prostorske pogoje na skupni lokaciji.

Ob 10-letnici ji čestitamo za uresničitev ideje, hkrati pa čestitamo glasilu LIST za njegovo obletnico in se poslavljamo s sporočilom:

»Do cilja pelje veliko poti, a le ena je prava«.

Spoštovani občani Šoštanja!

Iskreno vam čestitamo ob občinskem prazniku.

Vaša

Raiffeisen Krekova banka

**Raiffeisen
KREKOVA BANKA**

Z nami gre lažje

Raiffeisen Krekova banka d.d., Ulica Lole Ribarja 2, Šoštanj. Tel.: 03 898 68 87
Delovni čas: od ponedeljka do petka 08.00 - 18.00.

PEKARNA MOZIRJE - UPRAVA
TEL.: 03 839 47 44, FAX: 03 839 47 45
SLAŠČICARNA »TATJANA« - MOZIRJE,
TEL.: 03 839 52 46
SLAŠČICARNA ŠOŠTANJ, TEL.: 03 588 11 43
TRGOVINA »PRI JANEŽU« - OB BOLNIŠNICI CELJE

*Ob občinskem prazniku
voščimo občanom
prijetno preživete dneve, ki
so pred nami.*

*Hvaležni smo zvestim
kupcem, ki nam s svojo
zvestobo vlivajo novih moči za
boljše delo.*

Horoskop

oktober 2005 // Oona

Za vsa znamenja: V času od 2. 10. 2005 do 10. 12. 2005 ne opravljajte operativnih posegov, ki niso nujni! Ne sklepajte in ne podpisujte dolgoročnih pogodb z bankami, povezanih z nepremičninami. Ne kupujte avtomobila! Čas tudi ni ugoden za sklepanje poroke. Pričakujte več prepirljivosti, nasilja, težav, povezanih s hrano (npr. nore krave), zastrupitev in obolenja ustne votline (angine ...). Želim vam miren čas kljub planetni nenaklonjenosti. Nove začetke priporočam šele aprila 2006!

Oven Obeta se vam nestabilno finančno obdobje. Stroški se bodo nevarno povečali. Razmišljali boste dolgoročno - o kreditih, investicijah, skratka, o denarju. Morda vam konec meseca uspe dvigniti kredit. Mrk 3. oktobra lahko prinese dolgoročne težave, povezane z vašim partnerstvom.

Bik V službi vas čaka intenzivno delo. Čas za menjavo službe je po svoje ugoden, vendar se varujte spletk, ki se bodo spletale za vašim hrbtom. Atmosfera na delovnem mestu bo hrupna, naložili vam bodo več del hkrati. Izkoristite ugodne poslovne priložnosti in čuvajte svoje zdravje.

Dvojčka Še naprej boste angažirani v družabnem življenju. Po 21. oktobru imate veliko priložnosti za sklenitev zelo profitnih in uspešnih poslovnih dogovorov. V enoletnem obdobju vas čaka izjemno dosti dela. Morda se boste kmalu odločili za prirastek v družini.

Rak Prijetno se boste počutili v svojem domu. Lahko bi se odločili za prenovo stanovanja, če drugega ne, boste premikali pohištvo. Prijatelji vas bodo pogosto obiskovali, vi pa se boste izkazali kot dober gostitelj. Mrk prinaša novosti v dom. Po 26. oktobru pričakujte kako nenadno ljubezen, z otroki pa vam bo tudi lepo.

Lev Čaka vas nekaj težav pri usklajevanju privatnega in poslovnega življenja. Obeta se vam dosti potovanj, lahko bi vas celo napotili na dodatno izobraževanje. Precej samokontrole boste rabili, da boste uspeli izpolnjevati redne delovne obveznosti. Pazite v prometu!

Devica Prvi teden bo poslovno zelo ugoden in uspešen. Po 9. se obeta malce nemirnejši čas. Težko boste spali. Odnosi v družini bodo problematični, težko boste našli pravo rešitev. Pozor v finančah - kaže na enoletno izboljšanje ali, žal, tudi poslabšanje.

Tehnica Mrk v vašem znamenju 3. 10. najavlja velike spremembe v vašem življenju. Nekateri boste zamenjali službo, se preselili, drugim se bo zgodila sprememba v ljubezni. Tudi če gre za pozitivne spremembe, boste rabili kar nekaj časa, da se prilagodite.

Skorpijon Po 20. boste zelo počasni in kritični do vsega. Energija bo zmanjšana, dovzetnost za bolezni in poškodbe je velika. Ker planetarni vplivi niso najbolj obetajoči, se varujte prenatrženih izpadov. Malo boljši čas prihaja konec meseca, ko Jupiter, planet sreče, stopi v vaše znamenje.

Strelec Splet okoliščin bo ugoden. Zadovoljni boste. Česar ne boste zmogli sami, vam bodo pomagali drugi. Obnovili boste neko staro, že zanemarjeno prijateljstvo. Vabili vas bodo v družbo, tudi doma bi moralo biti vse v redu.

Kozorog Pred vami je ploden in uspešen mesec. Zelo aktualno bo poslovno področje. Konec meseca prihaja Jupiter, srečni planet, v vašo hišo prijateljev. Spoznali boste veliko ljudi, nekateri postanejo vaši prijatelji. Lahko bi se odločili za tajno ljubezen ali pa boste sanjarili o osebi iz preteklosti.

Vodnar Oktober je mesec, ugoden za uresničitev načrtov, povezanih z izobraževanjem ali za potovanje v tujino. Dobili boste pomoč vplivnih posameznikov, sklenili koristna poznanstva ali pa boste dobili konkretno ponudbo, vezano za selitev ali novo delovno mesto. Iskra simpatije bi se lahko zakresala z nekim izobražencem ali tujcem.

Ribi Poslovni dogodki se bodo odvijali s polno paro. Lahko bi poželi uspeh, čeprav bo čas napet in stresen. Posli s tujino bodo intenzivni. Vprašanja, povezana s financami, zavarovalninami, davki ali krediti bodo zelo aktualna. Dokončali boste tisto, kar ste začeli poleti. Pred vami je mesec zblizovanja z ljubljeno osebo.

AGLAJA – grška boginja blišča in lepote; IJUN – japonski veleposlanik za SLO na Dunaju; KANKA – češki skladatelj (Jan Nepomuk); KIRSTEN – ameriški baletni koreograf (Lincoln); RAAS – indonezijski otok.

Izzrebani nagrajenci prejšnje križanke (List 8/2005), so:

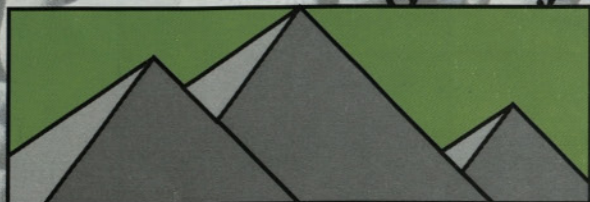
September 2005

Naslov:

Izpolnjen kupon pošljite na naš naslov do 14. oktobra 2005.

NIVIG

nizke in visoke gradnje

Josip Petrak s.p., Stantetova 13, VELENJE
Tel.: 03/891 10 03, 04/624 166

STORITVE Z GRADBENO MEHANIZACIJO

*Čestitamo za praznik
občine šoštanj!*

ŠHENSTEIN

Ob 10-letnici ponovne pridobitve
svoje občine, svet KS Šoštanj iskreno
čestita vsem njenim občankam in
občanom.

Hkrati čestitamo tudi krajankam in
krajanom KS Šoštanj ob krajevnem
prazniku.

Svet Krajevne skupnosti Šoštanj

**ZAHVALJUJEMO
SE IN
ČESTITAMO ZA
PRAZNIK OBČINE
ŠOŠTANJ.**

*Komunalno
podjetje
Velenje*

Trg svobode 12, 3320 Šoštanj
telefon: tajništvo 03/898 49 70
komerciala 03/898 49 78
računovodstvo 03/898 49 72

**VSEM OBČANOM ČESTITAMO OB
OBČINSKEM PRAZNIKU IN JIH
VABIMO V NAŠE POSLOVALNICE!**

Mesnica Šoštanj
(za Kajuhovim domom)
tel. 898-49-89

**Kmetijska trgovina
Velenje**
(Cesta talcev 2),
tel. 897-28-30

**Prodaja jabolk
Turn - Velenje**
(Hrastovec 1),
tel. 898-49-90
Prodaja poteka
od pon. do pet.
od 12.h do 16.h

**Kmetijska trgovina
Smartno ob Paki**
tel. 896-52-52

Listnek za steljo

Listnek

Ko pihne sever čez elektrarno, še nebo zardi.

Ob vsesplošnih desetletnicah naše občine, nam je naš redni sodelavec Simon Kater sporočil, da še vedno čuva zastavo, ki jo je pred desetimi leti dobil zastonj.

Letos jo je prvič opral. V pralnem stroju, ki pa ni bil zastonj. Gorenju je treba vse plačati,

Ob nadomestni šoli, ki jo vodi nadomestni ravnatelj straži nadomestni policaj. Za šoštanj je vse dobro ...

Listnek je tokrat podstavil Pjotr

Velenje
SP Do 35
LIST
2005
352(497.4 Šoštanj)
9002879.9

KNJIŽNICA VELENJE

COBISS

Šoštanj v soboto

Prosimo, da svojo udeležbo predhodno prijavite
(Kajetan) ali 898 43 39 (Milojka), najkasneje do petka 14. oktobra.

Aja ... ne veste kaj je to Agledaš. To je projekt, ki so ga zasnovali J. N., J. A. in P.R. (S.K.) in iz katerega naj bi se skotilo novo šoštanjsko amatersko gledališče ... A vidite!

Slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja.

(Kurent, Cankar, Ivan, 1876-1918)

**Ob prazniku Občine Šoštanj
in deseti obletnici želimo vsem občanom
prazničnih dogodkov in veselja ob njih.**

Zavod za kulturo Šoštanj